

keramiske noter 54/2021

27. årgang

Keramikkens Venner

Udstillinger hvor og hvornår – Danmark

ved Gunnar Jakobsen

Udstillingsoversigten er udarbejdet på grundlag af afsøgninger på Internettet.

På grund af Covid-19 kan udstillinger fortsat være aflyst, udskudt eller midlertidigt lukkede, så tjek derfor for en sikkerheds skyld museets eller udstillingstedets website, forinden du drager afsted.

København

Designmuseum Danmark, Bredgade 68, 1260 København K. Website: <https://designmuseum.dk>.
Designmuseum Danmark er lukket for publikum på grund af renovering frem til primo 2022.

Ny Carlsberg Glyptotek, Dantes Plads 7, 1556 København V. Website: www.glyptoteket.dk.

Davids Samling, Kronprinsessegade 30, 1306 København K. Website: <https://www.davidmus.dk>.

Kastrupgårdsamlingen, Kastrupvej 399, 2770 Kastrup. Website: www.kastrupgaardsamlingen.dk.

Officinet, Bredgade 66, 1260 København K. Website: www.danskekunsthandaerker.dk.

Peach Corner, Howitzvej 67A st., 2000 Frederiksberg. Website: www.peachcorner.dk.
Peach Corner, nyt udstillingssted for dansk og international keramik. Med skiftende kuraterede udstillinger og et 'Wunderkammer' med særligt udvalgte værker vil Peach Corner give publikum mulighed for at møde vidt forskellige tilgange til leret og en mangfoldighed af keramiske udtryk manifesteret i både brugsting og skulpturelle værker.

Petersen - Collection & Craft, Kløvermarksvej 70, 2300 København S. Website: <http://apetersen.dk>.

→12.09.21 *Lotte Westphael, Carl Emil Jacobsen og Tora Urup. Officinet.*
En kompromisløs undersøgelse af et specifikt materiale og en teknik ud fra en personlig poetik, som både udspringer fra materialet og teknikken, og transcenderer disse. En sanselig

undersøgelse af elementære kunstneriske principper såsom linje, rum og tekstur, forener disse tre kunstneres udtryk, og udstillingen vil både fremhæve deres særegenhed og bibringe uventede dialoger imellem dem. Værkernes størrelse og identitet som skulpturelle værker med en poetisk reference til funktionelle objekter er samtidig med til at danne en rød tråd i udstillingen.

→25.09.21 *Infrastructure. Lea Mi Engholm, Mikael Jackson og Stine Jespersen. Peach Corner.*
Repetition, rytme og gentagelse, moduler, mellemrum, rækkefølger og retninger, forbindelser fra dele til helheder ... Ud af det stramt planlagte og monotone gror organiske og til tider vildtvoksende strukturer frem, bliver til systemer og komplekse netværk og danner til sidst summen af alle de forbundne enheder. Denne tilgang forener Stine Jespersens, Lea Mi Engholms og Mikael Jacksons arbejde og afspejles i fællesudstillingen Infrastructure.

Lea Mi Engholm (f. 1977) arbejder ud fra helt enkle greb, hvor det bløde ler er rullet og snoet som en direkte forlængelse af hændernes bevægelse. I gentagelsen af processen opstår der en slags "supercoils", hvor leret begynder at sno sig om sig selv, og værkerne får karakter af komplekse imploderede knuder og ophobninger.

Mikael Jackson (f. 1972) benytter sig af skrøbelige porcelænsdele, som først opnår deres styrke, når de indgår som delelementer i sammensatte arkitektoniske abstraktioner. I nogle af konstruktionerne får de færdige objekter så mange forgreninger, at de synes kaotiske, mens andre er så systematiske, at man trods den grundlæggende abstraktion synes at se genkendelige former og strukturer.

Stine Jespersen (f. 1976) finder det unikke i en nærmest monoton og meditativ gentagelse af sammensatte elementer og moduler. I processen bliver rummet mellem modulerne - mellemrummet eller det negative rum - imidlertid en så vigtig del af helheden, at det får karakter af en leg eller et spil med en konstant og en variabel med små variationer.

→09.10.21 *Anders Herwald Ruhwald. None of these shapes are inevitable. Andersen's, Bredgade 28, 1260 København. Website: <https://www.andersenscontemporary.dk>.*
Se website for yderligere information.

30.09.21-06.11.21 *News Value*. Sisse Lee, Jonas Edvard, MBADV/Maria Bruun og Anne Dorthe Vester, Mona Vander, Anne Tophøj, Søren Thygesen, Louise Gaar-mann, Rasmus B. Fex og Petra Dalström. Peach Corner.

07.10.21-23.01.22 *Den blå laks' rejse*. Pia Andersen. Kastrupgårdsamlingen. Se tillige KunstCentret Silkeborg Bad. *Det er et livsværk der opsummeres i denne store soloudstilling, hvor billedkunstneren Pia Andersen (f. 1960) blandt andet eksperimenterer med nye formater og udtryksmedier, parallelt med hendes mere klassiske maleri. Nogle af de nye formater er en række værker i glas, som er udført i samarbejde med Per Hebgaards værksted, andre er store mandshøje, keramiske krukker, som er skabt i et nært samarbejde med værkstedet Moreno Leon i Spanien.*

12.10.21-07.11.21 *Alikka Garder Petersen*. Officinet.

11.11.21-05.12.21 *Shades of White*. Officinet. *Udstillerne er væver Lotte Dalgaard, papirkunstner Anni Fiil, smykkekunstner Silke Lazarevic (D) og keramikere Susanne Juliette Koch (D) Sammen undersøger de det hvide og bearbejder farven ud fra hvordan de forskellige materialer interagerer med hinanden. Den kulturelle udveksling mellem Danmark og Tyskland og sprogets flertydighed er med til at skabe endnu en dybde i farvens udfoldelse.*

11.11.21-18.12.21 *Somewhere between Country and City*. Paul Scott (UK), Marianne Nielsen, Inger Heebøll, Ann Linnemann. Peach Corner.

Øvrige Danmark

Asnæs

→26.09.21 *Keramikudstilling med Lis Biggas, Ursula Munch-Petersen, Anne Fabricius Møller og Helle Rittig*. Huset i Asnæs, Storegade 31, 4550 Asnæs. Website: <https://www.husetiasnaes.dk>.

Birkerød

Birkerød Kunstforening, Birkerød Gl. Præstegård, Stationsvej 32, 3460 Birkerød. Website: www.birkerod-kunstforening.dk.

08.01.22-30.01.22 *Sten Lykke Madsen in memoriam*. Birkerød Kunstforening. *Retrospektiv udstilling med Sten Lykke Madsens (1937-2020) unikke keramiske værker.*

30.04.22-22.05.22 *Indtryk fra Provence*. Birkerød Kunstforening. *Kunstnerparret Annette Sjølund og Ole Bach Sørensen viser værker inden for maleri, tegning og keramik. Kunstnerne har hentet inspiration til værkerne under ophold i Picassos sydfranske hjem La Galloise i henholdsvis 2014 og 2017.*

Bogense

→12.09.21 *Sejlads på truede vande*. Keramisk Klimatopmøde. Udstilling med Lene Fogtmann. Galleri 55, Adelgade 55, 5400 Bogense. Tlf 64 81 33 55.

Frederikssund

J.F. Willumsens Museum, Jenriksvej 4, 3600 Frederikssund. Website: <http://www.willumsensmuseum.dk>. *Samlingen omfatter værker udført i alle de forskellige medier, Willumsen afprøvede og arbejdede med. Samlingen rummer malerier, skulpturer, keramik, grafik, tegninger, arkitektur og fotografier.*

Frøstrup

Kirsten Kjærs Museum, Langvadvej 64, 7741 Frøstrup. Website: <https://www.kkmuseum.dk>. *De ca. 250 værker i Kirsten Kjærs Museums keramiske samling er doneret af lægen Axel Kok-Jensen. Den viser den et repræsentativt udsnit af bredden i dansk værkstedskeramik fra ca. 1970 til ca. 2014 og omfatter blandt andet værker af keramikere som Gutte Eriksen, Nina Hole, Steen Lykke Madsen og Bente Skjøttgård. Museets kramiske samling har sit eget galleri imellem In Between Galleri og New Galleri.*

Haderslev

Ehlers Samlingen, Slotsgade 20, 6100 Haderslev. Website: <https://historiehaderslev.dk/ehlers-samlingen>. *Museets permanente udstilling beskæftiger sig primært med dansk lertøj som tidsmæssigt strækker sig fra middelalderen og frem til midten af 1900-tallet. Udstillingerne er opdelt i landsdele, så den besøgende får et klart indtryk af, hvordan pottemageriet har udviklet sig forskelligt i de forskellige egne af Danmark.*

Hasle

→21.11.21 ACAB. Grønbechs Gård, Grønbechs Gård 4, 3790 Hasle. Website: <http://www.groenbechsgaard.dk>. Se website for yderligere udstillinger.

Hjørring

→12.09.21 *Farve og Form - Keramiske skulpturer af Tove Anderberg*. Vendsyssel Kunstmuseum, P. Nørkjærs Plads 15, 9800 Hjørring. Website: <https://vkm.dk>. *I Tove Anderbergs (f. 1942) arbejde med lerets og glasurens stoflige virkninger er naturen konstant til stede som en grundlæggende inspirationskilde. Naturens farver, mønstre og strukturer danner hos Tove Anderberg afsæt for et omfattende og mangfoldigt abstrakt formsprog - en abstraktion, der kommer til udtryk i såvel lukkede skulpturelle former som åbne skålformer, der gives liv gennem vibrerende overfladestrukturer og lysende glasurer. Tove Anderberg begyndte tidligt at fremstille sine glasurer selv, drevet af et ønske om at få lyset ind i glasuren - et ønske, der var inspireret af maleriet og malerens arbejde med lyset i farven.*

Som keramikere kan Tove Anderberg betragtes som selvlært. Enkelte kurser i bl.a. drejning, modellering og glasurkemi på Århus Kunsthøgskolen danner baggrund for hendes kunstneriske virke. I begyndelsen fremstillede Tove Anderberg traditionelle brugsting i ler, men bevægede sig snart over i en større forenk-

ling i form og farve, for i stigende grad at fremstille mere skulpturelle unikaværker.

I 1980'erne blev Vendsyssel Kunstmuseums indsamlingsområde udvidet til også at omfatte kunsthåndværk. Tove Andersbergs værker har fra begyndelsen indtaget en central placering i denne del af samlingen, hvorfor Vendsyssel Kunstmuseum i dag råder over en repræsentativ samling af hendes værker. Udover museets egne værker indgår også en større privat samling i udstillingen.

Hobro

Kunstatagerne, St. Torv, 9500 Hobro. Website: <https://www.kunstatagerne.dk>.

→13.11.21 Poul Bækthøj. Rum - Form - Rytme. Nedslag i værker og samlinger. Katalog. Kunstatagerne. Billedhuggeren Poul Bækthøj (1942-2017) etablerede sit første værksted som keramik og grafiker i Århus i 1964. Fra 1978 arbejdede han som billedhugger, og i 1987 fik han base i Glargårde uden for Hadsund. Her skabte han sine granit-skulpturer i både konkret-nonfigurative og figurative udtryk.

Udstillingen præsenterer eksempler på både Bækthøjs keramik og granitskulpturer. Et rum er indrettet som et stemningsbillede fra billedhuggerens værksted med skitser, modeller og inspirationskilder.

→13.11.21 To af hver. Fokus på nordjysk kunst og kunsthåndværk. Udstilling med bl.a. Askel Krog og Dorte Visby. Katalog. Kunstatagerne.

Holbæk

Holbæk Museum, Klosterstræde 18, 4300 Holbæk. Website: www.vestmuseum.dk.

Knabstrup Lervarefabrik var i mange år en af de største arbejdspladser i Holbæk kommune. På Holbæk Museum findes landets største samling af Knabstrup-keramik.

Udstillingen præsenterer genstande fra teglværkets tid, men hovedvægten er lagt på genstande og fotos fra keramikfabrikens tid. Her kan man se urtepotter, dejfade, lysestager, lampefodder og hele stel som f.eks. det kendte Bellman-stel og thestellene Birthe og Tove.

Hovedformålet med udstillingen er først og fremmest at vise et repræsentativt udvalg fra museets store samling på over 1500 genstande fra Knabstrup. Derudover er der i museet en lille udstilling om Holbæk Lervarefabrik.

→05.09.21 Sverre Tveito Holmen. Holbæk Kunstforening, Æglageret, Lindevej 6, 4300 Holbæk. Website: www.aeglageret.dk.

→29.08.21 Grethe Balle. Holbæk Museum.

Grete Balle blev født den 26. april 1926 i Haderslev, men har boet det meste af sit liv i Kalundborg. Hun slog sit navn fast som billedkunstner og især væver fra 1950. Grete Balle var gift med COBRA-maleren Mogens Balle og sammen havde de flere europæiske kontakter blandt kunstkollegerne. Det visuelle udtryk er det vigtigste for kunstneren, som bevæger sig flydende mellem maleri, vævning og keramik.

Holmegaard

Holmegaard Værk, Glasværksvej 53, Fensmark, 4684 Holmegaard. Website: www.holmegaardvaerk.dk.

"For sans og samling" er den samlende titel på det Holmegaard Værk skal formidle fra den 2. maj 2020. Det sker på kanten af Holmegaard Mose i de efterladte, renoverede og nyindrettede lokaler som står tilbage efter det gamle Holmegaard Glasværk. Og det sker i et partnerskab mellem Museum Sydøstdanmark (herunder Næstved Museum), Næstved Kommune og foreningen Realdania.

Holmegaard Værk udstiller en af Nordens største og vigtigste glassamlinger på mere end 42.000 glas fra Holmegaards Prøvesamling. I tillæg hertil bliver der en Hebsgaard-sal med værker m.v. fra glarmester Per Steen Hebsgaards værksted. Historierne fra både værksteder og tegnestue fortælles og giver hænderne lov til at udforske materialerne i Holmegaard Værks glas- og keramikværksteder. Et team af glasmagere i særklasse sørger for røg i skorstenene fra det nye og ultramoderne glasværksted, hvor de i samarbejde med en række gæstekunstnere og -designere blæser idéerne til live. Derudover viser man de 6000 stykker keramik fra Kählers Værksted, som Næstved Museum havde samlet. I et særligt rum fortælles en fortættet historie fra både glas- og keramikproduktionen gennem alle årene.

???.05.22-???.10.22 Picasso. En hyldest til livet.

Holmegaard Værk.

At Pablo Picasso (1881-1973) er mest kendt for sine banebrydende malerier med motiver af bl.a. kvinder, krig og kærlighed, hersker der ingen tvivl om. Men dem kommer man til at spejle langt efter på den kommende særudstilling på Holmegaard Værk. Her har museet nemlig valgt at fokusere udelukkende på Picasso som kunsthåndværker og ikke som maler.

Udstillingen vil rumme ca. 50 keramiske værker fra den amerikanske Rosenbaum Collection, som aldrig før har været udstillet i sin helhed i Danmark.

Horsens

→?? Danico keramik 1919-1929. Forhallen, Horsens Museum, Sundvej 1A, 8700 Horsens. Website: www.horsensmuseum.dk.

Keramikfabrikken DANICO blev grundlagt i 1919 af pottemageren Niels Peder Nielsen og købmand Carl Corfitzen. DANICO-navnet er en sammensætning af bogstaverne "DA" for Danmark, "NI" for Nielsen og "CO" for Corfitzen.

Hurup

→05.09.21 *Keramik ved havet*. Bent Skytte Rasmussen. Heltborg Museum, Skårhøjvej 15, Heltborg, 7760 Hurup. Website: www.museumthy.dk.

På Heltborg Museum i Sydthy kan man opleve en særudstilling med keramikeren Bent Skytte-Rasmussens værker - "Keramik ved havet". Keramikken i udstillingen er inspireret af naturen i Thy tæt ved havet samt i Hjardemål Klit og Tvorup Klitplantage. 2001-2002 arbejdede kunstneren i et lille værksted ved Lild Strand og frem til 2013 på Korsgaard ved Hellebjerg i Vang. Han bor nu i Faddersbøl med Ålvand Klithede og Nationalpark Thy lige uden for døren.

Endnu før Bent Skytte-Rasmussen, der er født 1954 i Randers, flyttede til Thy, arbejdede han - efter at være uddannet som keramikere på Kolding Kunsthåndværkerskole 1976 - i en del år i kunstnerkollektivet på Lund Gamle Skole ved Herning og i 1980 etablerede han værksted på Mors, både på Sydmors og Nordmors. Førstnævnte sted havde han et åbent værksted, hvortil mange andre kunstnere kom for at arbejde, heriblandt keramikeren Erik Nyholm, som han er inspireret af.

I 1977 assisterede Bent Skytte Rasmussen sammen med Esben Lyngsaa Madsen, Erik Nyholm ved udførelsen af det 100 kvadratmeter store Dubuffet-relief "Epoké" til Silkeborg Kunstmuseum, og 1986 var han assistent på Erik Nyholms store keramiske frise til Danmarks Radio i Aarhus.

Udstillingen består af ca. 80 keramiske værker (stentøj), som nu er i privat eje og lånt til udstillingen. Man ser straks, at Bent Skytte-Rasmussen i sine former og glasurer rammer den thylandske palet. Udtrykket ses i forskellige værker som fade, relieffer og skulpturer.

Jebjerg

→28.08.21 *Fabeldyr & Fade*. Pontus Kjerrman og Tine Hecht-Pedersen. Galleri 2132, Østergade 35, Jebjerg, 7870 Roslev. Store og små skulpturer i bronze, akrylgips og stentøj samt fade skåle og vaser.

Kalundborg

→12.09.21 *Anne Rolsted*. bogudgivelse. Stalden, Lerchenborg Slot, Lerchenborg 3, 4400 Kalundborg. Website: <https://lundbyekunsthfestival.dk>. Udstilling med vaser af Anne Rolsted, der samtidigt udgiver bogen "52 vaser til 52 buketter", som en hyldest til dansk natur.

Kolding

Trapholt, Æblehaven 23, 6000 Kolding. Website: www.trapholt.dk.

Trapholts samling af keramik og tekstil var oprindeligt defineret i forhold til henholdsvis krukken og tæppet. Keramiksamlingen viser et bredt udsnit af væsentlige keramikere såsom Thorvald Bindsbøll, Axel Salto, Lisbeth Munch-Petersen, Christian Poulsen, Gertrud Vasegaard, Erik Nyholm, Bodil Manz og Bente Hansen.

Trapholt indsamler kunsthåndværk af særlig håndværksmæssig og konceptuel kvalitet eller social betydning. Nyere indsamling af keramik på Trapholt har således opmærksomhed overfor værker med skulpturelle og konceptuelle kvaliteter af

blandt anden Karen Bennicke, Claydies, Cathrine Raben Davidsen og Morten Løbner Espersen.

Galleri Pagter, Adelgade 3, 6000 Kolding. Website: www.galleripagter.dk.

→24.10.21 *Takeaway*. Biennalen for kunsthåndværk & design. Katalog. Koldinghus, Koldinghus 1, 6000 Kolding. Website: <https://www.kongernessamling.dk>. Biennalen er skabt på initiativ af Danske Kunsthåndværkere & Designere i 1995 med skiftende samarbejdspartnere og visningssteder. Dette sikrer en foranderlig og tidssvarende ramme for samtidens professionelle kunsthåndværk og design. Biennalen er en åben udstilling og konkurrence, som alle professionelle udøvere med en tilknytning til Danmark inkl. det danske rigsfællesskab kan søge om deltagelse på. Dermed er Biennalen både en scene for nye talenter såvel som etablerede udøvere, hvilket skaber en god synergi blandt deltagerne.

→21.11.21 *Mie Mørkeberg - Kryptomania*. Katalog. Trapholt. Kunstværkerne - malerier og keramik - er skabt til udstillingen og udfolder et komplet univers - en verden i sig selv. Motiverne indeholder golde landskaber, kosmiske væsner og drømmende menneskekroppe. Udtrykket indeholder Mørkebergs maleriske signatur med at skabe stemninger og rum, som på en og samme gang forekommer tiltrækkende og urovækkende.

Middelfart

Clay Keramikmuseum Danmark, Grimmerhus, Kongebrovej 42, 5500 Middelfart. Tlf 64 41 47 98. Website: <http://claymuseum.dk>. [Den permanente udstilling af dansk værkstedskeramik er nedtaget].

→12.09.21 *Erik Veistrup - ler er livet!* Katalog. Clay Keramikmuseum Danmark.

Mæcenen Erik Veistrup har doneret yderligere 100 nye værker til Clay Keramikmuseum Danmark. Disse værker udstilles sammen med værker, som museet tidligere har fået overdraget af Erik Veistrup. Se omtalen i "keramiske noter 53/2021".

→19.09.21 *Århus Kunstakademis afgangsudstilling*. Clay Keramikmuseum Danmark. Afgangsudstillingen omfatter fem nyuddannede keramikeres eksamensprojekter.

29.08.21-15.05.22 *Danske stel - fra yndige blomster til grov glasur*. bogudgivelse. Clay Keramikmuseum Danmark. De danske stel formidler en stærk designtradition såvel som en rig kulturarv. En fortælling om både fornemme pragtservicer og folkekære stel, der i generationer har bundet os sammen til både hverdag og fest.

Et valg af service er sjældent et spørgsmål om funktionalitet alene. Det er også et æstetisk valg, der kan forskønne vores hverdag. Og som tiden går, bliver vores stel ladet med større og større betydning. Jo mere de bruges, jo flere historier er de med til at fortælle.

Gennem 20 udvalgte stel formidler udstillingen stalleens historie fra de spæde skitsetegninger til den dag, de færdige tallerkener og kopper står i butikken, klar til at skabe glæde og fortælling i de danske hjem.

De udvalgte stel præsenterer en stor variation af former, farver og dekorationer og afspejler samtidigt den samfundskulturelle udvikling herhjemme. Skabt under forskellige forudsætninger af kunstnere, arkitekter og designere, som med vekslende fokus har vægtet enten wow-effekt, æstetik eller funktionalitet højest.

Med fokus på både de danske stels idé, fremstilling og brug belyser udstillingen deres kulturelle og historiske betingelser. Foruden et indblik i de ofte krævende fremstillings-processer, der gennem tiden, i samspillet mellem designerens opfindsomhed og de dygtige produktions-keramikere på fabrikkerne, har defineret de danske borddækninger.

24.09.21-21.11.21 *Elever fra Det Kongelige Kunstakademi - Crafts in Glass & Ceramics (Bornholm) - afgang 2021.* katalog. Keramikmuseum Danmark.

26.09.21-13.03.22 *Natur - spor & spejlinger.* Marianne Nielsen, Malene Hartmann Rasmussen og Manuel Canu. Clay Keramikmuseum Danmark.

Odense

24.09.21-23.10.21 *Udstilling med keramikeren Kirsten Holm og de franske malere Pierre Bonetto og Joël Gangloff.* Galleri Rasmus, Ny Vestergade 8, 5000 Odense. Website: <https://www.gallerierasmus.dk>.

Roskilde

Roskilde Museum, Sankt Ols Stræde 3, 4000 Roskilde. Website: www.roskildemuseum.dk.

Roskilde Museum råder over fine samlinger af historiske genstande og fortællinger. På museet udstilles flere af disse i helt nyindrettede udstillingslokaler.

Alumina. I sidste halvdel af 1800-tallet begyndte almindelige danskere at købe rigtige spisestel. Grødfade til de-ling blev erstattet af tallerkner af fajance, når maden skulle på bordet. Især stel fra fabrikken Alumina blev populære, for fabrikken producerede flotte tallerkner i massevis til overkommelige priser.

Roskilde Museum råder over en stor samling af dansk fajance af mærket Alumina, som for 15 år siden blev skænket af en borger, der igennem et langt liv havde samlet flere tusinde genstande. På 1. sal har museets Alumina-samling fået nye, smukke rammer, og udstillingen afspejler hele udviklingen fra fabrikken åbner i 1863 til 1969, hvor den sidste Alumina-tallerken forlader fabrikken.

Rø

Bornholms Kunstmuseum, Otto Bruuns Plads 1, Rø, 3760 Gudhjem. Website: www.bornholms-kunstmuseum.dk.

Samlingens værker af kunst strækker sig tidsmæssigt fra guldalderen frem til nutiden, men indeholder også kunsthåndværk, herunder keramik.

→12.09.21 *Maker's Dimension - Afgangsudstilling fra Det Kongelige Kunstakademi på Bornholm, 2021.* Katalog. Bornholms Kunstmuseum.

Om udstillingen *Maker's Dimension* skriver eleverne: Afgangsudstillingen *Maker's Dimension* består af værker udført af 15 afgangsstuderende fra Det Kongelige Kunstakademi på Bornholm - *Crafts in Glass and Ceramics*. Udstillingen viser kulminationen af tre års arbejde, hvor vi har fordybet os i at udforske og udfordre materialerne glas og keramik indenfor design og kunsthåndværk.

Der har været en gennemgående tendens til at søge inspiration i narrativer omkring os, som transformeres til hvert vores kunstneriske formsprog. Som gruppe har vi fundet inspiration i forskellige kunsthåndværkstraditioner og kulturelle fænomener, som på den ene eller den anden måde er sigende for den tid vi lever i netop nu.

Afgængere keramik og glas: Signe Boisen, Nathalie Cohn, Armel Desrués, Thea Dejligbjerg Djurhuus, Jasmin Franko, Tiphonie Germanea, Annamaria Margareth Hartvig-Clausen, In Kyong Lee, Maria Kildahl Mathiasen, Sara Vinderslev Mirkhani, Alberthe Molter, Clara Rudbeck Toksvig, Hanna Torvik, Josephine Laura Godsk Vestergaard, Maren Gammelgaard Aaserud,

Rønne

Hjorths Fabrik · Bornholms Museum, Krystalgade 5, 3700 Rønne. Website: www.bornholmsmuseum.dk. På Hjorths Fabrik kan du følge den keramiske produktion, se Hjorths Fabriks historie og museets samling af bornholmsk keramik tilbage til 1700-tallet samt familien Hjorths keramik i fire generationer. Endvidere er der i direktørboli-gen en udstilling med nutidig bornholmsk keramik, når den er bedst. Dertil kommer Hjorths kontor, som står intakt. Herudover særudstillingen: *Kvinderne på Hjorths Fabrik*.

→05.09.21 *Pernille Pontoppidan Pedersen. Køppe Contemporary Objects, Munch Petersen Vej 9, 3700 Rønne.* Website: www.contemporary-objects.com. Se website for yderligere udstillingsinformation.

The works suggest familiar everyday objects: vases, cake stands, bowls and dishes, but in a slightly distorted perspective. All the traces of hand-crafting have been maintained. In glaze. In my works, I pursue a diverse idiom, where familiar functional or form elements from everyday life are transformed into a more abstract sculptural expression. These traces of familiarity fused with abstract form create an indefinable dual sense of uncertainty and familiarity.

→21.12.21 *Geertsen vs. Hjorth - En transhistorisk udstilling 1898-2021.* Hjorths Fabrik.

Publikum bliver taget med på en rejse gennem Geertsens studier af Hjorth-samlingen med et særligt fokus på Hans Hjorths stilbrud i 1898, hvor han gjorde sig bemærket med sit sortbrændte lertøj.

Hans Hjorths værker henter inspiration fra dyre- og planteriget og låner fra både nordisk mytologi og ægyptisk symbolik - og det er her Geertsen peger på et sammenfald af fascination og interesse for f.eks. drager, trolde, magi og de gamle sagaer dengang og nu. I dag kommer interessen til udtryk i populærserier som 'Vikings' og 'Game of Thrones', og i blackmetal-musikkens dyrkelse af naturkræfter og det overnaturlige.

Hjorth-samlingen har vækket Geertsens ungdomsaversion for runesten, trolde og røgbrændinger, såvel som nutidens dom over ornamenter og dekorationer som kitsch. I arbejdet med udstillingen Geertsen vs. Hjorth har han omfavnet og således revideret egne og tidens idéer, for at kunne arbejde mere fri af smag, tid og kontekst.

"Mødet med den unge Hans Hjorth har fået mig til at overveje, om det moderne og enkle design, der hyldes i dag, i virkeligheden er en markedsstyret og kalkule-orienteret retning, mere end et ideologisk-passioneret ønske om at fortælle sjove og interessante historier og gøre sit absolut bedste." Michael Geertsen.

Silkeborg

Museum Jorn, Gudenåvej 7-9. 8600 Silkeborg.

Website: <http://www.museumjorn.dk>.

→19.09.21 *Den blå laks' rejse*. Pia Andersen KunstCentret Silkeborg Bad, Gjessøvej 40, 8600 Silkeborg. Website: <https://www.silkeborgbad.dk>.

Det er et livsværk, der opsummeres i denne store soloudstilling med helt nye værker, hvor billedkunstner Pia Andersen blandt andet eksperimenterer med nye formater og udtryksmedier, parallelt med det mere klassiske maleri. Udstillingens titel er et billede på kunstnerens vej gennem livet: som en blå laks der svømmer mod strømmen.

Nogle af de nye formater er en række værker i glas, som er udført i samarbejde med Per Hebgaards værksted, andre værker er store keramiske 'krukker', som er blevet til i nært samarbejde med et værksted i Spanien. Motivisk griber billedkunstner Pia Andersen i flere af sine udtryk tilbage i sit eget oeuvre (hendes tidligere kunst) på den måde, at motivelementer og farver som hun tidligere anvendte, nu optræder i hendes værker på nye måder.

Skælskør

Guldagergaard · International Ceramic Research Center, Æblehuset Heilmannsvej 31A, 4230 Skælskør.

Website: <http://ceramic.dk>. [Se skulpturparken].

Svendborg

→29.08.21 *Vendt jord*. Nye arbejder af Erik A. Frandsen. Galleri DGV, Villa Tårnborgh, Christiansmindevej 78, 5700 Svendborg. Website: <https://www.galleri-dgv.dk>. Erik A. Frandsen viser nye keramiske værker sammen med nogle af sine seneste malerier. Alle værker er skabt i løbet af perioden med pandemiens nedlukning, der har sat sit mærkbare præg på os alle. For Frandsen har det betydet en isoleret og koncentreret, men meget aktiv periode. Det er 35 år siden han sidst arbejdede med keramikken og

sammen med fire andre unge kunstnere under titlen »Ler-etuder II« udstillede dem på Horsens Kunstmuseum. (Peter Bonde, Claus Carstensen, Berit Jensen og Chr. Lemmerz). Disse keramiske arbejder bestod af en række mindre skulpturer skabt i en blanding af abstrakte og figurative former. Og nu har han taget fat, hvor han slap: Han har drejet, formet, vredet, brændt og glaseret skulpturer, vaser, havekrukker, relieffer og en Rytterstatue, og koncentreret sig om de farver man anvendte i antikken som sort, hvid, orange og jordfarver. En samling mindre skulpturer virker lidt, som var de lige fundet i nye udgravninger - de er sat lidt tilfældigt sammen: nogle med arme og ben, nogle med ansigts-træk, nogle samhörige, skæve og vraltende. »Familien« kalder Frandsen dem.

Jordfarverne, de sorte, orange og hvide farver går igen i de to 1,80 meter høje vaser med de modsatrettede formforløb. Som i Frandsens tidlige malerier leger titlerne sprogligt og humoristisk med formen/indholdet: »Numsevase« har en stor nedadvoksende tung udflydende form og en påsat numselignende dekoration øverst. Kraftig sort farve løber i frynser ned udover en orange, og understreger vasens massive volumen. Den anden store vase »Dollargrin« har en opadstræbende form, hvor den sorte farve er brudt igennem til de underliggende glasurer, der udgør en række buede horisontale grinende former. Øverst ses rundt i kanten en række dekorerede cirkulære former med dollartegn. Kunstnerkeramik med selvkritik i humor og kritik af kunstmarkedets separation af kunsthåndværk og finkulturel kunst. Udstillingen rummer flere keramiske værker med historiske forbindelser. To blændende smukke forgyldte relieffer og plantekrukker som hentet fra en italiensk barokhave. Lene Burkard.

Vejen

Vejen Kunstmuseum, Østergade 4, 6600 Vejen. Website: www.vejenkunstmuseum.dk. Muset er på grund af renovering og nybygning lukket frem til sidst i 2021.

Viborg

Skovgaard Museet, Domkirkestræde 2-4, 8800 Viborg. Website: <http://www.skovgaardmuseet.dk>.

Skovgaard Museets samling omfatter kunst af fem generationer af familien Skovgaard samt værker af kunstnere i kredsen omkring dem. Samlingen belyser maleriets, billedhuggerkunstens og kunsthåndværkets historie i Danmark fra 1830 til 1960, herunder keramiske værker af Skovgaard'erne og Thorvald Bindesbøll m.fl.

Aars

→26.09.21 *Frejas sal*. Camilla Thorup (keramik) og Birgit Støvring (maleri). Himmerlands Kunstmuseum, Søndergade 44, 9600 Aars. Website: <https://himmerlandskunstmuseum.dk>.

Hammeren, der altid rammer plet, danner den arkitektoniske form på Himmerlands Kunstmuseum. Det er Thors hammer, som altid vender tilbage til den hånd, der har kastet den. Hammeren er selvfølgelig eftertragtet, og ifølge den nordiske mytologi er det kun sket én eneste gang, at den er blevet stjålet af en jätte. For at få den tilbage måtte Thor foregive at være Freja og erobre den tilbage som kvinde.

Birgitte Støvring og Camilla Thorup fylder hammersalene med deres nutidige blik på den mytologiske Freja. Hvem er denne kvindefigur? Hvilke egenskaber har hun som gudinde? Og hvilken kulturarv og kvindeopfattelse ligger der i fortællingerne om Freja? Støvring og Thorup giver Freja-figuren krop og form. Med maleri og lerskulpturer viser de, hvordan gudinden er en dynamisk og modsætningsfyldt kvindefigur, der både er frue og herskerinde, frugtbar og destruktiv, sorgfuld og amourøs. Både hendes kendetegn som livgivende og destruktiv og hendes tvetydige katte er gennemgående træk, som de to kunstnere udtrykker i hver sit formsprog og med facetter, der understreger figurens komplekse og univervelle karakter. Med titlen Frejas Sal refereres til en sal i Folkvang, hvor Freja regerede og tog imod de døde. I de højloftede sale på museet, vil publikum blive mødt med livfulde figurer som en langhalet kat, frugtsommelige kvinder, adrætte våbenførere, smidige kvindekroppe og et firehovedet menneskevæsen på farvefulde lærreder og i bastante lerskulpturer.

Camilla Thorups figurer er skabt i ler og stentøj, de er jordforbundet, ru og bastante. Thorups motivverden består primært af mennesker og dyr, men ikke altid som vi kender dem fra den virkelige verden. Disse figurer kan ofte beherske deres krop på umage måder, og de har styrke, når de fx kan dreje hovedet om til ryggen, eller når de holder hinanden i spænd og sidder på nakken af hinanden. De fremstår som en art arketyper måske endda mytologiske eller som metaforer på noget mere end de robuste skikkelser, de er gestaltet i.

Liv og død, kønsroller og vores historiske ophav er nogle af de temaer som Thorup har fundet interessante at undersøge ved den nordiske Freja. En central skulptur på udstillingen er Mor, en slags moderjord, som står nøgen og strutter med sin gravide mave, mens hendes kraftige hår slår rødde i jorden. De små buttede fødder står solidt og bortset fra hendes prægtige hestehale, forekommer hun som værende mere menneske end gudinde. Det nye liv fejres også, når Thorup lader en pudsigt figur med fire hoveder i håret holde et lille menneske op foran sig. Er det Freja selv med alle sine sider af sit væsen, eller er det en nutidig kvinde, der både holder fremtiden i sine hænder og skuer bagud mod sine formødre? Freja kunne bringe kærlighed, fertilitet og skønhed, men hun havde også råderet over de døde i Folkvang. I en rygliggende figur har Thorup erstattet maven med grøn bevoksning. Måske har livet forladt kroppen, men ud af maven vokser her en plante og i en cyklisk bevægelse understreges både det timelige og det evige i menneskelivets forbindelse til naturen og Frejas dobbelte natur.

Med to store donationer på henholdsvis 10 mio. kr. fra A.P. Møller Fonden og 5 mio. kr. fra Augustinus Fonden får Clay Keramikmuseum Danmark nu yderligere en topsikret udstillingssal under jorden. Den nye udstillingssal er tegnet af arkitektfirmaet Kjær & Richter. Dette arkitektfirma stod også for den store udvidelse af museet i 2013-2015, som fondene også stod bag. Den nye udstillingssal skal stå klar foråret 2023.

Den nye udstillingssal vil således i høj grad være med til at fremtidssikre museet og give Clay mulighed for at vise international keramik på højeste niveau, samtidigt med at den unikke samling på Clay Keramikmuseum kommer i spil på helt nye måder. Med de 15 mio. kr. fra de to fonde har museet nu tre fjerdedele af finansieringen på plads.

Når salen er færdig, vil publikum kunne opleve den verdenskendte keramiske kunstner, Edmund de Waal, gå i dialog med to unikke samlinger af Axel Saltos originale stentøj - den ene tilhører Clay Keramikmuseum Danmark, den anden tilhører Kunstsiloen i Kristiansand. Den prominente udstilling skal ifølge planen vandre videre fra Middelfart til andre væsentlige museer i både Nederlandene, Norge og Storbritannien. Dermed skærpes kendskabet til både Axel Saltos keramik og til dansk keramik generelt.

Udstillinger hvor og hvornår – udlandet

ved Gunnar Jakobsen

Udstillingsoversigten er udarbejdet på grundlag af afsøgninger på Internettet. Oversigten dækker ikke alle lande. Oversigten indeholder et udvalg af udstillinger med keramik, udstillinger, hvor keramik indgår, og er ikke komplet for det pågældende land. Oversigten publiceres med forbehold for eventuelle aflysninger/ændringer. Inden et eventuelt besøg bør man derfor undersøge, om udstillingen nu er blevet til noget samt udstillingens åbningstider.

Skal man en tur til udlandet, så vil bl.a. følgende websites med gode links til museer eller med udstillingsoversigter kunne anbefales:

www.konstkalendern.se [Sverige]
<http://www.svensktkulturarv.se> [Sverige]
www.studiopottery.co.uk [Storbritannien]
www.keramikfreunde-keramos.de
www.thefrenchporcelainsociety.com

Nogle af de bedre tidsskrifter indeholder også gode omfattende udstillingsoversigter som bl.a.:

Ceramic Review - www.ceramicreview.com
Neue Keramik/New Ceramics - www.neue-keramik.de

Sverige

Falkenberg

→29.08.21 *Hertha Hillfon*. bogudgivlse. RIAN Designmuseum, Skepparestrådet 2, S-311 74 Falkenberg. Website: <http://www.riandesign.se>.

Hertha Hillfon är efterkrigstidens mest betydelsefulla keramiska skulptör i Sverige, en föregångare som framträdde med djärva anspråk och markant flyttade fram keramikens positioner inom konstvärlden.

Keramikern Hertha Hillfon (1921-2013) förknippas med kraftfulla skulpturer och reliefer i stengods och lergods. Vid hennes debut i slutet av 1950-talet skrev kritikerna lyrisk om hennes spontana och fantasifulle arbetssätt och lyfte fram henne som en pionjär för en ny form av keramik som var fri och expansiv. Genom en flitig utställningsverksamhet, ett stort antal offentliga verk och reportage i press och teve blev hon under sin mer än halvsekelånga karriär en välkänd och folkkär keramik. I hennes bildvärld ryms naturinspirerade formationer, monumentala ansikten, ömsinta skildringar av barn och stämmningsfulla återgivningar av de ting som finns i vår vardag.

Hertha Hillfons skickliga sätt att hantera leran och få den att spegla och förstärka känslor och stämningar i motiven blev en inspirationskälla för många kollegor. Hon är efterkrigstidens mest betydelsefulla keramiska skulptör i Sverige, en föregångare som framträdde med djärva anspråk och

markant flyttade fram keramikens positioner inom konstvärlden. I samband med hundraårsminnet av hennes födelse visar Rian hennes verk i en stor utställning. Urvalet fokuserar på tre av konstnärens centrala motivkretsar: barnet, det mänskliga ansiktet och vardagens föremål. Vid sidan av de verk som visas i två våningsplan på Rian ställs en grupp monumentala arbeten också ut i Kuben, entréhallen till Falkenbergs stadshus. Observera att Kuben endast är öppen vardagar.

*På Rian visas tre filmer om Hertha Hillfon i ett rullande schema. Två av filmerna, *Hertha Hillfon - keramik* (1962) och *Jag sitter i hjortens krona* (1994), är gjorda av konstnärens bror, regissören Lars Lennart Forsberg. Filmerna ger inblick i Hertha Hillfons arbete under två olika perioder i hennes liv och skildrar även den miljö hon byggde upp kring sig i sin ateljé och trädgård. Kortfilmen *Körbärstrådet* (2021) är gjord av Ocean Hillfon, ett av konstnärens barnbarn, och är en personlig betraktelse över vad som hänt med Hertha Hillfons unika ateljé och trädgård efter hennes död.*

Gustavsberg

Gustavsberg Porslinsmuseum, Nationalmuseum, Odelbergs väg 5, S-134 40 Gustavsberg. Website:

<https://gustavsbergsporslinsmuseum.se>.

Gustavsbergs Porslinsmuseum är en del av Nationalmuseum. I samlingarna finns över 45.000 föremål från Gustavsberg-fabrikens 170-åriga historia. Runt 2.500 föremål presenteras utifrån olika teman i färg-sprakande scenografi. Du får uppleva allt från studiotill-verkat konstgods och prakturnor till välkända serviser och äldre sanitetsprodukter. Här finns även föremål av emalj och plast, samt provexemplar, det som aldrig kom att produceras.

→12.09.21 *Lisa Larsson*. Gustavsberg Porslinsmuseum. *Lisa Larson (född 1931) är kanske Sveriges mest kända keramik och hennes figuriner är säkert de mest folkkära. Hennes adventsbarn och katter pryder många hem. Utställningen Lisa Larson, den första tillfälliga utställningen efter återöppningen av det nyrenoverade museet, omfattar cirka 200 föremål varav merparten är från konstnärens tid på Gustavsbergs porslinsfabrik 1954-1980.*

När Lisa Larson började på Gustavsberg 1954 var tanken att hon skulle stanna i ett år. Uppdraget var att skapa "bästsäljare". Det blev 26 år med stora försäljningsframgångar. Hon lämnar fabriken 1980 och grundar Keramikstudion 1992 tillsammans med sina medarbetare Franco Nicolosi och Siv Solin. Här, i Gustavsbergs hamn, produceras de älskade figurerna än idag, på platsen där allt började för nära 70 år sedan.

Utställningens fokus ligger på tiden vid Gustavsbergs porslinsfabrik 1954-1980 och omfattar omkring 200 föremål. Det är nära till omöjligt att redovisa hela Lisas karriär i föremål. Inte ens Lisa Larson själv vet nog hur många hon gjort. Istället ger utställningen genom nedslag i kända och

kanske mindre kända verk inblick i arbetet bakom figurinerna - från unikat till serier, från inspiration till produktion, hantverk och industri. Förhoppningsvis kan utställningen därigenom bidra till att belysa mindre kända sidor av Lisa Larsons omfattande konstnärskap.

I utställningen visas föremål från skoltiden och nedslag i produktionen: unikat, djurserier, väggplattor, skisser till offentlig utsmyckning och skulptur. En del av utställningen belyser Lisa Larsons och hennes man Gunnar Larsons tid som gästkonstnärer hos skulptören Peter Voukos på Berkeley-universitetet i Kalifornien. En annan del rör resande och inspiration med inlån från Lisa Larsons egen samling.

Av Gunnar Larson visas verk i keramik, emalj och plast. Hans mest kända design för Gustavsberg är askkoppens Kulan i plast.

Göteborg

Röhsska Museet, Vasagatan 37-39, S-400 15 Göteborg.
Website: <https://rohsska.se>.

Lerverk, Postgatan 8A, Kronhusbodarna, S-411 13
Göteborg. Website: www.lerverk.se.

Sintra, Landsväggsgatan 5, Haga, S-413 04 Göteborg.
Website: www.sintra.se.

Höganäs

Höganäs Museum, Polhemsgatan 1, S-263 37 Höganäs.
Website: <https://www.hoganasmuseum.se>. Se website for information om utställningar.

Under 50-talet började museet samla och köpa in keramikföremål, som blev grunden till dagens unika keramiksamlingar. Museet har ett särskilt ansvar för keramiken där flera generösa donationer från bland annat Höganäsbolaget och Åke Holm, en av Höganäs stora keramikere, utgör en stor representation i museets fantastiska samlingar.

Keramiskt Center, Gärdesgatan 4B, S-263 39 Höganäs.
Website: www.keramisktcenter.se. Se website for ytterligare information om utställningar.

En permanent avdelning som handlar om den keramiska traditionen i Höganäs, om hur och varför Kullabygden fick sitt epitet Keramikbygden. Med fokus på Höganäsbolaget och Andersson & Johansson/Höganäs Keramik.

02.10.21-19.12.21 Nordsjællandske keramikere.
Keramiskt Center.

Lidköping

Rörstrand Museum, Fabriksgatan 4, S-531 30
Lidköping. Website: www.rorstrand-museum.se.
Rörstrand Museum är stängt för ombyggnad till december 2021.

Läckö Slot, S-531 99 Lidköping. Website:
www.lackoslott.se.

Lund

Kulturen, Tegnersplatsen, S-22104 Lund. Website: www.kulturen.com. Vår samling av keramik är en av de största och mest betydande i Norden och kan berätta om viktiga händelser och utbyte mellan kulturer. Här finns Kinas keramik från äldsta tider fram till 1700-talets importerade "vita guld". Islamisk kultur och konst lyfts fram genom fajanser från Persien och Mellanöstern och i de spanskmoriska fajanserna.

Renässansens fajanser från Spanien, Italien och Holland möter det kinesiska porslinet och en europeisk porslinstradition utvecklas bland annat i Meissen. Den sprids med hantverkare över Europa och även till Sverige, först med fajanstillverkning vid Rörstrand och Marieberg och senare i porslin.

→30.12.21 Min kopp. Kulturen.

I Kulturens café visas 16 håndlavede keramiske kaffekopper i udstillingen Min kopp, som kan besøges over en kop kaffe. Skaberne bag kopperne er fra Øresundsregionen og Bornholm. De giver hver sit bud på, hvordan en rigtig god kaffekop ser ud og føles at holde i hånden. Kopperne er nemlig lavet af hånden og til hånden.

Kaffekoppen er et objekt, som mange svenskere og danskere holder af og holder om – hver dag. Kaffekoppen er forbundet med samvær, "fika", hygge og den tiltrængte pause. Min kopp viser dette hverdagsobjekt i 16 forskellige udgaver.

Udstillingen sætter fokus på nulevende keramikere med rødder i Øresundsregionen og Bornholm - otte svenskere og otte danskere. Den undersøger hvordan omgivelserne, skaberens tanker og de stedbundne traditioner præger udtrykket i den håndlavede keramik.

På udstillingen præsenteres kaffekopper fra både det professionelle keramikværksted og det lille kolde kælderværksted, som ingen kender til. Kopperne fra udstillingen kan også ses i Kulturens museumsbutik, hvor nogle af kopperne desuden kan købes.

Stockholm

Kaolin, Hornsgatan 50, S-118 21 Stockholm.
Website: www.kaolin.se. Se website for utställningsinformation.

blås&knåda, Hornsgatan 50, S-118 21 Stockholm.
Website: www.blasknada.se. Se website for utställningsinformation.

Nationalmuseum, Södra Blasieholmshamnen, Stockholm. Website: <https://www.nationalmuseum.se>.
Designmagasinet: Om keramikens utveckling genom tiderna.

I montrarna skildras material, trender och tillverkningsprocesser genom mer än 1 200 föremål, från 1700 till det allra senaste ur Nationalmuseums samling. Men också hur samhällets skiftande behov och önsningar påverkar och påverkas av formgivning och materialutveckling.

Exempel på teman som behandlas är Inspiration från Kina under 1700-talets början, Svensk jugend 1850-1900, Swedish Grace, Pop och print från 1960-1970, Figurinens återkomst och Samtiden kommenterad.

14.10.21-09.01.22 *Scandinavian Design & USA - människor, möten och idéer, 1890-1980. Nationalmuseum. Scandinavian Design & USA - människor, möten och idéer, 1890-1980 undersöker hur idéer och design från Norden påverkat amerikansk materiell kultur, samt omvänt, hur influenser från USA har påverkat nordisk design.*

Över 200 föremål visas på teman som utforskar migration och kulturarv, diplomati och handel, utbildning och professionella utbyten samt design för en socialt och materiellt hållbar framtid.

Utställningen är ett samarbete mellan Nationalmuseum, Nasjonalmuseet i Oslo, Milwaukee Art Museum och Los Angeles County Museum of Art.

Hallwylska museet, Hamngatan 4, 111 47 Stockholm.
Website: <http://hallwylskamuseet.se>.

Uppsala

Uppsala Konstmuseum, Drottning Christinas väg 1E, S-752 37 Uppsala. Website: <https://konstmuseum.uppsala.se>.

Norge

Bergen

Kode Art Museums and Composer Homes, Rasmus Meyers allé 9, N-5015 Bergen. Website: <http://kodebergen.no>.

Kristiansand

SKMU Sørlandets Kunstmuseum, Skippergata 24 B, N-4611 Kristiansand. Website: <http://skmu.no>.

Oslo

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.
Website: <http://nasjonalmuseet.no>.

Det nye Nasjonalmuseet blir Nordens største kunstmuseum og et sted for helt nye møter med kunsten. Aldri før har det vært bygget et kunstmuseum som dette i Norge. Det nye Nasjonalmuseet blir det største kulturbygget i Norden. Museet bygges på den gamle Vestbanetomta i Oslo og åpner for publikum i 2022.

Kunst, design og arkitektur i nye sammenhenger. Hele 6.000 kunstverk skal stilles ut i den faste samlingsutstillingen. Utstillingen blir kjernen i museet. Her vil eldre og moderne kunst, arkitektur, design, kunsthåndverk og samtidskunst møtes i nye sammenhenger.

Trondheim

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, Munkegata 3-7, N-7013 Trondheim. Website: <https://nkim.no>. 1. februar 2021 stengte vi bygningen i Munkegata på ubestemt tid.

Finland

Helsinki

Design Museum, Korkeavuorenkatu 23/Högbergsgatan 23, SF-00120 Helsinki. Website: www.designmuseum.fi.

Design Museum Arabia, Tavastvägen 135, SF-00560 Helsinki. Website: www.designmuseum.fi.

Storbritannien

Aberystwyth

Aberystwyth Arts Centre, Penglais, Aberystwyth, Ceridigion, Wales SY23 3DE. Website: www.aberystwythartscentre.co.uk. Se website for utstillingsinformation.

Bath

The Museum of East Asian Art, 12 Bennett Street, Bath BA1 2QJ. Website: <https://meaa.org.uk>.
The Museum of East Asian Art's permanent collection consists of some 2,000 objects, mostly from China and East Asia, representing 7,000 years of art and craftsmanship. The artefacts include a comprehensive jade collection, ceramics, carvings, metalware and lacquerware. The museum also highlights Bath's historical relationship with China – the trade in tea and porcelain being an important aspect of 18th century Bath's social life.

Victoria Art Gallery, Bridge Street, Bath BA2 4AT, Somerset. Website: <https://www.victoriagal.org.uk>.

→04.10.21 *Jack Doherty*. Beaux Arts Bath, 12-13 York Street, Bath BA1 1NG. Website: www.beauxartsbath.co.uk.

'My work explores vessels and the ancient layers of cultural resonance embedded within archetypal forms. Made from porcelain, the forms are thrown then carved and shaped reflecting the fluidity of the material and physicality of making. The elemental colour and surface texture are created by the fusion of fire and soda in the intense heat of the kiln, leaving behind a subtle palette of smoky grey, lemon, russet and turquoise. On many levels, the pots I make are figurative pieces; each has its own character, particular emotional range and response.

Born in Co Derry, I trained in Ceramics at the Ulster College of Art and Design, Belfast. I worked at Kilkenny Design Workshops before establishing my first studio in Co Armagh and then in Herefordshire. I moved to Cornwall in 2008 to take up the role as Lead Potter at the restored Leach Pottery setting up the new production studio. During the five years in

post there I designed a successful range of functional ware which respected the ethic and history of the pottery but which also had its place in a contemporary market. In the Gallery I curated a series of ceramic exhibitions illustrating the development of studio ceramic practice showcasing work by leading potters in both a historical and contemporary context.

My individual pots have been exhibited extensively both in the UK and internationally. I have been privileged to be Chair of the Craft Potters' Association for 10 years, a founder and current Chair of Ceramic Art London and from 2008-2013, the first Lead Potter and Creative Director of the Leach Pottery. I currently work from my studio in Mousehole, Cornwall.'

Bideford

The Burton Art Gallery and Museum, Kingsley Rd, Bideford, Devon EX39 2QQ. Website:

<https://www.burtonartgallery.co.uk>.

Pots have been produced in north Devon since the Middle Ages, using the local clay found at Fremington.

At one time thousands were made for use in local homes and farms and exported to parts of England, South Wales and to the American colonies.

Bideford's history is intimately bound up with the pottery industry. In the 17th century small ships voyaged to the New World with cargoes of pots - many examples of which can be found there today in museums. Due to the accessibility of clay and wood, potters made a good living in the Bideford area and many became wealthy trading merchants. Vast quantities of pots, crocks and ovens left Bideford Quay for the settler sites of Virginia and the ships returned laden with tobacco.

Much of the pottery produced around Bideford was plain earthenware for cooking and storage. North Devon is particularly well known for its harvest jugs. These were made for celebrations and were covered with shapes and patterns from the natural world, and might also be inscribed with poems or sayings. This area is also famous for two decorative techniques. One is slip trailing, which is the use of slip - or liquid white clay - to dip pots or trail patterns on them. The other is sgraffito: a technique for making shapes by scratching through slip to reveal the clay underneath.

The Ceramics Collection at the Burton at Bideford is a unique and significant collection of predominately North Devon slipware. It provides an ideal introduction to the history and heritage of ceramics in the area. Dating from the late 1600s to the 1970s, both everyday domestic ware and fine decorative pieces are included. Locally-produced 'harvest jugs' form an important part of the collection.

→06.10.21 *Welcome To My World: Ceramics with narrative.* The Burton Art Gallery and Museum. *Welcome To My World: ceramics with narrative brings together the work of contemporary artists addressing cultural, social and political issues through the medium of clay.*

In using every-day, domestic and commonplace items as their canvas, each artist finds a powerful way of conveying important messages about contemporary issues. The exhibition showcases the work of 35 artists and 10 nationalities. Their stories are both deeply personal and universally significant.

Welcome To My World features work that entertains, informs and challenges stereotypes. Nala Turner sets out to redefine the black feminine, and Srinia Chowdhury and Mac Star McCusker address gender bias and inequality. Matt Smith asks us to consider how art history has represented - or more frequently overlooked - LGBTQ+ communities. His work would blend seamlessly into traditional museum display cases, emphasising the point that these are stories that should have been there all along. Other works in the exhibition bring to the fore issues including political unrest in Sudan and the Democratic Republic of Congo, slavery, the rise in the cult of celebrity, and the ugly impact of technological consumerism. Interspersed with contemporary works are selected pieces from The Burton's own collection of North Devon slipware pottery.

This is an exhibition that asks us to step outside the comfort of our own worlds and acknowledge that there are other - previously untold - stories that we need to hear.

Welcome To My World features the work of contemporary artists including Stephen Bird, Katy Stubbs, Lena Peters, Roberto Lugo and Barnaby Barford. Also featuring Connor Coulston, winner of the Ingram prize for new talent and selected to appear in the 2021 British Ceramics Biennial Award show.

Bovey Tracey

→26.09.21 *Taja.* Slab and coil built porcelain. Maker Showcase. Devon Guild's Riverside Gallery, Riverside Mill, Bovey Tracey, Devon TQ13 9A. Website:

www.Crafts.org.uk. *Taja has been making pots in Devon since coming to the UK from his native country of Japan 35 years ago to study fine art. He was inspired by the pottery making tradition in Devon and taught himself pottery.*

Bowness-on-Windermere

Blackwell, The Arts & Crafts House, Bowness-on-Windermere, Cumbria LA23 3JT. Website:

www.blackwell.org.uk.

Brighton

Brighton Museum & Art Gallery, Royal Pavilion Gardens, Brighton BN1 1EE. Website:

<https://brightonmuseums.org.uk>.

A selection of ceramic vessels, plaques, tiles and ornaments dating between the 1600s and 1900s, the collection of 2000 plus pieces illustrates British popular culture, politics, history and society.

Based on 23 themes outlined by the collector Henry Willett including professions, crime, religion, pastimes and clubs, the pieces on display offer a snapshot into British culture.

The Ceramic House, 75 Stanmer Villas, Brighton
BN1 7HN. Website: [http://www.theceramic
house.co.uk](http://www.theceramic
house.co.uk).

Cambridge

Fitzwilliam Museum, Trumpington Street, Cambridge
CB2 1RB. Website: www.fitzmuseum.cam.ac.uk.

Some of the finest manufacturers and decorators are represented in the exceptional collection of earthenware and porcelain pieces, covering a range of forms from decorative sculpture to practical tableware, tiles and vases. The ceramics collection, which is still being expanded today, forms part of the museums 30,000 strong Applied Arts collection.

The Fitzwilliam Museum is home to one of the most important collections of European, Middle Eastern and Far Eastern ceramics in the United Kingdom. Both earthenware (Iznik, Minai, Italian Maiolica, Delft, Staffordshire, etc.) and porcelain (Ming, Imari, Meissen, Sèvres, Chelsea, etc.) are represented in the collection in myriad forms, from tableware and tiles to vases and sculptures. Amongst the collections on display are pieces from the finest manufacturers and most talented decorators, many of which were commissioned for patrons who were arbiters of taste in their times. Acquired from some of the most prolific nineteenth- and twentieth-century British collectors, the collection also embodies connoisseurial tastes for ceramics in the United Kingdom.

One of the stars in the Fitzwilliam's Asian collections is what is considered to be the best group of Korean Koryo celadon pottery outside of Korea. This variety of ceramics was the standard pottery produced in Korea during the Goryeo dynasty, and has a beautiful, distinctive, pale green hue.

The delights from Japan include hundreds of carved netsuke, Japanese sword fittings and blades and a splendid collection of Imari and Kakiemon porcelain - the best anywhere in the UK.

05.10.21-24.07.22 *Magdalene Odundo in Cambridge.*
Fitzwilliam Museum.

Magdalene Odundo DBE is one of the greatest ceramic artists working today. Her distinctive, burnished vessels are informed by a range of art and craft traditions from around the world.

This display marks 50 years since Odundo moved from Kenya to Cambridge to take an Art Foundation Course at Cambridge School of Art. Intending to study graphic design, Odundo soon switched her focus to ceramics, inspired by Zimbabwean-born pottery teacher, Zoë Ellison. Ellison encouraged Odundo in her first attempts at making and introduced her to a number of contemporary British studio potters.

Immersed in Cambridge, Odundo visited The Fitzwilliam Museum and the Museum of Archaeology and Anthropology where she was captivated by the versatility of clay and

hugely influenced by the variety of ceramics from around the world on display.

These visits to Cambridge museums combined with Ellison's teaching underpinned Odundo's decision to embark on a career in ceramics and inspired her subsequent trips to train with women potters in Nigeria and Kenya.

In this display, Odundo brings together a selection of the global ceramics from Cambridge collections that were key to this formative period and examples of her own unmistakable work.

Kettle's Yard, Castle Street, Cambridge CB3 0AQ.
Website: <https://www.kettlesyard.co.uk>.

Durham

The Bowes Museum, Barnard Castle, Co Durham
DL12 8NP. Website: <http://thebowesmuseum.org.uk>.
The collection pottery features objects from the 16th to 19th centuries, with a particular focus on French porcelain and delicate faïence pieces. The Bowes Museum also has a strong collection of English and Oriental pottery, and pieces from most of the major German porcelain producers. Some high-lights of the vast and vivid collection include 18th century Dutch Delft vases, the Lady Ludlow collection - dominated by rococo ceramic birds, and Japanese Arita ware.

→09.01.22 *Paul Scott: New American Scenery.* The Bowes Museum. *New American Scenery showcases the latest ceramic works by the contemporary Cumbrian artist Paul Scott, featuring works of historical transferwares that have been updated for today's audience.*

Scott spent five years investigating early blue and white transferwares that were shipped from Staffordshire to the United States in the 19th century.

He works with familiar blue and white ceramics, which were available cheaply so more commonly used than collected, to tell modern stories based on his trips around America.

He reworks antique wares, erasing, adding and recreating new patterns by reusing cut and broken fragments or adding newly printed decals.

The exhibition will allow visitors to see the contrasts between the old and new shapes and forms and think about decoration and what it means.

Farnham

Crafts Study Centre. University for the Creative Arts,
Falkner Road, Farnham, Surrey GU9 7DS. Website:
<https://www.csc.uca.ac.uk>. See website for udstillinger.
The Crafts Study Centre holds an outstanding collection of objects and archives which are central to the history of the 20th century studio crafts movement in Britain. The ceramics collection dates broadly from c.1920 to present day. Many pioneer and leading studio potters are represented and fine examples of their work are, in certain cases, supported by

archives. The Centre holds archive material from Michael Cardew, Marianne de Trey, Henry Hammond, Bernhard Leach and Dame Lucie Rie. Richard Batterham, Michael Cardew, Hans Coper, Bernhard Leach, Lucie Rie, Katherine Pleydell-Bouverie and William State Murrey, etc are some of the makers represented in the collection.

→25.09.21 *The Leach Pottery. 100 Years On From St Ives.* Crafts Study Centre.

The Leach Pottery was founded by Bernard Leach and Shoji Hamada in 1920. This exhibition, drawn from the collections of the Crafts Study Centre, is a tribute to the centenary. The works on display include ceramics acquired since the year 2000, although some early works by Hamada and Leach from the 1920s are also exhibited: these from the great founding gift made by Bernard Leach to the Crafts Study Centre in the 1970s.

Gateshead

Shipley Art Gallery, Prince Consort Road, Gateshead NE8 4JB. Website: <https://shipleyartgallery.org.uk>.

The Shipley Art Gallery opened in 1917 with a collection of 504 paintings bequeathed by local solicitor Joseph Shipley. Since then the collection has grown to include nearly 800 paintings and collections of works on paper, decorative art and contemporary craft. The Shipley's art collections were designated as being of national importance in 1998.

*In 1977 the Shipley began collecting contemporary art made in Britain. Over the last 25 years the venue has become established as a national centre for contemporary craft and has built up one of the best collections outside London, including ceramics, wood, metal, glass, textiles and furniture. **Henry Rothschild Study Centre.** The Shipley is also home to The Henry Rothschild collection of studio ceramics. In 1946, Henry Rothschild opened Primavera in London. It became the country's leading craft retailer. The shop stocked furniture, textiles and glass but mostly ceramics. Henry Rothschild was an important figure for craftspeople, offering them his encouragement and support. He worked hard to promote the best potters when others had yet to take notice.*

The Henry Rothschild Study Centre presents a superb collection of 20th century craft and design amassed by Henry Rothschild between the 1940s and 2006. The collection includes work by leading ceramicists working in Britain and internationally since the 1950s.

Although wide-ranging, the collection was not intended to be comprehensive or encyclopaedic. It is a testament to Henry Rothschild's passion for ceramics and his zest and enthusiasm for discovering outstanding works made by highly skilled craftspeople. In his own words, every piece 'has its own story to tell and gives great pleasure on daily acquaintance'.

The Study Centre is the culmination of a long relationship between Henry Rothschild and the Shipley Art Gallery that began in 1990 with loans and gifts to the gallery. Henry was attracted to the Shipley's commitment to encouraging public engagement with contemporary craft and design. Today the

Shipley is home to more than 330 works originally collected by Henry. This Study Centre enables us to see Henry Rothschild's collection en masse for the first time.

Hove

→25.01.22 *Richard Slee · Mantlepiece Observations.* Hove Museum and Art Gallery, 19 New Church Road, Hove BN3 4AB. Website: <https://brightonmuseums.org.uk>. *Richard Slee is a prominent British contemporary ceramic artist. For Mantlepiece Observations Slee takes his inspiration from the archive of Mass Observation, the pioneering social research organisation. One of the first tasks the Mass Observation volunteer observers were given was to write down 'in order from left to right' what was on their mantlepieces.*

Mantlepiece Observations is concerned with the unusual significance of certain domestic objects. Slee begins with something ordinary - a clock, a pair of pottery dogs, a Toby jug - and changes it in some way that invests it with new interest. For this exhibition, he has taken words and phrases that appear in the 1937 mantelpiece reports and transformed them into new ceramic pieces. He has also drawn inspiration from the work of the Mass Observation photographer, Humphrey Spender, who is best-known for his documentary images of Bolton in the 1930s.

Langport

Muchelney Pottery, Muchelney, Nr. Langport, Somerset TA10 0DW. Website: www.johnleachpottery.co.uk.

Leeds

Craft Centre & Design Gallery Leeds, Leeds City Art Gallery, The Headrow, Leeds, West Yorkshire LS1 3AA. Website: www.craftcentreleeds.co.uk.

London

British Museum, Great Russell St, London WC1B 3DG. Website: www.britishmuseum.org.

Victoria and Albert Museum, Cromwell Road, South Kensington, London SW7 2RL. Website: www.vam.ac.uk.

Contemporary Ceramics Centre, Great Russell Street 63, Bloomsbury, London WC1B 3BF. Website: www.cpaceramics.com. *Altid et besøg værd. Har også en fin website med britisk keramik.*

Contemporary Ceramics Centre is the only retail gallery in London specialising exclusively in British Studio Ceramics.

The gallery is a benchmark for current practice in studio ceramics and with an annual exhibition programme and regularly changing display, it is always possible to see and buy a wide range of work from functional tableware to individual collector's pieces.

Contemporary Applied Arts, 6 Paddington Street, London W1U 5QG. Website: www.caa.org.uk.

Erskine, Hall & Coe, 15 Royal Arcade, 28 Old Bond Street, London W1S 4SP. Website: www.erskinehallcoe.com.

Marsden Woo Gallery, 229 Ebury Street, London SW1W 8UT. Website: www.marsdenwoo.com.
Our gallery space is now closed and we are based full-time at our exclusive Belgravia showroom where we carry a carefully curated stock of important artwork by our featured artists.

Thrown, Highgate Contemporary Art (Ground Floor), 26 Highgate High Street, Highgate, London N65JG. Website: <https://www.throwncontemporary.co.uk>.

Messums, 28 Cork Street, London W1S 3NG. Website: <https://www.messumslondon.com>.

Pangolin London, Sculpture Gallery, Kings Place, 90 York Way, London N1 9AG. Website: www.pangolinlondon.com.

Manchester

Manchester Art Gallery, Mosley Street, Manchester M2 3JL. Website: www.manchesterartgallery.org.

Norwich

The Sainsbury Centre for Visual Arts, University of East Anglia, Norwich, Norfolk NR4 7TJ. Website: <https://scva.ac.uk>. *Not formally part of the Robert and Lisa Sainsbury Collection, the Lisa Sainsbury Ceramics Collection represents a major collection of 20th century studio ceramics. Lisa Sainsbury's collection of modern pots began in the 1950s, when she and Sir Robert first purchased work by Lucie Rie.*

A remarkable group of pots by Lucie Rie, as well as examples from her war-time work in button production, are the highlights of the collection. The Sainsbury's friendship with Lucie Rie led them to the work by Hans Coper, with Sir Robert seeing his works as "sculptures". The Sainsbury Centre now holds the largest public collection of Hans Coper ceramics, many donated by his widow after his death in 1981.

The collection also includes pieces by Rie's and Coper's contemporaries such as Bernard Leach and Shoji Hamada. Other artists represented include; James Tower, Ewen Henderson, Claudi Casanovas, Rupert Spira, Jennifer Lee, Julian Stair, Sara Radstone, Gabrielle Koch and Ian Godfrey.

Other highlights include a selection of Lucie Rie's work in wartime button production, and pots by Rupert Spira and James Tower.

→12.12.21 *Leiko Ikemura. Usagi in Wonderland. The Sainsbury Centre for Visual Arts. Japanese-Swiss artist, Leiko Ikemura, presents a selection of paintings, sculptures, drawings and photography in her*

first UK exhibition. Ikemura has selected 50 works that span three decades of her career. Her art appeals to our imagination with its childlike purity.

The exhibition's dominant theme is the connectivity of all aspects of nature, be it human, animal, plant or mineral, in an eternal circle of life. Through her fantastical figures and primeval landscapes, Ikemura explores fragility, transience and slow evolutionary change – choosing to address environmental issues from an empathetic, global perspective.

Usagi, meaning 'rabbit' in Japanese, is a recurrent mystical motif in Ikemura's work, representing rebirth, fertility and renewal. Her bronze sculpture, Usagi Kannon (Rabbit Bodhisattva of Mercy), will stand in the Sainsbury Centre Sculpture Park, providing a place of refuge to visitors wishing to shelter beneath its generous skirt.

19.09.21-30.01.22 *Grayson Perry: The Pre-Therapy Years. The Sainsbury Centre for Visual Arts. Grayson Perry's groundbreaking 'lost' pots have been reunited for the first time to focus on the formative years of one of Britain's most recognisable artists. Often challenging and explicit, these works reveal the early development of Perry's distinctive voice that has established him as a compelling commentator on contemporary society.*

Grayson Perry: The Pre-Therapy Years is the first exhibition to survey Perry's earliest forays into the art world, introducing the explosive and creative works he made between 1982 and 1994. In these, he addresses the themes of gender, identity, fetishism, his home county of Essex, and the vagaries of the art world - all of which are integral to Perry's practice today.

Displaying the pots, plates and sculptures that first made Perry's name, this exhibition shines a light on the potential of pottery to address radical issues and human stories.

The exhibition contains sexually explicit content and provocative symbolism that some visitors may find challenging.

Oxford

Ashmolean Museum, Beaumont Street, Oxford OX1 2PH. Website: <https://www.ashmolean.org>.

European ceramics and glass. Thanks to the scholarly collecting of C.D.E. Fortnum the Ashmolean possesses Italian, Spanish and Mexican maiolica collections of international importance. These are complemented by a comprehensive collection of Delftware from the Marshall, Reitlinger, Jahn and Oppenheimer collections and by the English tiles from the collection of Dr Anthony Ray. In addition there are noteworthy collections of English slipware, Toby jugs and English and German salt-glazed stoneware.

The porcelain collections include the Marshall Collection, the most extensive and encyclopaedic collection of early coloured Worcester porcelain in existence. There is also an exceptionally rare example of 16th-century 'Medici'

porcelain and important groups of 18th-century porcelain from other English and Continental factories.

In the refurbished 19th-Century Art Galleries there are new acquisitions and loans of 19th-century Art Pottery, including important pieces by the Martin brothers and by Christopher Dresser for Minton, Wedgwood, Linthorpe and Ault.

Over the past 30 years the Museum has assembled a comprehensive collection of British Studio Ceramics.

China. Chinese ceramics have always been highly regarded and avidly collected and the Ashmolean collection mainly comprises earthenware, high-fired ware and porcelain from China's most famous kilns. It also includes the most important collection of greenware celadons outside China. Many of the 17th- and 18th-century porcelains the museum now houses were acquired during the 19th century, although a few were presented by Elias Ashmole himself in 1683.

Japan. The Japanese collection is now best known for its ceramics, in particular the collection of seventeenth- and eighteenth-century export porcelain which is one of the most comprehensive collections in the world. Ceramics for the Japanese market are also well represented, including fine examples of Arita, Nabeshima and Hirado porcelain, tea ceremony wares and Kyoto earthenwares.

Islamic Middle East. The Museum's extensive collection of Islamic ceramics dating from the 8th to the 19th centuries is particularly important. Numbering over 1500 pieces, this collection forms a major resource for research and teaching both for the University of Oxford and visiting students and scholars.

The collection's core is formed by the generous gifts to the Museum by Sir Alan Barlow and Gerald Reitlinger, in 1956 and 1978 respectively. A significant selection of vessels and tiles is on permanent display in the Islamic Middle East gallery. The Museum's collection is complemented by extensive archaeological material from Islamic Syria, Iraq and Iran.

→26.09.21 *Hans Coper 100*. Room 18 & 34. Ashmolean Museum.

To mark the 100th anniversary of Hans Coper's birth, the Ashmolean is devoting a display to an exhibition of Coper's ceramics made across his career. The exhibition includes ceramics from the Museum's own collection together with more than 30 loans from private collections.

Internationally renowned ceramic artist, Hans Coper (1920-1981), was an influential figure of the artistic diaspora in the UK. Born in Germany, Coper fled to London in 1939. He redefined the concept of studio pottery over a relatively short period of about thirty years. Using clay as his medium, he distinguished himself from the previous generation by fusing wheel-based pots together to great sculptural effect. With a limited palette of burnished black or creamy white, often with scored lines or etched surfaces, each pot has its own presence. Hans Coper's pots draw on ancient traditions of sculpture and

vessel making, while presenting an original artistic language characterised by a timeless aesthetic of simplicity.

His work was widely collected, commissioned and exhibited during his lifetime, ranging from monumental candlesticks for Coventry Cathedral, to a major show at the V&A Museum. He was also a leading figure in art education, teaching both at Camberwell College of Art and the Royal College of Art, where he is credited as being the primary influence to a whole generation of potters.

Oxford Ceramics Gallery, 29 Walton St, Oxford OX2 6AA. Website: www.oxfordceramics.com.
See website for udstillingsinformation.

Ruthin

Ruthin Craft Centre, Centre for Applied Arts, Park Road, Ruthin, Denbighshire, Wales LL15 1BB. Website: www.ruthincraftcentre.org.uk.

St. Ives

Leach Pottery, Studio & Museum, Higher Stennack, St Ives, Cornwall TR26 2HE. Website: www.leachpottery.com. See website for yderligere udstillingsinformation.

→???.09.21 *Century of Connections*. Cube Gallery, Leach Pottery, Studio & Museum. *Century of Connections* explores the connections and friendships at the heart of the Leach Pottery - a site of creativity and renewal, a place where the local and international meet.

The Pottery has sustained remarkable connections between people, pottery and ideas for the last century. Whether inspired by a desire to make and see pottery or to explore ideas like those in *A Potter's Book*, now 80 years old, these connections remain important today.

This exhibition takes you from Leach and Hamada's early influences in Eastern and early English pottery, through to work by potters from around the world who have trained, or been inspired, by the ideas and friendships fostered at the Leach Pottery. In celebration of its 80th anniversary and its impact on the pottery community, the original manuscripts of *A Potter's Book* are also displayed, alongside a fascinating paper model of the Leach Pottery, made by Leach in c. 1920,

→26.09.21 *John Leach: 65 Years A Potter*. Entrance Gallery. Leach Pottery, Studio & Museum.

The Leach Pottery presents its first solo exhibition of John Leach who trained at the Leach Pottery from 1960-63. John, David Leach's eldest son and Bernard Leach's eldest grandson, was born at the Leach Pottery in 1939, returning in the early 1960s to train under Bernard's watchful eye. Today, John's Muchelney Pottery production focusses on wood-firing, where careful stoking coaxes the kiln to reach temperatures as high as 1320° C, creating surfaces with subtle flashing and warmth. The Muchelney kitchenware range is as iconic as John's strong and direct personal pieces: both of which are represented in this exhibition.

'John Leach: 65 Years A Potter' provides the rare chance to see and purchase from a selection of over 70 personal pots that have been kept aside, by John, over the years. Alongside these personal pieces are 25 examples of Muchelney kitchenware that have been selected for their extra-special qualities.

John's early training was a five-year fusion, working with David Leach at Lowerdown Pottery, Colin Pearson at Aylesford Pottery, Ray Finch at Winchcombe Pottery, and then with Bernard Leach. This was followed by 6 months in California setting up a pottery for an Art School.

In 1964, John settled in Somerset establishing his own pottery on the edge of Muchelney. Here, he went on to develop and produce a range of kitchenware using local clay and wood to fuel the kiln. With sustainability and nature in mind, John even established a woodland in the mid-1980s which he nurtures to this day.

Being born at the Leach Pottery in 1939, training with the Pottery from 1960-63, and being an ardent supporter of its survival, it is fitting to host *'John Leach: 65 Years A Potter'* as part of the Leach Pottery's centennial celebrations. Established in 1920 by Bernard Leach, the Leach Pottery has throughout its history trained, supported, and brought together potters from around the world.

11.09.21-17.10.21 *Leach 100 Commissions*. British Ceramics Biennial. Leach Pottery, Studio & Museum.

Stoke-on-Trent

The Potteries Museum & Art Gallery, Bethesda Street, City Centre, Stoke-on-Trent ST1 3DW. Website: www.stokemuseums.org.uk.

The Potteries Museum holds the world's most comprehensive collection of Staffordshire pottery. The collection is not limited to just Staffordshire pottery though, everything from Neolithic pottery to an impressive assortment of 20th century British studio ceramics is on show.

Gladstone Pottery Museum, Uttoxeter Road, Longton, Stoke-on-Trent, ST3 1PQG. *The last complete Victorian Pottery factory in the country.*

Wedgwood Museum, Wedgwood Drive, Barlaston, Stoke-on-Trent, Staffordshire ST12 9ER. Website: www.wedgwoodmuseum.org.uk.

The Wedgwood Museum tells the story of the Josiah Wedgwood and Sons company who, in the late 1750s, began producing what would become the one of the world's most famous pottery brands.

As well as having the museum, *The World of Wedgwood* is also the site of Wedgwood's working factory, open for tours, so you can learn about the casting, design, and decoration developed over 250 years, then watch it being done today.

Swadlincote

Sharpe's Pottery Museum, West Street, Swadlincote, Derbyshire DE11 9DG. Website: <http://www.sharpespotterymuseum.org.uk>.

The museum tells the story of the pottery and South Derbyshire's pivotal role in the development of sanitary ware such as toilets, sinks and sewage pipes. Sharpe's manufactured sanitary ware using local clay for a century – from the 1850s to 1950s, closing in the 60s after struggling to modernise following the Clean Air Act.

As well as sanitary ware there are many other examples of domestic and decorative work by other potteries local to South Derbyshire on display. An exhibit in collaboration with *The National Forest* examines the negative impact the coal and clay industries had on the local area, and the recent transformation of this landscape.

Swindon

Swindon Museum and Art Gallery, Bath Road, Swindon, Wiltshire SN1 4BA. Website: www.swindonmuseumandartgallery.org.uk.

Telford

Coalport China Museum, High Street, Telford TF8 7HT. Website: <https://www.ironbridge.org.uk>.

The beautifully bizarre-looking bottle kilns sitting proudly on site at Coalport China Museum give away what this site was used for between the late 1700s and early 1900s.

Coalport China was a major manufacturer of fine porcelain and its founder, John Rose, was instrumental in developing new decorating techniques and glazes.

The factory produced some exquisite pieces during its operation, and the museum now holds the official National Collections of Caughley and Coalport china. Of the objects on display, the colossal Northumberland Vase – the largest item ever made by the pottery - and the china made for Queen Victoria stand out as partially spectacular pieces.

Uppingham

Goldmark Gallery, 14 Orange Street, Uppingham, Rutland LE15 9SQ. Website: <https://www.goldmarkart.com>. See website for udstillingsinformation.

Wardlow Mires

11.09.21-12.09.21 *Wardlow Mires Pottery and Food Festival*. Three Stags' Heads, Wardlow Mires, Derbyshire SK17 8RW. Website: www.potsandfood.co.uk. A celebration of the Table with over 50 renowned potters, quality food producers and much more. This is the 6th year of the festival. Held by Geoff and Pat Fuller both potters themselves.

Winchcombe

Winchcombe Pottery, Broadway Road, Winchcombe, Gloucestershire GL54 5NU. Website: <http://www.winchcombepottery.co.uk>.

Wolverhampton

William and Evelyn De Morgan. Malthouse Gallery, Wightwick Manor and Gardens, Wightwick Bank, Wolverhampton, West Midlands WV6 8EE. Website:

<https://www.nationaltrust.org.uk/wightwick-manor-and-gardens>.

We are working in partnership with the De Morgan Foundation to bring a new exhibition from their collection of art and ceramics. William and Evelyn De Morgan were one of the most energetic and creative couples of the late 19th and early 20th century. He worked with William Morris, supplying Morris & Co with iconic red lustre tiles and decorative ceramics. She studied art at the Slade School and developed a vivid technique in the later Pre-Raphaelite style.

Our new exhibition will explore what motivated them as artists, look at their creative process and showcase how they reacted to the socio-political changes of the era as they strived for a better, more beautiful world.

Worcester

Bevere Gallery, Bevere Lane, Worcester, Worcestershire WR3 7RQ. Website: <http://beveregallery.com>.

Croome, [near High Green], Worcester, Worcestershire WR8 9DW. Website: <https://www.nationaltrust.org.uk/croome>. Historical objects from the 6th Earl of Coventry's collection have returned to Croome. Very important pieces that have been absent for over 70 years - including Lord Coventry's exquisite Meissen, Worcester and Sèvres porcelain - are presented in unique ways.

York

Centre of Ceramic Art (CoCA), York Art Gallery, Exhibition Square, York YO1 7EW. Website: www.centrefceramicart.org.uk.

CoCA highlights and celebrates our collection of British Studio Ceramics, which is the largest and amongst the most important in the UK and covers the entire British studio ceramics movement.

Formed mainly of large gifts from significant private collectors, it retains the unique personality, passions and obsessions of its creators, providing an insight into the socio-economic development of the British studio ceramics movement.

The collection is supported by extensive and fascinating archives, as well as historical collections of ceramics which date back to prehistory.

CoCA is housed in two beautiful new gallery spaces on the first floor of York Art Gallery and will present changing exhibitions and displays, new acquisitions, and commissions.

The Anthony Shaw Collection. Anthony Shaw has been collecting art for over 40 years. His collection is now on long term loan to York Museums Trust. Shaw is particularly drawn to work that explores the sculptural and painterly qualities of clay.

In the first display of his collection in York, which opened on 1 August 2015, Shaw selected a variety of work by an array of artists. These included sculptural pieces by Gordon Baldwin and Ewen Henderson, figurative mixed media work by Kerry Jameson, and functional ceramics by Jim Malone.

Shaw has always felt that his collection is most at home in a domestic environment, and worked with the ceramist Martin Smith to develop a domestic-style space in which to show his collection.

Taking the form of two rooms, Shaw placed his objects on furniture, between books on shelves, and in front of paintings, inviting visitors into the space to share the experience of living with a collection.

→05.09.21 *Grayson Perry: The Pre-Therapy Years*. York Art Gallery, Exhibition Square, York, YO1 7EW. Website: <https://www.yorkartgallery.org.uk>.

The touring exhibition, developed by the Holburne Museum in Bath, is the first to celebrate Grayson Perry's earliest forays into the art world and re-introduces the explosive and creative works he made between 1982 and 1994.

The remarkable 70 works included in the exhibition have been crowd-sourced following a national public appeal. These 'lost' pots are on display together for the first time since they were made.

The exhibition shines a light on Perry's experimentation and exploration of the potential of pottery to address radical issues and human stories. For art lovers, *Grayson Perry: The Pre-Therapy Years* represents a unique opportunity to enjoy the artist's clever, playful and politically-engaged perspective on the world through a number of pieces, many of which have not been seen in public since they were first exhibited. Often challenging and explicit, these works reveal the early development of Perry's distinctive voice that has established him as one of the most compelling commentators on contemporary society.

Grayson Perry: The Pre-Therapy Years begins in 1982, when Perry was first working as an artist and then charts his progress to the mid-90s, when he became established in the mainstream London art scene. The exhibition provides a snapshot of a very British time and place, and reveals the transition of Grayson's style from playful riffs on historic art, such as old Staffordshire pottery, along with crowns (the mixed-media *Crown of Penii*, 1982) and thrones (*Saint Diana, let them eat shit*, 1984 – inspired by his fascination with Princess Diana) into a style that is patently his own: plates and vases rich with detail that tell tales of our times and experiences, such as 1989's *Cocktail Party*.

Much of the iconography of Perry's output has an angry, post-punk, deeply ironic leaning, combining cosy imagery with shocking sexual or political content.

Many of the works displayed in the *Pre-Therapy Years* tell a very personal story, particularly in the evolution of Claire, who first appeared in the early 80's inspired by such powerful women as television newsreaders and Princess Diana, rather than the exuberant child-like figure Perry created after her 'coming out' party in 2000.

Tyskland

Bamberg

→07.11.21 *Ludwig unter der Lupe*. 25 Jahre Sammlung Ludwig in Bamberg. Sammlung Ludwig, Altes Rathaus, Obere Brücke 1, D- 96047 Bamberg. Website: <https://museum.bamberg.de/sammlung-ludwig>.

Zum Jubiläum 25 Jahre Sammlung Ludwig in Bamberg würdigen die Museen der Stadt Bamberg das Sammlerehepaar Peter und Irene Ludwig und ihre besondere Sammlung mit einer Ausstellung. 25 besondere Schätze aus ihrer Porzellan- und Fayencesammlung werden unter die Lupe genommen, hochwertig präsentiert und neu erzählt.

Die besondere Vielfalt der Objekte in ihren Erscheinungsformen und Materialien, die Vielzahl der Herstellungsorte spiegeln besonders gut das breitgefächerte Interesse von Peter und Irene Ludwig wider. Die Besucher erhalten Antworten auf die Fragen, wozu diese Fülle von Gerätschaften der Tischkultur einst benutzt wurde und darüber hinaus, wer damals und wie mit Porzellan und Fayence lebte. So entstehen 25 Geschichten von Sitten und Gebräuchen im 18. Jahrhundert. Diese werden zu unserer Gegenwart in Beziehung gesetzt und fordern damit zu Reflexion und Diskussion auf.

Buchstäblich unter die Lupe genommen werden Themen wie Spiel, Sport, Reisen, Speisen, Tafeldecor, Erinnern, Genuss, um nur einige zu nennen. Sie werden anhand von Exponaten veranschaulicht, einige davon zum ersten Mal öffentlich gezeigt. Auf diese Weise werden Besucher von außerhalb und Einheimische gleichermaßen angesprochen, sehen und erfahren letztere ihre vertraute Sammlung doch in ganz neuem Licht.

In einer Installation im Flussgeschoss werden Fotografien des Aachener Fotografen Carl Brunn gezeigt, die er im Privathaus von Peter und Irene Ludwig aufgenommen hat.

Berlin

Bröhan-Museum, Schloßstraße 1a, D-14059 Berlin (am Schloß Charlottenburg), Website: www.broehan-museum.de. 1. Mittwoch im Monat freien Eintritt.

The collection at Bröhan-Museum includes applied arts and fine art from the end of the 19th century until the start of the Second World War. It is divided into three areas: of international significance is the collection of art nouveau, providing a truly representative overview of the art of this period. In the collection area of art deco and functionalism, the museum has outstanding examples of modern design from the 1920s and 1930s, from exquisite individual pieces to items that went into serial production. An extensive collection of paintings and prints from the Berlin Secession completes the museum's holdings.

The art nouveau collection is the heart of Bröhan-Museum. It shows the various national incarnations of this movement, for example, the English arts and crafts movement, French art nouveau, German and Scandinavian Jugendstil, and the Viennese Secession. The museum owns outstanding works by Hector Guimard, Eugène Gaillard, and Louis Majorelle, and significant ensembles of work by Henry van de Velde, Peter

Behrens and Alfred Grenander. The porcelain collection is especially rich, featuring works from the most important German, French, and Scandinavian manufacturers, including Königliche Porzellan-Manufaktur Berlin, Meissen, Royal Copenhagen Porcelain Manufactory, Manufacture Nationale de Porcelaine de Sèvres and the porcelain makers Rörstrand and Bing & Grøndahl. The glass art of art nouveau is represented by works by Emile Gallé, Daum Frères et Cie. and Johann Loetz Wwe.

Art Deco. *Bröhan-Museum possesses first-class holdings of French art deco furnishings, including several designs by Jacques Emile Ruhlmann, but also significant works from the designers Dominique and Süe et Mare. In the realm of metalworking, the collection includes iron pieces by Edgar Brandt and silver by Jean Puiforcat and Tétard Frères. German art deco is featured with ceramics from Hael-Werkstätten and metal work from the Reiman-Schule.*

Functionalism. *Functionalist approaches to design can be found early on around Deutscher Werkbund, represented by works by leading members like Richard Riemerschmid, Bruno Paul, Hermann Gretsch, and Wilhelm Wagenfeld.*

Kunstgewerbemuseum, Staatliche Museen zu Berlin, Kulturforum, Matthäikirchplatz, D-10785 Berlin. Website: www.smb.museum.

Keramik-Museum Berlin, Schustehrusstraße 13, D-10585 Berlin-Charlottenburg. Website: www.keramik-museum-berlin.de.

Galerie Theis, Schustehrusstraße 15, D-10585 Berlin-Charlottenburg. Website: www.galerietheis.de.

Studio Galerie Berlin, Frankfurter Allee 36 A, D-10247 Berlin [U-Bhf. Samariterstraße - S-Bhf. Frankfurter Allee]. Website: <https://studio-galerie-berlin.de>. 60 Künstler*innen präsentieren und verkaufen ihre Arbeiten jederzeit in der Galerie.

KPM Welt, KPM Königliche Porzellan-Manufaktur Berlin GmbH, Wegelystraße 1, D-10623 Berlin. Website: <https://www.kpm-berlin.com>.

20.03.19→ *The Worlds of Rococo*. A new permanent presentation of the porcelain and faience collection. Kunstgewerbemuseum.

The eighteenth century was the century of porcelain. Princes, aristocrats and the well-to-do bourgeoisie were absolutely addicted to this "white gold". People would even speak of the maladie de porcelain. Those who couldn't afford genuine porcelain turned to faience to decorate their dining tables, cabinets, mantel pieces and commodes.

The exhibition has various thematic focuses:

- *How did porcelain make its way from Asia to Europe?*
- *To what extent are the aristocratic lifestyles of the Rococo period reflected in the art of porcelain and faience?*

- What were some of the compositional particularities of the medium, and what were the production techniques?

The fact that porcelain remains relevant to designers today is displayed through a feature on "Porcelain and 3D Printing".

The collection of eighteenth-century European porcelain and faience represent a focal point of the museum, and feature items of outstanding quality. Their new presentation within the chronological progression of the display is positioned beside the cabinet, which was installed in 2014, featuring fashion and accessories from the Rococo period, allowing visitors to draw parallels between the two displays.

→12.09.21 *Die menschliche Spur im Tafelservice*. Menschen in der Porzellanfabrik. Museum Europäischen Kulturen. Arnimallee 25, 14195 Berlin. Website: www.smb.museum.

Unsichtbares sichtbar machen - das steht im Fokus der bereits weit gereisten Wanderausstellung, kuratiert von der Anthropologin Ewa Klekot und dem Keramikünstler Arkadiusz Szwed aus Poznań.

*Sie ließen von den Arbeiter*innen der Porzellanfabrik in Ćmielów das Tafelservice „Die menschliche Spur“ anfertigen, das ihr handwerkliches Können und ihr umfassendes Erfahrungswissen für die Fabrikproduktion durch einen ungewöhnlichen Kunstgriff sichtbar werden lässt: Während der Fertigung trugen sie Handschuhe, an deren Spitzen Kobaltsalze hafteten. Erst nach dem Brennen zeichneten sich ihre Fingerabdrücke in Dunkelblau auf dem Porzellan ab. Porträts und Zitate der beteiligten Fabrikarbeiter*innen umrahmen diese eingebrannten Spuren ihrer Arbeit. Damit rücken der „menschliche Faktor“ und seine Wertschätzung bei der industriellen Herstellung vermehrt in den Fokus – ein Themenfeld, das auch bei Verbraucher*innen zunehmend an Bedeutung gewinnt.*

→03.10.21 *Flora, Fauna, Fabelwesen*. Malerei auf Keramik im Epochendialog. Grita Götze, Heidi Manthey, Sonngard Marcks. Katalog. Schloss Köpenick, Schloßinsel 1, D-12557 Berlin. Website: <https://www.smb.museum>.

With its 2020 summer exhibition, the Kunstgewerbemuseum in Schloss Köpenick is turning its attention to the contemporary ceramics artists Grita Götze, Heidi Manthey and Sonngard Marcks, whose works embody a symbiotic relationship between painting and ceramics. In their masterfully painted decorations they bring to life an entire microcosm of flowers, grasses, fruits, insects and amphibians. These are joined by fantastical creatures and ornamentation inspired by historical traditions and fables. The approximately 80 exhibits are incorporated into the permanent exhibition of Schloss Köpenick, taking visitors on a tour of discovery through the ages.

Grita Götze (born 1959 in Schlemma) and Sonngard Marcks (born 1959 in Eisleben) studied in the 1980s under Heidi Manthey (born 1919 in Leipzig) at the Burg Giebichenstein Kunsthochschule Halle (Saale), where Manthey herself had studied some 30 years earlier. All three master the difficult techniques of faience, porcelain and slipware painting like few others working today. Through these techniques, they

carry on traditions stretching back hundreds of years, breathing new life into them.

They draw inspiration for their representational painting from precise observations of nature, from historical figures and motifs, and – in the case of Heidi Manthey - from ancient mythology. The luminosity of the colours produced by the melding of paint and glaze lends the motifs a particular presence and expressive power. But the forms of the ceramics are much more than mere backdrops to the imagery, they are conceived in concert with their decoration. This produces a fascinating dialogue between surface and receptacle, an interplay between two and three-dimensional effects. Almost all the ceramics on display are one-off works. It is not functionality that is being foregrounded here but free, artistic expression. Teapots become miniature statues on plinths, vases become sculptures, and plates wall features.

In this presentation, numerous connections emerge between the 80 ceramic works of the special exhibition and the exhibits of the permanent display in Schloss Köpenick. Echoes of the ceramic painting of Grita Götze, Heidi Manthey and Sonngard Marcks can even be found in the ornate baroque stucco ceilings with their deceptively realistic fruits, plants and figures. The core of the exhibition is drawn from the Kunstgewerbemuseum's collection of ceramics by Heidi Manthey, while loans from the three artists and from private collections complement the presentation.

→01.11.21 *Klaus Dittrich zum 80. Geburtstag*. Kabinettausstellung. (70 Objekte). Keramik-Museum Berlin.

→24.01.22 *Das Vermächtnis Edith Stohlmann (1932-2020)*. Meisterhafte Studiokeramik. Keramik-Museum Berlin.

Die Keramiksammlerin Frau Edith Stohlmann vermachte dem Keramik-Museum Berlin ihre Sammlung mit über 200 Keramikobjekten - vornehmlich Gefäße - deutscher Künstler ersten Ranges. Die „Klassische Moderne“, resp. Keramik der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts bildet hierbei einen Schwerpunkt.

In unserer Ausstellung finden sich neben zahlreichen Stücken von den von ihr besonders geschätzten Künstlern Christine Atmer de Reig, Volker Ellwanger, Horst Göbbels, Albrecht und Gorge Hohlt, Horst Kerstan, Mario Enke, Bärbel Thielke, Karl und Ursula Scheid, Gotlind Weigel, Wendelin Stahl und Else Harney auch z. B. bedeutende Arbeiten von Edouard Chapallaz aus der Schweiz.

Seit ca. 1980 pflegte Frau Edith Stohlmann den persönlichen Kontakt zu Keramikern und Galeristen aus dem sich nicht selten auch Freundschaften entwickelten. Die hochkarätige Sammlung mit Unikaten von rund 50 verschiedenen Künstlern stellt eine willkommene Bereicherung für das sich immer noch im Aufbau befindende KMB dar.

10.09.21-30.10.21 Heidi Kippenberg. bogudgivelse.

Brutto Gusto, Wielandstraße 34, D-10629 Berlin.

Website: <https://bruttogusto.berlin>.

Heidi Kippenberg studierte Keramik bei Walter Popp, dem legendären Lehrer an der Kasseler Kunsthochschule, dessen damals avantgardistisches Werk dem keramischen Gefäß neue Form- und Ausdrucksdimensionen erschloss. Heidi Kippenberg hatte die Gefäßästhetik Pops verinnerlicht, zugleich aber mit eigener, unverkennbarer Note sich anverwandelt: Kräftig gedrehte, starkwandige, mitunter montierte Steinzeuggefäße, angetan mit monochromen, dicken Glasuren und versehen mit zeichenartigen, kontrastierenden Glasurakzenten bestimmten ihr Werk. Spät ließ sie sich inspirieren von der Keramik Ostasiens, begann, Gefäße zu bauen, aus Platten zu montieren, Oberflächen lebendig zu strukturieren, in Dekorlandschaften zu verwandeln. Ein OEuvre aus mehr als einem halben Jahrhundert ist zu bewundern! [Arnoldsche art Publishers].

Braunschweig

Herzog Anton Ulrich-Museum, Museumstraße 1, D-38100 Braunschweig. Website: <http://www.3landes-museen.de>.

Die Abteilung Angewandte Kunst enthält die Sammlungen der italienischen Majolika, des Limousiner Maleremails, der Kostbarkeiten, des Fürstenberger Porzellans und Porzellane anderer Manufakturen, der Wedgwoodkeramiken, der Fayencen, des Steinzeugs, der Gläser, der Glyptik, der historischen Möbel, der Uhren, der Waffen und der Spitzen.

Eines der bedeutendsten Werke der Abteilung Angewandte Kunst ist das aus den herzoglichen Sammlungen stammende Gefäß aus Medici-Porzellan. Es entstand um 1575/80 in den Werkstätten des Großherzog Francesco I. de' Medici (1574-1587), wo man zu dieser Zeit das ehrgeizige Ziel verfolgte, eine dem chinesischen Porzellan ebenbürtige Töpferware herzustellen. Die dabei erzielten Ergebnisse unterscheiden sich allerdings deutlich vom Porzellan, denn sie enthalten einen relativ großen Anteil an glashaltigen Substanzen.

Das Braunschweiger Gefäß ragt unter den heute rund 60 noch erhaltenen Stücken der Medici-Porzellane besonders heraus, weil es im Unterschied zu den allermeisten anderen mehrfarbig bemalt ist. Ein vergleichbares Exemplar besitzen lediglich das British Museum und ein Privatsammler. In der umlaufend auf dem Gefäßkörper dargestellten Landschaft erscheint ein kastellartiges Gebäude, das an die Engelsburg in Rom erinnert. Das Gefäß hatte ursprünglich die Form einer Vase. Nachdem die Enden der Henkel abgebrochen waren, gestaltete man es zu Beginn des 17. Jahrhunderts durch das Anbringen der vergoldeten Silberapplikationen zu einer Gießkanne um. Sie dokumentieren die von Anfang an bestehende große Wertschätzung des Gefäßes.

Die Sammlung der italienischen Majolika wurde 1765 in das Herzogliche Kunst- und Naturalienkabinett aufgenommen. Sie wurde hauptsächlich von Herzog Anton Ulrich zusammengetragen.

Fürstenberger Porzellan. Diese Bestände beinhalten künstlerisch herausragende Erzeugnisse der Manufaktur Fürstenberg von der frühen Zeit bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts. Somit dokumentiert die Sammlung auf exemplarische Weise die

Entwicklung der Produktion vom Spätbarock bis zum Spätklassizismus der Manufaktur Fürstenberg, die 1747 von Herzog Carl I. gegründet wurde.

Die Sammlungsabteilung Fürstenberger Porzellan zeichnet sich durch die Reichhaltigkeit und Vielzahl seltener bzw. unikatere Stücke aus. Einen besonderen Schwerpunkt bildet die Unterabteilung der Biskuitbüsten mit Ausformungen von Köpfen nach antiken und zeitgenössischen Vorlagen. Mit 148 unterschiedlichen Einzelstücken ist sie wohl die weltweit größte Sammlung historischer Porzellanbüsten. Neben den Büsten sind zudem der Bestand der Frühen Produktion, die von Pascha Johann Friedrich Weitsch (1723-1803) mit Landschaften bemalten Porzellane sowie die umfangreiche Sammlung der Vasen zu erwähnen.

Brühl

Brühler Keramikmuseum, Kempishofstraße 10 & 15, D-50321 Brühl. Website: www.bruehler-museumsinsel.de/keramikmuseum-bruehl.

900 Jahre - vom 7. Jahrhundert bis 1530 - gab es im Brühler Raum Töpferwerkstätten. Ihre Erzeugnisse waren auf sämtlichen europäischen Märkten eine begehrte Handelsware.

Die ausgestellten Badorfer, Pingsdorfer und Brühler Gefäßkeramiken zählen zu den bedeutenden Kulturgütern des Rheinlandes.

Im 13. Jahrhundert vollzog sich im deutschsprachigen Raum der epochale Stilwandel von der Romanik zur Gotik. Für die rheinische Töpferkunst lässt sich dieser Wandel nirgendwo anders so anschaulich und reich belegen wie in der Töpferstadt Brühl.

Bürgel

→05.09.21 Marguerite Friedlaender: Pötte-Potten-Pots. Lebensstationen einer deutsch-jüdischen Bauhüßlerin. Keramik-Museum Bürgel, Am Kirchplatz 2, D-07616 Bürgel. Website: www.keramik-museum-buergel.de. Im Rahmen der Themenjahre zu jüdischem Leben und Kultur in Deutschland und Thüringen zeigt Keramik-Museum Bürgel Werke der bedeutenden Keramikerin Marguerite Friedlaender. Für die bei Lyon in Frankreich geborene Kosmopolitin selbst spielte ihre jüdische Religion nie eine entscheidende Rolle und doch drückte diese ihr den für das zwanzigste Jahrhundert typischen Stempel auf. Am Weimarer Bauhaus war sie eine der Protagonisten in der Töpferei und legte als einzige Frau die Gesellenprüfung in der Keramischen Werkstatt ab. Danach übernimmt sie als erste Töpferin die Leitung einer Hochschulwerkstatt, an der Kunstschule Burg Giebichenstein/Halle. Hier schafft sie in Kooperation mit der Staatlichen Porzellanmanufaktur Berlin Ikonen des Porzellan-Designs in der „Halleschen Form“. Eine jähe Zäsur bringt die Machtergreifung der Nationalsozialisten. Sie muss die Kunstschule und Deutschland verlassen und baut in Putten bei Amsterdam, mit ihrem Ehemann Franz Wildenhain eine Töpferei - »Het Kruukje« - auf. 1940 die nächste Emigration, aus dem nun besetzten Holland in die USA. Hier prägt sie die moderne amerikanische Keramik entscheidend mit.

Coburg

Europäisches Museum für Modernes Glas, Rosenau 10, D-96472 Rödentel (bei Coburg). Website: www.kunstsammlungen-coburg.de.

Creußen

Krügemuseum der Stadt Creußen, Am Rennsteig 8, D-95373 Creußen. Website: www.kruegemuseum.de.

Dornburg

Rokokoschloss Dornburg, Max-Krehan-Straße 2, D-07774 Dornburg-Camburg. Website: www.keramik-museum-buerger.de.

Dresden

Staatliche Kunstsammlungen Dresden, Porzellansammlung, Zwinger, Sophienstraße, D-1067 Dresden. Website: www.skd.museum.

Schloss Pillnitz, August-Böckstiegel-Straße 2, D-01326 Dresden. Website: www.skd.museum.

→ *Die Königlichen Paraderäume Augusts des Starken und das Porzellankabinett*. Residenzschloss, Taschenberg 2, D-1067 Dresden.

The celebrations surrounding the marriage of Electoral Prince Friedrich August II to Maria Josepha, daughter of the Austrian Emperor, in Dresden in September 1719 occasioned the construction of the royal State Apartments. The opening of the faithfully reconstructed State Apartments 300 years after their original creation marks the glorious climax of 33 years of reconstruction work on Dresden's former electoral and royal palace, the Residenzschloss.

The luxurious suite of rooms included a banqueting hall, two antechambers, the Audience Chamber with the throne, and the State Bedroom containing the magnificent imperial bed. Thanks to a great deal of hard work, expense and professional expertise, as well as supreme craftsmanship, it has been possible to recreate a structural work of art that provides an authentic experience of the palace's magnificent 18th-century interior.

The preserved originals from the Kunstgewerbemuseum, such as the gilt silver furnishings from Augsburg, numerous paintings from the Gemäldegalerie Alte Meister, valuable mirror frames and the gold pilasters from the Audience Chamber, which were already exceptionally precious at the time of their creation, testify to the original appearance of the rooms and still today cannot fail to impress.

The famous passion of August the Strong for 'white gold', i.e. porcelain, is reflected in the reconstructed Porcelain Cabinet in the Tower Room. Set up by his son August III, it served for more than 200 years as a prominent showroom for Meissen porcelain, for which Saxony was much envied.

Unique and important works of the Meissen Manufactory - the vases representing the elements, created by the court sculptor and model master Johann Joachim Kaendler - have

finally returned to the palace after having slumbered for 75 years in the storeroom of the Porzellansammlung.

Masterpieces from the Meissen Porcelain Manufactory.

The 'Elements vases' were originally commissioned by August III as a highly ambitious diplomatic gift for Louis XV, King of France. Then as now, these innovative vases with the character of sculptures, which were created by the Dresden court sculptor and chef modeller Johann Joachim Kaendler, are among the most outstanding masterpieces from the Meissen Porcelain Manufactory.

Porcelain Cabinet in the Turmzimmer. *For a good two centuries the Turmzimmer in the piano nobile of Dresden's Residenzschloss was a prominent room used for displaying the electoral and royal porcelain. Alongside vases from China and Japan, August III exhibited, in particular, the best products of his unique and much-envied Meissen Manufactory, presenting them on gilt consoles set against red painted walls.*

With only minor changes, the Baroque Porcelain Cabinet remained intact until the destruction of the Palace in 1945, and it is now being reconstructed. Among the outstanding masterpieces of the Meissen Manufactory that will be returning to the Palace after 75 years in the storerooms of the Porzellansammlung are the vases created by the court sculptor and modeller Johann Joachim Kändler as representations of the elements. Numerous empty wall consoles will act as reminders of the many porcelain items that were lost after being removed for safekeeping before the war.

→ *Neugestaltung des Böttgersaals*. Die legendären Anfänge der Meissener Porzellanmanufaktur. Staatliche Kunstsammlungen Dresden, Porzellansammlung, Zwinger.

The light-flooded pavilion on the level of the Zwinger corridor, dedicated to the famous porcelain inventor Johann Friedrich Böttger (1682-1719), can be considered the heart of the Dresden Porzellansammlung (Porcelain Collection). It is dedicated to the earliest products of the Meissen Porcelain Manufactory, which were a real sensation more than 300 years ago. Saxony had succeeded in doing what had been attempted in vain throughout Europe for 250 years: to reveal the secret behind the recipe for Chinese red porcelain stoneware and - above all - East Asian porcelain.

In the early days of the Meissen manufactory, in which considerable technological hurdles had to be overcome, the Far Eastern originals in the royal collection remained the most important yardstick, constant stimulus and inexhaustible source of inspiration. The first showcase is therefore dedicated to the East Asian model. However, Böttger recognized the special potential of his inventions in being able to shape the materials previously imported from the other side of the world according to European maxims. The oscillation between East and West and the ingenuity in the design of the earliest Meissen products can be vividly traced.

In targeted juxtapositions, the new presentation encourages comparative viewing - when, for example, a parade of six

similar jugs demonstrates the variety of finishing forms of Böttger stoneware. A series of large vases that sank or burst open in the fire still show the forces they were exposed to in the fire, which were difficult to control. Despite their deformations and cracks, they entered the royal collection - as technological masterpieces and small marvels.

Duingen

Töpfermuseum Duingen, Töpferstrasse 8, D-31089 Duingen. Website: www.toepfermuseum-duingen.de.

Düsseldorf

Hetjens-Museum, Schulstrasse 4, D-40213 Düsseldorf. Website: www.duesseldorf.de/hetjens.

Edenkoben

Schloss Villa Ludwigshöhe, Villastrasse 64, D-67480 Edenkoben. Website: www.keramik-sammlung.de / <http://schloss-villa-ludwigshoehe.de>. Anfang 2020 beginnt die abschließende Bauphase der Sanierung der Villa Ludwigshöhe bei Edenkoben. Während dieser Zeit bleibt die Villa für zwei Jahre bis zum Beginn der Sommersaison 2022 geschlossen.

Eichenzell

Museum Schloss Fasanerie, Schloss Fasanerie, D-36124 Eichenzell. Website: <http://www.schloss-fasanerie.de>. Schloss Fasanerie beherbergt eine permanente Porzellanausstellung im Untergeschoss des Nordflügels. Hier sind Schätze präsentiert, die man sonst nur in einem ausgewiesenen Porzellan- und Keramikmuseum erwarten würde. Tafelgeschirre verschiedenster Art, Figuren, Möbel- und Kamindekorationen entführen den Betrachter in die Welt des „weißen Goldes“.

Die großen Hofservice fallen bereits durch die Vielzahl der einzelnen Stücke und die Variationsbreite ihrer Dekoration auf. So ist ein Berliner Service für den Kasseler Hof ausgestellt, das bis heute in 1.800 Teilen erhalten geblieben ist. Höhepunkte der Porzellanmalerei des 19. Jahrhunderts finden sich auf einem mit Blumen und Blüten dekorierten Service aus der französischen Manufaktur Sèvres. Auf jedem der 258 Teile ist eine andere Pflanze zu sehen, einmalig in der Perfektion ihrer Darstellung.

In der Porzellansammlung von Schloss Fasanerie wird der interessierte Kenner Stücke aus jeder bekannten Manufaktur Europas sowie Raritäten aus China und Japan finden.

Flensburg

TonArt - Flensburg, Schloßstrasse 16, D-24939 Flensburg. Website: www.tonart-flensburg.de.

Frankfurt am Main

Japan Art - Galerie Friedrich Müller, Braubachstraße 9, D-60311 Frankfurt am Main. Website: www.japan-art.com.

Frankfurt-Höchst

Porzellan Museum Frankfurt im Kronberger Haus, Bolongarostraße 152, D-65929 Frankfurt-Höchst. Website: <https://historisches-museum-frankfurt.de>.

Frechen

→12.09.21 *Keramik der ersten Stunde*. Jubiläumsausstellung. Stiftung Keramion - Zentrum für moderne + historische Keramik, Bonnstrasse 12, D-50226 Frechen. Website: www.keramion.de.

Am 2.10.1971 wurde der futurische Rundbau anlässlich des 65. Geburtstages vom Frechener Steinzeugproduzenten Dr. Gottfried Cremer in direkter Nähe zu seinem Werk als Ort für die eigene stetig wachsende Keramiksammlung eröffnet. Zum 50-jährigen Jubiläum widmet sich die Präsentation „Keramik der ersten Stunde“ den Exponaten der Eröffnungsausstellung und dokumentiert damit den Zeitgeist der beginnenden 1970er Jahre als Ausgangspunkt für eine großartige Keramiksammlung. Aussagen von Zeitzeugen untermalen die Präsentation.

5.09.21-20.02.22 *Beate Höing - Hang on to a dream*. bogudgivelse. Keramion.

*Die Coesfelder Künstlerin Beate Höing (*1966) arbeitet in ihrem keramischen Werk mit Scherben, die sie in andere Zusammenhänge transformiert. In der Ausstellung ziert ein imposanter Scherbenteppich aus hunderten von Bruchstücken das Zentrum des Keramion, mit dem die Künstlerin die zwei Kulturtechniken Porzellanherstellung und Teppichknüpferei zu einem wahren Augenschmaus verbindet.*

Begeistern die jüngsten „Teppiche“ in ihrer schwelgerischen Opulenz und dekorativen Stofflichkeit, so irritieren die eher kleinformatigen Figurinen oder stapelhaft aufgebauten Stelen in ihrer eigenwilligen Zusammenstellung. Die in scheinbar improvisierter Manier geformten Figuren, kombiniert mit häufig kitschigen Keramikbruchstücken, suggerieren zunächst Kindlich-Verspieltes. Nicht nur die Scherben sind ein Verweis auf die Brüchigkeit der teilweise anheimelnd wirkenden Szenerien. Bei genauer Betrachtung haftet ebenfalls den Figuren selbst etwas nahezu Surreales, Unheimliches an und spiegelt die Verletzlichkeit des Seins.

31.10.21-20.02.22 *Happy Birthday - 50 Jahre*. Die vierte Ausstellung im Jubiläumsjahr blickt auf fünfzig Jahre Keramion zurück. Keramion.

Das Museum ist mit seiner ungewöhnlichen Architektur ein besonderer Ort, an dem die Keramik entsprechend seiner Gründungsidee gefeiert wird. Schwerpunkttartig stellt die Präsentation hierzu einzelne Themen vor: von der Gründungsveranstaltung 1971 über die Architektur und die Veränderung der Trägerschaft bis hin zur Ausstellungs- und Vermittlungstätigkeit. Im Anschluss an die Eröffnung findet ein Jubiläumsfest mit einem besonderen keramischen Programm statt.

Fürstenberg

Museum Schloss Fürstenberg [Porzellanmanufaktur Fürstenberg], Meinbrexener Straße 2, D-37699 Fürstenberg/Weser. Website: www.fuerstenberg-porzellan.com.

The attraction of the Fürstenberg castle complex is in its combination of the past and the present. On the one hand, there is the historic Weserrenaissance castle and on the other, the modern manufactory with its extensive range of porcelain and accessories. The new porcelain museum shows a fascinating change in dining from 1747 to the present day. The observation deck provides a breathtaking panoramic view of the Weser Valley.

→24.10.21 *Sense and Sensibility*. Porzellan und die fünf Sinne. Eine Ausstellung zum Sehen, Hören, Fühlen, Riechen und Schmecken. Museum Schloss Fürstenberg.

Why is it that porcelain is still often referred to as "white gold", even though it is something quite ordinary nowadays? Why do we think of preciousness, purity and sensitivity when we hear the word? It's because of our sensory experiences - and porcelain is a distinctly sensual material. White, smooth, shiny, bright-sounding and translucent, it appeals to our senses in a special way. The exhibition offers a completely new approach to the material beyond the usual forms of museum presentation with unusual stagings. In this way, visitors can experience for themselves the fascination that porcelain has aroused for over a thousand years.

Gotha

Schloss Friedenstein, Schlossplatz 1, D-99867 Gotha.

Website: www.stiftungfriedenstein.de.

Großalmerode

Glas- und Keramikmuseum, Kleiner Kirchrain 3, D-37247 Großalmerode. Website: www.geschichtsverein-grossalmerode.de.

Aus Oberton getöpferte Keramik kam bis in die 1950er Jahre in fast allen Haushalten vor: Essgeschirr, Kochtöpfe, Backformen, Vorratsgefäße und vieles mehr. Schmuckteller und Porzellangeschirr ergänzen die typische Haushaltskeramik.

Zu den Spezialitäten des Großalmeroder Keramikhandwerks gehörten Dachziegel und Wasserrohre. Beides wurde beim Brand mit einer Salzglasur überzogen und war daher besonders haltbar. Auch salzglasierte Tonmurmeln waren ein Exportschlager.

Zur Industriekeramik zählen insbesondere Schmelztiegel und Schamottesteine. Die Tiegel bestehen unter anderem aus dem hitzebeständigen Fetttton vom Hirschberg. Seit dem Mittelalter werden sie in Metallgießereien weltweit nachgefragt und haben den guten Ruf der Stadt begründet.

Halle

→27.02.22 *Begehrte und Zerbrechlich*. Porzellan aus Lettin 1858-1990. Stadtmuseum Halle, Große Märkerstraße 10, D-06108 Halle (Saale). Website: <https://stadtmuseumhalle.de>. Die Fabrik, ihre Produkte und die Menschen, die darin arbeiteten: eine Sonderausstellung widmet sich dem „Weißen Gold“ aus der Region. Ob Einzelstück, Designerserie, Gebrauchsporzellan oder Sammeltonne - die Produktpalette des Lettiner Werkes war vielfältig.

Hamburg

Museum für Kunst und Gewerbe, Steintorplatz. D-20099 Hamburg. Website: www.mkg-hamburg.de.

→24.10.21 *Schönheit der Form*. Die Designerin Christa Petroff-Bohne. Katalog. Museum für Kunst und Gewerbe.

Even thirty years after German reunification, there are still blind spots in our historiography of design developments in East and West. The exhibition Beauty of Form at the Museum für Kunst und Gewerbe Hamburg (MK&G) is dedicated to the work of Christa Petroff-Bohne, one of the most important German designers of the 1950s and 1960s. With her designs for industry, she brought contemporary design into the everyday culture of the newly founded German Democratic Republic (GDR).

Petroff-Bohne was the mastermind behind the functionally elegant product aesthetic adopted by VEB (nationally owned company) Auer Besteck- und Silberwaren – maker of stainless steel products that were omnipresent in the GDR. As a professor at the Weißensee Academy of Art in Berlin, she was a formative personality and influenced generations of students. Her work is an important testimony to modern design activities in the GDR and is also relevant in international comparison. With some 300 exhibits, the presentation introduces Petroff-Bohne both as an industrial designer and as a teacher, and illustrates the situation of designers in the GDR.

→20.03.22 *Made in China*. Museum für Kunst und Gewerbe.

Made in China - dieses Label ist in der heutigen Warenwelt allgegenwärtig. China hat bereits vor Jahren Deutschland als Exportweltmeister und die USA als größte Handelsnation abgelöst. Der seit Jahrtausenden unübertroffene Exportschlager aus China ist aber kein T-Shirt, Smartphone oder Computer, sondern Porzellan. Das sogenannte weiße Gold hat eine über 3000-jährige Geschichte. In Europa gelang die Entwicklung einer Porzellan-Rezeptur erst Anfang des 18. Jahrhunderts, mit weitreichenden Folgen für den globalen Porzellanhandel.

*Blauweißporzellane der Ming-Dynastie (1368-1644) oder farbenfrohe Porzellane der famille rose und famille verte aus dem 17. Jahrhundert erfreuten sich besonderer Beliebtheit an europäischen Höfen. Was macht Porzellan so besonders, dass Fürsten, Kaiser, Könige seit Jahrtausenden dafür schwärmen und Milliardär*innen heute Rekordsummen für Spitzenstücke zahlen?*

Auf welchen Wegen sind chinesische Porzellane nach Hamburg und ins Museum für Kunst und Gewerbe Hamburg (MKG) gelangt? Mit über 150 Exponaten aus seiner hervorragenden Porzellansammlung geht das MKG diesen Fragen nach. Die Ausstellung Made in China. Porzellan zeigt exquisite Einzelstücke und hochwertiges Geschirr aus der Ming- und Qing-Dynastie (1644-1911) von kaiserlichem Porzellan bis zu Exportware. Die Präsentation von über 1000 Jahre alten Proto-Porzellan-Schalen bis zu äußerst aufwendig gestalteten, großen Dragoner-Vasen aus dem 19. Jahr-

hundert zeigt technische und künstlerische Entwicklungen. Sie beleuchtet außerdem Aspekte wie Materialität, Funktion und Qualität und zeichnet die globalen Entwicklungen sowie die Handels- und Reiserouten von Objekten nach.

Hameln

Keramikgalerie Faita, Alte Markstrasse 45, D-31785 Hameln. Website: www.keramik-galerie-faita.de.

Hannover

→14.11.21 *Prunk!* August der Starke und da Porzellan. Kabinettausstellung. Museum August Kestner, Trammplatz 3, D-30159 Hannover. Website:

<https://www.hannover.de/Museum-August-Kestner>.

Der sächsische Kurfürst Friedrich August I. - genannt August der Starke - war nicht nur mit körperlicher Kraft ausgestattet, sondern auch stark im Auftritt. Als erstem Kurfürsten gelang ihm ein fulminanter Aufstieg zum König von Polen. Systematisch arbeitete er am Ausbau seiner Macht.

In seine Regierungszeit fällt die Erfindung des europäischen Porzellans. 1710 begann die Produktion in der Manufaktur in Meißen. Der sich 2020 zum 350. Male jährnde Geburtstag von August dem Starken ist Anlass für das Museum August Kestner, den eigenen Bestand an Meißener Porzellan zu präsentieren.

Thematisiert wird die besondere Affinität des Kurfürst-Königs zum Porzellan, der es geschickt für Zwecke der Repräsentation und Diplomatie einsetzte.

Heidelberg

Galerie Marianne Heller, Friedrich-Ebert-Anlage 2, Im Stadtgarten, D-69117 Heidelberg. Website: www.galerie-heller.de.

Herrnhut

→05.02.22 *Der Mond hinter den Wolken*. Die Ästhetik der japanischen Teekultur. Völkerkundemuseum Herrnhut, Goethestraße 1, D-02747 Herrnhut Website: <https://voelkerkunde-herrnhut.skd.museum>.

Die Ausstellung zeigt Teeschalen aus Japan, Korea und China, Zubehör, welches bei einer traditionellen Zusammenkunft im Teehaus verwendet wird, Rollbilder und Beispiele zeitgenössischer, regionaler Keramik. "Den Mond ohne vorüberziehende Wolken mag ich nicht", schrieb der japanische Teemeister Murata Jukô (1423-1502) und formulierte damit ein heute noch gültiges ästhetisches Ideal des japanischen Teeweges. Nicht das Elegante, Glatte und Leuchtende, sondern das scheinbar Schlichte ist Schönheit.

Auch zeitgenössische Keramik wird ausgestellt, die sowohl Ästhetik als auch Brenntechniken aus Japan aufgreift: Die Neigung zur Asymmetrie ist oft gepaart mit einem hohen Abstraktionsgrad des Dekors sowie Herstellungsspuren. Dabei werden etwa beim Brennen zufällig entstandene Ascheanflugglasuren und Glasurverläufe ebenso wie aufgeschmolzene oder geborstene Einschlüsse sehr hoch geschätzt.

Hildesheim

Roemer- und Pelizaeus-Museum, Am Steine 1-2, D-31134 Hildesheim. Website: <http://www.rpmuseum.de>. *Das Roemer- und Pelizaeus-Museum besitzt eine der bedeutendsten Sammlungen chinesischen Porzellans in Europa. Fast 100 Stücke aus dieser besonderen Sammlung präsentiert das Roemer- und Pelizaeus-Museum jetzt in einer Neuaufstellung der Ausstellung „Chinesisches Porzellan“. Thematisch gegliedert, erlauben die kostbaren Objekte Einblicke in die Dekortechniken der chinesischen Porzellane und die Vielfalt und Bedeutung ihrer Dekormotive.*

Im Zentrum dieser Neupräsentation von Porzellanen des 15. bis 19. Jahrhunderts stehen prächtige Blauweiß-Porzellane der Ming- und der Qing-Dynastie, die durch zahlreiche mono- und polychrome Porzellane ergänzt werden.

Darüber hinaus richtet sich der Blick aber auch auf die Vorstellungswelt des Daoismus und des chinesischen Buddhismus, das Gelehrtenwesen und die Schreibkunst.

Der Stifter dieser Sammlung, der 1827 in Betheln bei Hildesheim geborene Ernst Ohlmer, lebte als Beamter des chinesischen Seezolldienstes von 1868 bis 1914 in China. 1880 schenkte er dem Museum einige bedeutende Stücke aus seiner umfassenden Sammlung, die nach seinem Tod im Jahre 1927 schließlich dem Museum übereignet wurde. Die besondere Bedeutung der Sammlung Ohlmer beruht darauf, dass der größte Teil der Porzellane nicht für den Export nach Europa, sondern für den chinesischen Markt, den kaiserlichen Hof und die hohe Beamtschaft, hergestellt wurde.

Hochheim

26.09.21-16.10.21 *Rudolf Bott - Johannes Nagel*. Metall - Keramik. Galerie Rosemarie Jäger, Wintergasse 13, D-65239 Hochheim am Main. Website: www.rosemarie-jaeger.de.

Hohenberg an der Eger

Porzellanikon Hohenberg, Deutsches Porzellanmuseum, Freundschaft 2, D-95691 Hohenberg/Eger. Website: www.porzellanikon.org. Se website for yderligere oplysninger om udstillinger.

Höchstädt an der Donau

Museum Deutscher Fayencen, Schloss Höchstädt, Herzogin-Anna-Straße 52, D-89420 Höchstädt an der Donau. Website: www.schloss-hoechstaedt.de. *... zu schauen lohnt sich! Den Besucher erwartet ein einzigartiges Museum, in dem die Welt der deutschen Fayence des 17. und 18. Jahrhunderts präsentiert wird.*

Höhr-Grenzhausen

Keramikmuseum Westerwald, Deutsche Sammlung für Historische und Zeitgenössische Keramik, Lindenstraße 13, D-56203 Höhr-Grenzhausen. Website: <https://www.keramikmuseum.de>. Se website for udstillinger.

→03.10.21 *Fritz Roßmann 1958-2021*. Keramikmuseum Westerwald.

→31.10.21 *Marit Tingleff · Irdene Dinge*. Keramikmuseum Westerwald.

Keramikmuseum Westerwald is exhibiting works by the Norwegian artist Marit Tingleff (1954). Marit Tingleff is one of Norway's best-known contemporary ceramic artists.

Tingleff enlarges plates, platters and bowls into powerful monuments. In this way, they become a tribute to the women who cared for the good tableware and proudly presented it on special occasions. "I want to honour all the hands that carried this crockery to the table, and the same hands - often female - that had to wash it and put it away," she herself says in response.

With a spontaneous, free hand, Marit Tingleff paints the plates with coloured engobes. In doing so, she makes use of the insights of twentieth-century painting. In Tingleff's work, the ornament emerges from the action. The oversize of the support liberates the painting, which here emerges not from the wrist but from the body.

She washes the speckled, poured and painted layers of slip off the wet clay several times. In a rhythmic process, a sensuous painting gradually emerges. The curved lines and areas of colour tell of the interweaving of the many stories told at kitchen tables.

Kandern

Heimat- und Keramikmuseum, Ziegelstraße 30, D-79400 Kandern. Website: www.kandern.de. **Das Museum bleibt bis auf weiteres geschlossen.**

Karlsruhe

Museum in der Majolika, Ahaweg 6, D-76131 Karlsruhe. Website: www.landesmuseum.de.

The Majolica Manufactory of Karlsruhe is the only ceramic factory in Germany which has survived every political and economical crisis of the last century and is still running today. It was founded in 1901 by the painter Hans Thoma and his friend Wilhelm Süs. The museum, which is located in the former administrative building of the Manufactory, presents an overview of its production from its very beginnings as the Grand Ducal Majolica Manufactory until today. It was later renamed National Majolica Manufactory.

Since it was founded, this manufacturing plant has responded to nearly all trends and events in cultural and art history. The exhibited items reflect the artistic and historical change of the last century: from historicism and art nouveau to expressionism, constructivism, New Objectivity, Domestic Revival and art of the National Socialist period, to the tendencies of the 1950s and 1960s and finally to the current trends in art.

Museum beim Markt, Karl-Friedrich-Straße 6, D-76133 Karlsruhe. Website: www.landesmuseum.de. **Das Museum bleibt bis auf Weiteres geschlossen.**

Kassel

Hessisches Landesmuseum, Brüder-Grimm-Platz 5, D-34117 Kassel. Website: <https://museum-kassel.de>.

The collections of the Landgraves of Hesse form the core of today's collection. It includes pieces from the art cabinets of Wilhelm IV (r. 1567-1592) and Moritz the Scholar as well as gilt-silver objects from the former Silver Cabinet. There are Baroque works of art created for the court of Landgrave Carl (r. 1677-1730), a collection of historical glassware, a notable collection of amber, another of carved ivory, Hessian faience and porcelain from Meissen, Kassel, and Fulda as well as specimens from the Landgraviat porcelain gallery originally imported from China and Japan.

Kellinghusen

Museum Kellinghusen, Hauptstraße 18, D-25548

Kellinghusen. Website: <https://www.kellinghusen.de/museum>. *Museum Kellinghusen helliger sig stedets berømte tradition inden for keramikens verden. Samlingens hovedvægt er lagt på fajence fra Kellinghusen, der er fremstillet i 1700- eller 1800-tallet. Der lå seks værksteder i Kellinghusen mellem 1765 og 1860. Stedet opnåede at blive berømt for sine tallerkner, der har blomsterpyntet rand på strålende gul farve og en blomsterbuket i midten. Ud over den typiske fajence vises udvalgte enkeltstykker.*

Kiel

Marts 2022. *Kirsten Holm (Keramik) und Frauke Gloyer (Malerei)*. Künstlermuseum Heikendorf-Kieler Förde, Teichtor 9, D-24226 Heikendorf. Website: <http://www.kuenstlermuseumheikendorf.de>.

Köln

Museum für Angewandte Kunst, An der Recht-schule, D-50667 Köln. Website: www.museenkoeln.de.

Galerie Greve, Drususgasse 1-5, D-50667 Köln.

Website: <https://galerie-karsten-greve.com/de>.

20.10.21-31.12.21 *Handelsgut Global*. Exportporzellan aus China und Japan. Museum für Ostasiatische Kunst, Universitätsstraße 100, D-50674 Köln. Website: www.museenkoeln.de.

Seit dem Beginn der chinesischen Porzellanherstellung in Jingdezhen im 14. Jahrhundert, werden Formen und Dekore im Geschmack von Käuferkreisen in Übersee gefertigt. Die Ausstellung zeigt anhand von Objekten aus der eigenen Sammlung, welche Arten von chinesischem Porzellan insbesondere im 17. und 18. Jahrhundert nach Europa kamen.

Landshut

Museen der Stadt Landshut, Stadtresidenz, Altstadt 79, D-84028 Landshut. Website: www.landshut.de/museen. *Sammellust - der Titel zeigt es unmissverständlich an: Es geht um Begeisterung und Leidenschaft. Seit etwas mehr als anderthalb Jahrzehnten pflegen die Museen der Stadt Landshut eine Partnerschaft mit dem Münchner Keramiksammler Rudolf Strasser. Bereits 2003 konnten die Museen einen Teil der umfangreichen Privatsammlung in ihre Bestände übernehmen;*

seither gehört die zeitgenössische Keramik in Landshut zum ständigen Ausstellungsprogramm.

Seiner Herkunft nach ursprünglich ein leidenschaftlicher Fürsprecher zeitgenössischer Gebrauchskeramik, also für das von Hand geformte, handwerklich gut gemachte Gefäß, richtete sich Rudolf Strassers Interesse schon bald mit gleicher Intensität auf das künstlerisch gestaltete Gefäßobjekt; speziell in jüngerer Zeit trat verstärkt noch die keramische Plastik hinzu.

Die aktuelle Studioausstellung in der Landshuter Stadtresidenz konzentriert sich auf ausgewählte Hauptwerke der Sammlung aus dem Grenzbereich von Gefäßobjekt und freier Plastik und macht mit einigen der jüngsten Neuerwerbungen Rudolf Strassers bekannt. Namen wie Claude Champy, Michael Cleff und Jean-François Fouilhoux, Bodil Manz, Renée Reichenbach und Jordi Serra vergegenwärtigen stellvertretend die Vorlieben und Ambitionen eines leidenschaftlichen Sammlers und eröffnen eine individuelle Perspektive auf die Vielfalt künstlerischer Keramik der Gegenwart.

Leipzig

Grassi, Museum für Angewandte Kunst, Johannisplatz 5-11, D-04103 Leipzig. Website: <https://www.grassimak.de>.

terra rossa, Kunstverein & Galerie, Roßplatz 12, D-04103 Leipzig. Website: www.terra-rossa-leipzig.de.

→10.10.21 *Ton-Poesie*. Maria Geszler-Garzuly.

Grassi, Museum für Angewandte Kunst.

Aus Anlass ihres 80. Geburtstages hat Maria Geszler-Garzuly dem GRASSI Museum für Angewandte Kunst 10 bedeutende Arbeiten als Schenkung überlassen. Sie ergänzen einen bis dato eigenen kleinen Bestand und werden aktuell in der Foyerausstellung präsentiert.

13.11.21-09.10.22 *Fragile Pracht*. Porzellane von Barock bis Klassizismus. Grassi.

Outstanding 18th- and 19th-century porcelains from our own collection are presented in this special exhibition. The most important manufactories are represented with both crockery and figurines- from the Baroque, Rococo, Classicism, and Biedermeier periods. The focus is on porcelain from the Thuringian manufactories of Gera, Gotha, Limbach, Kloster Veilsdorf, Volkstedt, and Wallendorf, as well as early porcelain from Meissen - the first manufactory of its kind in Europe.

Significant donations from recent years complete the presentation. In 2015, a collection of 330 items of precious early Meissen porcelain was acquired, with pieces painted by Johann Gregor Herold. Four years later, the museum received a collection of 36 exceptionally detailed painted plates from the Royal Porcelain Manufactory in Berlin, which come from a table service with botanical designs commissioned by Napoleon Bonaparte for Empress Joséphine of France.

Ludwigsburg [ved Stuttgart]

Keramikmuseum des Württembergischen Landesmuseums, Schloss Ludwigsburg, Schlossstrasse 30, D-71634 Ludwigsburg. Website: www.schloss-ludwigsburg.de. Das Keramikmuseum in Schloss Ludwigsburg wurde 2004 als Zweigmuseum des Landesmuseums Württemberg eröffnet. Mit rund 4.500 Exponaten auf etwa 2.000 Quadratmetern zählt es zu den größten seiner Art in Europa. Die Exponate aus Irdenware, Steinzeug, Majolika, Fayence, Porzellan und Steingut vermitteln die Geschichte der Keramik vom Mittelalter bis zur Gegenwart.

Thematischer Schwerpunkt ist die europäische Porzellankunst. Neben qualitativ vollen Stücken aus Meissen, Wien und anderen bedeutenden Manufakturen setzt der weltweit größte Bestand an Ludwigsburger Porzellan einen starken landesgeschichtlichen Akzent. Von internationalem Rang ist auch Herzog Carl Eugens Sammlung italienischer Majolika. Die umfangreiche Sammlung von Unikat-Keramik seit 1950 spiegelt das Kunstschaffen in sechs europäischen Ländern wider.

Mainz

Landesmuseum Mainz, Große Bleiche 49-51, D-55116 Mainz. Website: <https://landesmuseum-mainz.de>.

Dauerausstellung: *Vom Glanz der Kurfürstenstadt:*

Mainzer Barock. Diese Abteilung lässt den barocken Glanz der Kurfürstenstadt Mainz wieder aufleben. Nach den Zerstörungen im 30-jährigen Krieg und im Pfälzischen Erbfolgekrieg 1689 begann für Mainz eine über 100-jährige Blütezeit, in der Handwerk, Architektur, die schönen Künste und die Wissenschaften Wertschätzung und Förderung erfuhren. Diese lassen sich in dieser Abteilung durch eine Auswahl hervorragender Gemälde, Skulpturen, Möbel und Porzellan des 17. und 18. Jahrhunderts aus Deutschland, Frankreich, den Niederlanden und Italien nachempfinden. Meisterstücke der damaligen Schreinerkunst, eine umfassende Porzellansammlung aus der kurfürstlichen Manufaktur Höchst mit einzigartigen Einzelfiguren finden Sie dort neben Gemälden von bedeutenden Malern.

→23.01.22 *Vom Gefäß zur freien Form - Die Emanzipation der Keramik im 20. Jahrhundert*. Mit Objekten aus dem Bestand der Landessammlung [Schloss Villa Ludwigshöhe] und dem des Landesmuseum Mainz. Landesmuseum Mainz.

Darf ich in Ihre schönen Gefäße auch etwas hineintun? Sie können, Sie müssen es aber nicht!

Jahrtausende lang ist eine Schale, eine Kanne, ein Becher ein Gebrauchsgegenstand. Ist dies ausnahmsweise einmal nicht so, dann handelt es sich um ein Luxusobjekt, dem man wegen des kostbaren Materials oder der aufwendigen Verarbeitung ansieht, dass es sich um ein Schauobjekt handelt. Die alte Form wird dabei nie aufgegeben. Glasuren und Dekor werden zum wichtigen Faktor der Formfindung. Für die europäische Keramik spielen dabei außereuropäische Einflüsse z.B. aus dem islamischen und asiatischen Kulturraum eine bedeutende Rolle. Selbst der Jugendstil, der sonst mit lästigen Traditionen bricht, erhebt die Silhouette der Amphore oder der chinesi-

schen Balustervase noch einmal zur Grundlage seiner künstlerischen Gefäße. Die 1920er und 30er Jahre sind innovativ im Entwurf und der Herstellung guten Gebrauchsgeschirrs, das z.T. bis heute produziert wird. Der Designer versteht sich auch als Künstler, jedoch überlässt er nach Erstellen des Entwurfs und vielleicht eines Prototyps die Fertigung der Industrie.

Mitte des 20. Jahrhunderts gibt es einen radikalen Schnitt, einen Bruch mit der Tradition. Nicht mehr das Töpferhandwerk und schon gar nicht das luxuriöse Porzellan der Manufakturen des 18. Jahrhunderts inspirieren junge Keramikünstler. Der Ton wird jetzt zum Medium für den künstlerischen Ausdruck. In Deutschland spielt Jakob Wilhelm Hinder (1901-1976) dabei eine wichtige Rolle: Er macht junge Keramiker*Innen mit allen aktuellen Strömungen bekannt und ermutigt sie, ihren eigenen Weg zu gehen.

Alte handwerkliche Techniken werden hinterfragt, neue erprobt, verworfen oder perfektioniert. Vasen werden zu Objekten und diese lösen sich schließlich von jedem Funktionszwang.

Während der Hochzeit der abstrakten Kunst in den 60er Jahren erreicht die „Studiokeramik“ (im Unterschied zur Manufakturware, aber auch zum traditionellen Töpferbetrieb) die Sammlerkreise, die auf Kunstmesen, der documenta, oder der Biennale von Venedig zu finden sind.

Die Protagonisten:

Die Sammlung Hinder/Reimers - seit 1993 im Besitz des Landes Rheinland-Pfalz - ist eine der bedeutendsten Sammlungen moderner Keramik in Deutschland. Sie wurde seit Anfang der 1950er Jahre unter großem persönlichem Einsatz von Jakob Wilhelm Hinder und Lotte Reimers (* 1932) aufgebaut. Während der Sammlungsbestand zu Hinders Lebzeiten vorwiegend die Keramik Westdeutschlands von 1950 bis ca. 1970 abbildete, wurde dieser durch Lotte Reimers bis zu den 1990er Jahren um beispielhafte Objekte führender europäischer Künstler erweitert.

1972 übergab Hildegard Storr-Britz ihre Sammlung dem Landesmuseum Mainz, die sie in über 30jähriger Lehrtätigkeit an der Fachschule in Höhr-Grenzhausen zusammengetragen hatte. Auch diese Studienobjekte sind absolute Einzelstücke. Eine Auswahl daraus ergänzt die aus der Landesammlung Hinder-Reimers.

Das Landesmuseum Mainz verfügt über Bestände, die die Entwicklung der Keramik vom 6. Jahrtausend v. Chr. bis in die Gegenwart für unsere Region quasi lückenlos repräsentiert. Exemplarische Stücke historischer Keramik werden der Studiokeramik an die Seite gestellt oder mit ihr konfrontiert.

Mannheim

Reiss-Engelhorn-Museen, Museum Zeughaus C5, D-68159 Mannheim. Website: www.rem-mannheim.de.

Meißen

Meißen Porzellan-Museum, Talstraße 9, D-01662 Meißen. Website: www.porzellan-stiftung.de.

Seit 2015 ist die Meißen Porzellan-Stiftung GmbH Eigentümerin der Museumsobjekte der Staatlichen Porzellan-Manufaktur Meißen und betreut das Porzellan-Museum.

Im Stil einer neoklassizistischen Festhalle errichtet, wurde das Museum im Januar 1916 mit einer großen, repräsentativen Modellschau eröffnet. Das Gebäude der Schauhalle besteht noch immer in seiner ursprünglichen Form und wurde im Jahre 2005 durch einen modernen Anbau erweitert. Die wertvolle historische Innenausstattung aus dem Jahre 1916 ist bis heute Bestandteil des Museumskonzeptes. Vitrinen aus dunkel gebeizter Eiche, passend dazu die Verkleidung der Türnischen, Türen, Pfeiler und Tische bilden einen würdigen Rahmen für das Meißener Porzellan.

Im ersten Obergeschoss entdecken Sie die einmalige Sammlung Meißener Porzellans von 1710 bis in die Gegenwart. Chronologisch geordnet sehen Sie Höhepunkte aus dem über 300-jährigen Meißener Porzellanschaffen.

Die ausgestellten Porzellane sind der öffentlich zugängliche Teil der umfangreichsten Sammlung Meißener Porzellans von 1710 bis heute.

→28.02.22 Fernweh. Eine Weltreise in Porzellan. Meißen Porzellan-Museum. Diese Schau handelt von Fernweh und den Auswirkungen auf die Porzellangestaltung in Meißen.

Mettlach

Keramikmuseum Mettlach, Alte Abtei, Saaruferstraße, D-66688 Mettlach. Website: www.keramikmuseum-mettlach.de.

München

Marstallmuseum, Museum „Nymphenburger Porzellan“ (Sammlung Bäuml), Schloss Nymphenburg, D-80638 München. Website: www.schloss-nymphenburg.de.

Im 1. Stock des Marstallmuseums ist eine einzigartige Privatsammlung Nymphenburger Porzellane vom 18. bis 20. Jahrhundert zu sehen. 1747 gründete Max III. Joseph die kurfürstliche Porzellan-Fabrik. Ein Glücksfall für die junge Manufaktur war die Anstellung von Franz Anton Bustelli als Modellmeister. Seine lebendig erzählenden Figuren zierten einst die höfische Desserttafel. Im frühen 19. Jahrhundert setzte sich König Ludwigs I. für die Porzellankunst ein. Er gründete die „Kunstanstalt“ nahe der Kunstakademie, um dort die besten Porzellanmaler ausbilden zu lassen. Einen weiteren Höhepunkt des Museums bilden die Jugendstil-Porzellane mit ihren innovativen Formen und Dekoren.

Begründet wurde die Sammlung durch Albert Bäuml, der 1888 die Leitung der Manufaktur übernommen hatte. Um die künstlerische Qualität zu verbessern, sammelte er Nymphenburger Porzellan als Modellvorlagen. 1912 übernahm sein ältester Sohn diese Aufgaben. Die Sammlung, die mit Porzellanen aus dem Besitz der Bayerischen Schlösserverwaltung ergänzt ist, wird noch heute von der Familie aus privaten Mitteln erweitert.

Pinakothek der Moderne, Barer Strasse 40, D-80333 München. Website: www.pinakothek.de.

Galerie Handwerk, Max-Joseph-Straße 4 [Eingang Ottostraße], D-80333 München. Website: www.hwk-muenchen.de/galerie.

→07.11.21 *Seladon im Augenmerk*. Jadegleiche Porzellane und ihre Meister:innen in Longquan, China. Katalog. Museum Fünf Kontinente, Staatliche Museen in Bayern, Maximilianstraße 42, D-80538 München. Website: <https://www.museum-fuenf-kontinente.de>. *China kennt verschiedenartige Porzellane, die mit lokalen Tonarten und Erden seit Jahrhunderten in spezialisiertem Handwerk hergestellt werden. Dazu zählt das in vielfältigen Grün- und Blautönen schimmernde Seladon, in dem sich die tief grünen Landschaften und der blaue Himmel der Provinz Zhejiang im Südosten Chinas spiegeln. Diesem jadeähnlichen Porzellan und den Fertigkeiten seiner Meister:innen widmet sich die Ausstellung „Seladon im Augenmerk“.*

Norden

Osfriesisches Teemuseum Norden, Am Markt 36, D-26506 Norden. Website: www.teemuseum.de.

Oberzell

Keramikmuseum im Schloss Oberzell, Schloßplatz 1, D-94130 Oberzell. Website: www.oberzell.de. *Das Keramikmuseum im ehemals fürstbischöflichen Schloss Oberzell bei Passau - am Ufer der Donau gelegen - gibt mit zwölfhundert Objekten einen Einblick in die Geschichte der Keramik von der Jungsteinzeit bis zur Gegenwart. Der Schwerpunkt liegt auf der handwerklich hergestellten Keramik, vornehmlich aus Niederbayern, das im Bereich der Gefäßkeramik im 18. und 19. Jahrhundert führend in Altbayern war. Das Museum bietet darüber hinaus einen Überblick über keramische Techniken, Herstellungsvorgänge und Verwendungen und führt bis zu Industrieproduktion und zeitgenössischer Keramik.*

Zu den besonderen Themen gehören die europaweit bedeutende und jahrhundertlang Schwarzeschirrprouktion in Oberzell, die handwerkliche Fayenceherstellung in Dießen am Ammersee, Steinzeug aus Bayern und Irdenware aus Niederbayern sowie Nymphenburger Porzellan, nachdem zu Beginn des 19. Jahrhunderts in diesem Schloß ein Zweigwerk der Nymphenburger Manufaktur eingerichtet werden sollte.

Besonders beliebt bei den Besuchern sind solche Gefäße, die im Laufe der Benutzung Schäden erlitten haben und von Wanderhandwerkern kunstvoll mit Draht und Blech wieder repariert wurden - ein Zeugnis der Sparsamkeit früherer Zeiten.

Oberschleißheim

Meißener Porzellan-Sammlung Stiftung Ernst Schneider, Schloss Lustheim, D-85764 Oberschleißheim. Website: <https://www.bayerisches-nationalmuseum.de>. *Im Jahr 1971 wurde das Jagdschloß Lustheim - unter Kurfürst Max Emanuel zwischen 1684 und 1688 nach Entwürfen Henrico Zuccallis im Park von Schloss Schleißheim erbaut -*

als erstes Zweigmuseum des Bayerischen Nationalmuseums eingerichtet.

Seither beherbergt es die weltberühmte Meißener Porzellan-Sammlung des Industriellen Dr. Ernst Schneider. Sie bietet Einblick in die beeindruckende Vielfalt der Erzeugnisse der Meißener Manufaktur und ihres geradezu unerschöpflichen Erfindungsreichtums in den ersten Jahrzehnten von ihrer Gründung 1710 bis in die Zeit des Siebenjährigen Kriegs (1756-1763).

Der Bogen spannt sich von den Geschirren und Figuren der Böttgerzeit über die berühmten Chinoiserien des Porzellanmalers Johann Gregorius Höroldt und die von August dem Starken besonders geschätzten "indianischen" Dekore bis hin zu den lebendig modellierten Tierfiguren des Bildhauers Johann Joachim Kändler. Einen besonderen Höhepunkt bilden die zahlreichen Geschirre aus dem Tafelservice des Grafen Sulkowski und dem legendären Schwanenservice des Grafen Brühl, die eine Vorstellung vom Glanz barocker Festafeln vermitteln.

→24.10.21 *Lust auf Lustheim*. Meißen inspiriert · Moderne Keramik. Schloss Lustheim.

2021 feiert das älteste Zweigmuseum des Bayerischen Nationalmuseums sein 50jähriges Bestehen: die Meißener Porzellan-Sammlung Stiftung Ernst Schneider in Schloss Lustheim. Anlässlich dieses Jubiläums entstand in Kooperation mit der Galerie Handwerk München eine Ausstellung, die historisches Meißener Porzellan und zeitgenössische Keramik in einen erfrischenden, anregenden und kurzweiligen Dialog setzt. Mit unterschiedlichsten künstlerischen Positionen demonstrieren rund 38 Keramikerinnen und Keramiker aus dem In- und Ausland ihre Beziehung zu barockem Porzellan.

Ausgewählt wurden kreative Spitzenwerke, die einen ausgezeichneten Überblick über die internationale Keramikszene von China und Südkorea bis Belgien und Deutschland geben. Zu bewundern sind Gefäße in klaren, puristischen Formen, die als Einzelstück oder in Gruppe ihre Wirkung entfalten. Daneben faszinieren Keramiken mit raffinierten Glasuren und Bemalungen sowie verspielte kleinteilige Ensembles, die eine festliche Tafel fröhlich schmücken.

Der Stifter der Meißener-Sammlung in Schloss Lustheim, Dr. Ernst Schneider (1900-1977), war einer der führenden Industriellen des deutschen Wirtschaftswunders. In der Beschäftigung mit Meißener Porzellan sah er eine Inspirationsquelle und kreative Ablenkung vom Alltagsgeschäft, die ihm halfen, gesellschaftspolitische Ideen zu entwickeln. Wie in der Ausstellung war seine Sammlung schon damals ein Brückenkopf für die Verbindung zur Gegenwart.

Oldenburg

→29.08.21 *Jubiläumsausstellung 25 Jahre Förderpreis Keramik im Pulverturm*. Katalog. Pulverturm, Schloßwall 3, D-26122 Oldenburg.

Seit 1996 erhalten junge Künstlerinnen und Künstler mit dem Förderpreis „Keramik im Pulverturm“ die Möglichkeit, ihre innovativen Positionen in einer Einzelausstellung dem Publikum vorzustellen. Mittlerweile sind viele der Künstler arriviert

und der Preis zählt zu den wichtigsten Preisen für junge Keramikunst in Deutschland. In der Jubiläumsausstellung, freuen wir uns auf ein Wiedersehen mit allen bisherigen Preisträgerinnen und Preisträgern.

Zu erleben sind herausragende Werke der aktuellen Keramikszene mit Werken von Jantje Almstedt (Leipzig), Mendy Arp (Axstedt), Anke Augsburg (Leipzig), Claudia Biehne (Leipzig), Regine Bruhn (Kiel), Kirsten Brünjes (Bremen), Marianne Eggimann (Leipzig), Wendelin Gräbener (Holperdorp), Claudette Griffiths (Berlin), Hermann Grüneberg (Halle/Saale), Christiane Haase (Kalifornien, USA), Thomas Hirschler (Berlin), Isabell Kamp (Sankt Augustin), Anna Dorothea Klug (Haldenwang), Jinhwi Lee (Kiel), Ulrike Möhle (Bremen), Aino Nebel (Köln), Katrin Neubert (Potsdam), David Rauer (Osnabrück), Judith Runge (Halle/Saale), Mariel Tarela (Beccar, Argentinien), Azusa Ueno (Tokyo, Japan) und Hannes Uhlenhaut (Leipzig).

→19.09.21 **Marieke Ringel**. Gewinnerin des Preises „Neue Keramik“. Landesmuseum für Kunst und Kulturgeschichte Oldenburg, Schloss, Schlossplatz 1, D-26122 Oldenburg. Website: www.landesmuseum-ol.de. Die diesjährige [2020] Ausstellung der Gewinnerin des Preises „Neue Keramik“ präsentiert die außergewöhnliche Keramikerin Marieke Ringel, die mit ihren Tierplastiken überrascht. Die Absolventin der Kunsthochschule Burg Giebichenstein schafft kraftvolle und zugleich zarte Tierbilder, die geborgen in Schachteln zu Wandobjekten werden oder auch als Einzelstücke frei im Raum stehen. Ihre Plastiken zeugen von künstlerischem Einfallsreichtum sowie technischer Könnerschaft und behalten bewusst die Spuren ihrer Bearbeitung des Materials Ton. Ringels Arbeiten können in ihrer Verbindung zwischen Mensch und Tier, aber auch als Metapher für unbewusste Vorgänge betrachtet werden. Nicht zuletzt verkörpern sie unsere Sehnsucht nach Natur, Freiheit und Ursprünglichkeit.

Ransbach-Baumbach

Skulpturen- und Miniaturen-Museum, Sälzerstrasse 16, D-56235 Ransbach-Baumbach. Website: www.skulpturen-miniaturen-museum.de.

Fayencen. Im Museum wird eine sehr umfangreiche Ausstellung an sogenannten Wiener-Fayencen präsentiert: Die Manufaktur Goldscheider wurde mit ihrer Kunstkeramikproduktion ab etwa 1885 weltweit bekannt.

Ein Reigen voller Farbenfreude im Stil des Rokokos, der Biedermeier-Zeit, der Sezessions-Bewegung, des Jugendstils und Art déco erwartet die Museumsbesucher. Bereits vor über 100 Jahren waren die polychromen Bildwerke der Firma Goldscheider beim breiten Publikum überaus beliebt und fanden hohen Absatz. Viele Künstler wurden von berühmten Schauspielerinnen, Tänzerinnen und Modestilen der jeweiligen Zeit zu ihren Arbeiten inspiriert.

Porzellan. Zwei weitere Ausstellungsschwerpunkte bilden Arbeiten aus Meissener Porzellan und Werke der Königlichen-Porzellan-Manufaktur in Berlin.

Die filigran ausgearbeiteten Figuren bestechen durch Farbigkeit, Formgebung und Vielfalt in ihrer fantasievollen,

künstlerischen Umsetzung und in ihrer sinnlich-eleganten Darstellung weiblicher Anmut.

Stoffe aus der antiken Mythologie, Darstellungen im Stil des Rokoko und aus dem Klassizismus sind Themen des gestalterischen Wirkens der gesammelten Künstler. Diese hochwertigen Werke waren einst Schmuckstücke der gehobenen Gesellschaft.

Rastatt-Förch

Schloss Favorite, Am Schloss Favorite 5, D-76437 Rastatt-Förch. Website: <https://www.schloss-favorite-rastatt.de>. Kan kun ses på rundvisning som er hver time. Særlige rundvisninger med fokus på porcelænssamlingen.

Rosenau

Europäisches Museum für Modernes Glas, Unterwohlsbach, Rosenau 10, D-96472 Rödental. Website: www.kunstsammlungen-coburg.de.

Die Kunstsammlungen der Veste Coburg hatten in den 1970er Jahren begonnen, moderne Keramik auszustellen und zu sammeln. 1975 wurde der Richard Bampi Preis zur Förderung junger Keramiker ausgerichtet; 1976, 1980 und 1984 folgte der Ausstellungszyklus "Keramik heute in Bayern" mit aktuellen Arbeiten von in Bayern tätigen Keramikern. Von diesen Ausstellungen konnten jeweils wichtige Werke dauerhaft übernommen werden. Entsprechend liegt der Schwerpunkt der Sammlung auf deutscher Keramik, doch gibt es auch zahlreiche qualitativvolle internationale Arbeiten, insbesondere aus Großbritannien, Frankreich, den Niederlanden, Skandinavien sowie Amerika, Korea und Japan.

Mit der Studiensammlung Keramik ist nun erstmals ein Großteil der Coburger Keramikbestände zu sehen. In 30 Vitrinen wird in alphabetischer Ordnung ein repräsentativer Querschnitt der umfangreichen Sammlung gezeigt. Dazu werden in einer freien Aufstellung Hauptstücke nach thematischen Gesichtspunkten gruppiert. Zu sehen sind traditionelle Gefäßkeramiken wie Vasen und Schalen, Wandreliefs, abstrakte und figürliche Skulpturen sowie konzeptionelle Objekte. In der Freiaufstellung wird den internationalen Werken besonderes Augenmerk geschenkt. Damit wird die internationale Ausrichtung der in der Rosenau gezeigten modernen Glassammlung auch bei der Keramik aufgegriffen. Von einigen Künstlern sind Werke sowohl aus Keramik als auch aus Glas zu entdecken. Die enge Verbundenheit der Werkstoffe Glas und Keramik wird somit offenbar.

Rudolstadt

Porzellan-galerie, Thüringer Landesmuseum, Residenzschloss Heidecksburg, Schlossbezirk 1, D-07407 Rudolstadt. Website: <https://www.heidecksburg.de>.

The Porcelain Gallery. The collection of porcelain primarily contains works of Thuringian porcelain manufactories as well as objects that are made of stoneware, earthenware and clay. The inventory includes altogether 4500 objects that mainly date back to the collection of the trading association in Rudolstadt of the 19th century. Other pieces entered into possession of the museum through the "Prince Guenther foundation", that administered the princely estate. Especially during the last fifteen years, due to the research work made by the porcelain manufactories at Unterweißbach, the

Schwarzburgian Workshops of Porcelain Art Unterweißbach) and the Oldest Porcelain Manufactory of Volkstedt this collection gained supraregional importance.

Die Schwarzburger Werkstätten. Especially sophisticated figurines produced at the Schwarzburgian manufactories founded in 1909 attract great attention, among them models of famous artists such as Ernst Barlach or Gerhard Marcks. Humorous, cheerful or expressive – every single one of these creations contributed to the renewal of the porcelain art at the beginning of the 20th century.

Seitenroda

Leuchtenburg, Dorfstraße 100, D-07768 Seitenroda.

Website: <https://www.leuchtenburg.de>.

Erleben Sie eine außergewöhnliche und interaktive Ausstellung! Künstler aus der ganzen Welt haben sieben Erlebniswelten entstehen lassen, die einem Material Zauber verleihen: dem Porzellan. Entdecken Sie in spektakulär inszenierten Räumen das »Weiße Gold« von seinen Anfängen im alten China über die Entschlüsselung seiner Rezeptur in Europa bis hin zum Einzug in das Alltagsleben. Anfassen und Mitmachen ist hier ausdrücklich gewünscht! Machen Sie eine sinnliche Reise durch die Geschichte dieses besonderen Materials und entdecken Sie die Porzellanwelten Leuchtenburg - Ihr Ausflugsziel in Thüringen! "Eine der außergewöhnlichsten und modernsten Ausstellungen!", lobt die internationale Jury des Europäischen Museumsraumes.

Selb-Plössberg

Porzellanikon - Staatliches Museum für Porzellan [Europäisches Industriemuseum für Porzellan, Europäisches Museum für Technische Keramik og Rosenthal Museum], Werner-Schürer-Platz 1, D-91800 Selb. Website: www.porzellanikon.org.

→03.10.21 *Kunst trifft Technik · Keramik aus dem 3D-Drucker.* Porzellanikon.

Objekte selbst in 3D drucken – was sich immer noch wie Zukunftsmusik anhört, eröffnet Künstlern und Designern heute ungeahnte Möglichkeiten. Diese zu erkunden, war das Ziel eines Wettbewerbs des Museums „Keramik“ in Frechen. Die zehn ausgewählten Gewinner machen nun auch im Porzellanikon am Standort Selb Station. In höchstem Maße filigran, wie es keinem Keramiker mit traditioneller Technik gelingt, kreativ, experimentell und vielfältig präsentieren sich die Objekte und zeigen, was 3D-Druck alles kann. Von Architekturentwürfen über Schmuckstücke bis zu absoluten Highlights für die Einrichtung im eigenen Zuhause reicht die Bandbreite.

Doch auch die Antwort auf die Frage nach dem WIE lässt keine Wünsche offen: Filme sowie Objekte veranschaulichen Herstellungstechniken. Und als zusätzliches Highlight wird der neue, hauseigene 3D-Drucker in der Ausstellung live gedruckt.

→03.10.22 *More than Bricks!* Tradition und Zukunft Der Architekturkeramik. Katalog. Porzellanikon. Ob als Ziegel, Klinker oder Fliese – Keramik ist untrennbar mit der Geschichte des Bauens und Wohnens verbunden. Sie

bildet – häufig unter dickem Putz verborgen - das Grundgerüst unzähliger Bauwerke. Dabei ist Keramik als Baustoff ein echter Hingucker. Das erkannten auch schon früh findige Architekten und setzten sie bewusst ein, um den tristen Gemäuern einen besonderen Glanz zu geben. So vielseitig wie das Material, so abwechslungsreich ist auch die Ausstellung *More than Bricks!* Begeben Sie sich auf einen Stadtbummel: Schlendern Sie vorbei an Geschäften, Kirchen und Schlössern, bestaunen Sie riesige Fabrikbauten und erfahren Sie mehr über die Geschichte des einzigartigen Baustoffes Keramik. Aber nicht nur Ihr Wissensdurst wird gestillt, auch Ihre Kreativität ist gefragt. So können Sie selbst Wände mauern, Fassaden bauen und sogar eine eigene Fliese gestalten, die Teil eines riesigen Wandbildes in der Ausstellung wird. Sie haben das Stadtbild in der Hand! Ein besonderes Highlight der Ausstellung stellt die im Porzellanikon erstmals zum Einsatz kommende Virtual-Reality-Technik dar: Setzen Sie die VR-Brille auf und wagen Sie sich auf eine Zeitreise. Besuchen Sie die Pariser Weltausstellung im Jahr 1900 und schreiten Sie durch die Porte Monumentale. Dabei können Sie die zahlreich verbauten keramischen Elemente entdecken, die dieses Eingangstor so einzigartig machten. Wieder in der Gegenwart angekommen, können Sie die gerade bewunderte Keramik nun auch in echt bestaunen. Das Erfolgsmaterial Baukeramik prägt bis heute das Leben der Menschen und dank seiner nachhaltigen, dauerhaften Schönheit wird das auch lange noch so bleiben. Wir versprechen Ihnen, nach dem Besuch unserer Ausstellung werden Sie die Architektur Ihrer Nachbarschaft mit ganz anderen Augen sehen.

Siegburg

Siegburg Stadtmuseum, Markt 46, D-53721 Siegburg.

Website: <http://www.stadtmuseum-siegburg.de>.

Staufen

Keramikmuseum Staufen, Wettelbrunner Strasse 3, D-79219 Staufen. Website: <http://www.landesmuseum.de>.

Se website for yderligere udstillingsinformation. The Staufen Ceramics Museum was opened in July 1991 as a branch museum of the Badisches Landesmuseum Karlsruhe. In the basement of the museum is the complete original workshop of pottery master Josef Maier, who worked here from 1898 till the 1940s. The visitor is provided with an insight into the pottery tradition of the Upper Rhine region, as well as into the everyday life of a potter.

On the first floor the work of the ceramics artist Egon Bregger is shown. After his marriage to Emma, the daughter of Josef Maier, he took over the workshop in 1948. The presentation of Bregger's ceramics shows his development from a Bauhaus style all the way to a historical pottery style. On the same floor a collection of ceramic figures by Elisabeth Winter-Bonn is presented.

On the ground floor, regularly changing special exhibits of the Badisches Landesmuseum are held as well as studio exhibits of contemporary potters.

Velten

Hedwig Bollhagen Museum, Wilhelmstraße 32/33, D-16727 Velten. Se yderligere information på website: <http://hedwig-bollhagen-museum.okmhb.de>.

Weiden

Internationales Keramik-Museum, Zweigmuseum der Neuen Sammlung München, Luitpoldstraße 25, D-92637 Weiden. Website: www.ikmweiden.de.

Wiesbaden

→26.09.21 *Von Kühen, edlen Damen und verzauberten Landschaften. Oder von der Liebe zur Malerei.* Neues aus dem 19. Museum Wiesbaden, Hessisches Landesmuseum für Kunst und Natur, Friedrich-Ebert-Allee 2, D-65185 Wiesbaden. Website: <https://www.museum-wiesbaden.de>. *Das Museum Wiesbaden zeigt Schätze der museumseigenen Sammlung, darunter zahlreiche Neuerwerbungen, frisch restaurierte, noch nie gezeigte oder schon lange nicht mehr präsentierte Gemälde, Druckgrafiken und Bronzen. Bereichert wird dieser Bestand um Keramiken und Porzellanfiguren aus zwei Wiesbadener Privatsammlungen, die eng mit dem Hause verbunden sind und die Ausstellung um neue künstlerische Perspektiven für die Zeit um die Jahrhundertwende erweitern.*

Mit der gleichberechtigten Einbindung der keramischen Werke im Kontext von Malerei und Plastik wird die Einheit der Kunst beschworen, unabhängig ihrer materiellen Beschaffenheit. Die Kunstschaffenden, insbesondere in der Zeit des Jugendstils, kannten keine Gattungsgrenzen. Sie erhoben sich über akademische und gesellschaftliche Konventionen und nahmen sich die Freiheit, auf allen Gebieten und in allen Materialien autonome Kunstwerke zu schaffen. Getrieben vom Ausloten der Möglichkeiten, sprengten sie bisherige Fesseln, gingen an die Grenzen des Machbaren und verwendeten das jeweilige Material ganz in ihrem künstlerischen Sinne.

Die Ausstellung spiegelt etwas von dieser künstlerischen Aufbruchsstimmung im 19. Jahrhundert wieder und führt zusammen, was für die Künstler der Zeit ohnehin zusammengehörte: Gute Kunst!

Østrig

Scheibbs

Keramikmuseum Scheibbs, Erlafstraße 32, A-3270 Scheibbs. Website: <http://www.keramikmuseum.scheibbs.at>.

Schrems

→16.01.22 *Analog.* Österreichische und internationale Keramik der 1980er Jahre. Das Kunstmuseum Waldviertel, Mühlgasse 7a, A-3943 Schrems. Website: <http://www.daskunstmuseum.at>.

*Die Ausstellung zeigt eine vielfältige Auswahl aus der 80 Künstler*innen umfassenden Sammlung der früheren „Österreichischen Galerie für Keramik“, die in die Sammlung des Kunstmuseums integriert wurde. Das spannende Spektrum der Schau umfasst das gesamte Feld zwischen Skulptur, Klein-*

objekt, Schmuck und Gebrauchsgegenstand und dokumentiert in außergewöhnlichen Inszenierungen deren unendliche Vielfalt an Gestalt und Ausdruck. Die Sammlung umfasst rund 400 Werken bedeutender nationaler und internationaler Künstler, die in den 1980er Jahren in verschiedenen keramischen Bereichen tätig waren, von der Gefäßkeramik über Objekte, Reliefs und Wandelemente bis zur Skulptur, darunter Highlights von Kurt Ohnsorg oder Kiki Kogelnik, sowie Werke namhafter Keramiker aus Deutschland, Tschechien, Ungarn, Belgien, Holland, Dänemark, England, Mexiko und den USA und Beispiele junger Designer aus Österreich. Das Kunstmuseum Waldviertel zeigt einen Ausschnitt dieser bedeutenden Sammlung.

In außergewöhnlichen Inszenierungen zeigt die Schau einen Querschnitt der großen Vielfalt an handwerklichen Techniken, neuen Ausdrucksformen und Strömungen, die sich in dieser Dekade des vorigen Jahrhunderts entwickelt hatten. „Die Leitlinien der Leistungen der 80er Jahre deuten auf konzeptionelle Dimensionen hin und zeigen den Trend von den traditionellen Klischees weg zu aktuellen Kunstrichtungen zu gelangen, vom Environment bis zum plastischen Gebrauchsgegenstand...“ schreibt Heide Warlamis 1984 im Katalog „Zeitgenössische Keramik in Österreich.“

Der Begriff ‚Analog‘ steht für die Gegenüberstellung zur heutigen Welt des ‚Digitalen‘ und verweist auf jene Zeit, in der in nachvollziehbaren Arbeitsprozessen reale Materie geformt und verwandelt wurde.

Stoob

Töpfermuseum, A-7344 Stoob. Website: <http://toepfermuseum.at>.

Wien

MAK - Österreichisches Museum für angewandte Kunst / Gegenwartskunst, Stubenring 5, A-1010 Wien. Website: <https://www.mak.at>.

→05.12.21 *Erwin Wurm.* Dissolution. bogudgivelse. MAK-Expositur Geymüllerschloßel, Pötzleinsdorfer Straße 102, A-1180 Wien.

Gestural ceramic sculptures are the focus of the MAK exhibition, presenting Erwin Wurm's sculptural series Dissolution (2018-2020) in a museum context for the first time. Performative gestures determine these anthropomorphic sculptures, whose forms oscillate between the ephemeral and the physical. The sculptures affirm the inherent plasticity of clay as material, recalling the potency of bozzetti, preliminary sketch-like models in which artists from the Renaissance onwards gave direct expression to their innermost creative ideas. With Dissolution, Wurm sets out in search of a creative process that cannot be completely controlled. The word "dissolution" has connotations of disintegration, decay, decomposition, and vanishing boundaries. The sculptures - with their protruding fingers, hands, lips, mouths, breasts, bellies, navels, noses, and ears - force their way out of a mass of clay.

Erwin Wurm's ceramic sculptures, reminiscent of abstract characters, mirror deconstructions, deformations, distortions, contortions, as well as dissolution and decline - though

all the time the artist is playing with paradox. In these sculptural forms Wurm combines realism with abstraction. The multifaceted gestures of an imaginary role play are familiar to us; at the same time, the abstract, sculptural forms assume figurative, human traits.

The sculptural body segments invade the Geymüllerschloss's interior, creating tableaux vivants -dramaturgical arrangements located between movement and stasis, history and the present - in individual rooms and salons: the entrance hall, the library, the music room, the cupola room, the bedroom, the oriental room, and before a wallpaper panorama reflecting the weltanschauung of European colonialism.

In the garden of the Schlössel, Erwin Wurm's sculptures of Carrara marble connect up with the artist's role in critically illuminating and distorting our world.

Wilhelmsburg

Wilhelmsburger Geschirr-Museum, Färbergasse 11, A-3150 Wilhelmsburg. Website: <https://geschirrmuseum.at>.

Nederlandene

Amsterdam

Rijksmuseum, Museumstraat 1, NL-1071 XX Amsterdam. Website: www.rijksmuseum.nl.

Delft

Galerie Terra Delft, Galerie voor hedendaagse keramiek, Nieuwstraat 7, NL-2611 HK Delft. Website: www.terra-delft.nl.

Deventer

Loes and Reinier Gallery, Korte Assenstraat 15, NL-7411 JP Deventer. Website: www.loes-reinier.com.
See website for yderligere information om udstillinger.

Groningen

→30.08.22 *Pronkjewails*. Design from past and Present. Groninger Museum, Museumeland 1, NL- 9711 ME Groningen. Website: <https://www.groningermuseum.nl>.
For the museum building's 25th anniversary, guest curator John Veldkamp decorates the Starck Pavilion with ceramic and glass objects from past eras and the present day. The exhibition illustrates the Groninger Museum's collecting history while treating visitors to original combinations of splendid objects arranged in masterly still lifes.

Haag

Gemeentemuseum, Stadhouderslaan 41, NL-2517 HV Haag. Website: www.gemeentemuseum.nl.

Delftware Wonderware. Gemeentemuseum Den Haag has one of the finest and largest collections of Delftware in the world. Delftware is not only a beautiful traditional product and a paragon of Dutch prosperity in the Golden Age, but also an inspiration for contemporary design. At the Delftware

WonderWare exhibition of the Gemeentemuseum you will discover the beauty and the fascinating stories behind this world-famous cultural heritage.

Delftware takes a prominent place in the wide variety of applied arts at the Gemeentemuseum. Delftware WonderWare shows the versatility of this traditional Dutch product, then and now. From the typical blue-white to flashing red, snow-white and even Delft black; from 17th Century vases for the very rich to contemporary tulip vases made by Dutch designers like Hella Jongerius and Wieki Somers. Delftware Wonderware will immerse you in the beauty of this valuable product.

→05.12.21 *A Hague Bluff*. Porcelain 1776-1790.

Gemeentemuseum.

Elegant and colourful porcelain marked with a stork. You might think this could only be porcelain from The Hague, but it is in fact a clever Hague bluff from the late eighteenth century. Research in the twentieth century found that though the decoration was applied here, the porcelain itself was imported from places like Ansbach in Germany and Doornik in Belgium. This does not however detract from the fact that, at the time, Hague porcelain was perfectly in tune with international fashion, and highly popular. Kunstmuseum Den Haag has a large collection, and will be showing a large selection in A Hague Bluff - Porcelain 1776-1790.

Cream jars with views of The Hague, dinner services decorated with birds, and tureens lavishly decorated with floral motifs: just some of the Hague porcelain collection that will feature in A Hague Bluff. The porcelain typically has an elegant Rococo style, neoclassical Louis XVI elements, and decoration largely in fuchsia and green. Hague porcelain was produced between 1776 and 1790 at one of the four porcelain factories established in the Netherlands in the mid- to late eighteenth century, after the secret of porcelain became known throughout Europe. The factory in The Hague was run by the German Lijncker family. It had grown out of a shop, established in 1772, that sold ceramics and textiles. In 1776 the family started decorating porcelain, employing mainly German painters. They used a stork - the symbol of The Hague - as their factory mark.

Anton Lijncker tried to obtain a patent from the States of Holland in 1778 that would have given him the sole right to produce porcelain in the province, as well as certain tax exemptions. But when his application was being considered it was found that the factory did not actually produce any porcelain at all, though Lijncker maintained otherwise. The application was therefore rejected, and he never resubmitted it, suggesting he did not change his working practices. Not even after the porcelain factory moved to larger premises on Dunne Bierkade. Archive research in the twentieth century confirmed this fact, and no kilns were ever in fact found on the site where the factory once stood. These days, Hague porcelain is therefore described as 'porcelain decorated in The Hague'.

Hague porcelain is still popular with collectors, and many museums in the Netherlands and abroad have items in their collection. Kunstmuseum Den Haag's collection is one of

the most important. In 2014 ten cream jars with views of The Hague - including Lange Voorhout and the Mauritshuis - were purchased for the collection with the help of the Dutch Porcelain Foundation. They too will be on display in A Hague Bluff. Snijder&Co of Rotterdam will produce hand-painted wallpaper specially for the exhibition, inspired by Hague porcelain, with the stork as its central motif.

06.11.21-03.04.22 Morten Løbner Espersen. Gemeentemuseum.

Hij zoekt als geen ander de grenzen van glazuurtechnieken op: Morten Løbner Espersen (Aalborg, 1965). Kunstmuseum Den Haag toont gelijktijdig met Keramiekmuseum Princessehof de rijk geglazuurde en uitbundig gekleurde objecten van de Deense keramist. Hij studeerde design in Kopenhagen en keramiek in Parijs, en won in 2018 nog de Annie and Otto Johs. Detlefs Ceramic Prize.

06.11.21-03.04.22 Great Danes. Unica van Royal Copenhagen en Bing & Grøndahl. Gemeentemuseum. *De Deense porseleinfabrikanten Royal Copenhagen en Bing & Grøndahl vervaardigden tussen 1890 en 1930 keramische objecten die vermaard waren om hun onderglazuurtechniek. Great Danes presenteert bijzondere unica van beide fabrikanten die zich onderscheiden door een veelal Japonistische verwerking en naturalistische weergave.*

Harlingen

Harlinger Aardewerk & Tegelfabriek, Voorstraat 84, NL-8861 BP Harlingen. Website: <https://harlinger.nl>.

Hertogenbosch

02.10.21-23.01.22 Lucio Fontana - *The conquest of space*. Designmuseum den Bosch, De Mortel 4, NL-5211 HV 's-Hertogenbosch. Website:

<https://designmuseum.nl>.

Lucio Fontana (1899 – 1968) is one of the twentieth century's most important avant-garde artists and today he still continues to inspire artists, designers and architects. He's probably best known for his iconic monochrome paintings with vertical cuts. For Fontana, there was no fundamental distinction between visual art, architecture and design: he was a sculptor by trade and did not allow himself to be limited by disciplines in his conception of space. The jewellery and ceramics collection of the Design Museum in Den Bosch (the largest collection of work by Fontana in the Netherlands) forms the basis of the exhibition, supplemented by paintings, interiors and light objects from the Netherlands and abroad. Fontana's Ambienti Spaziali can be seen in the Netherlands again for the first time since 1967. In collaboration with the Fondazione Lucio Fontana, these groundbreaking spaces and installations from the middle of the last century are being reconstructed in the museum. As a visitor, you literally step into Fontana's space(s).

Leeuwarden

Princessehof National Museum of Ceramics, Grote Kerkstraat 11, NL-8911 DZ Leeuwarden. Website: www.princessehof.nl. See website for yderligere udstillingsinformation.

The museum's permanent collection is displayed in From East and West, including an important collection of Chinese porcelain, Delft Blue and Dutch Art Nouveau and Art Deco ceramics.

In the exhibition From East and West you travel around the world and through time with ceramics as your guide. Every place and time has its own ceramics, which reflect political, economic and cultural circumstances. Moreover, knowledge and taste travel from East to West, and vice versa. Along the way you will discover unexpected similarities in styles, shapes and techniques from all over the world. From China, the cradle of ceramics, to the Frisian clay.

→05.09.21 *Human After All*. Princessehof.

The Princessehof National Museum of Ceramics in Leeuwarden will present the wide-ranging exhibition Human After All: Ceramic Reflections in Contemporary Art. Internationally established artists and up-and-coming talents from both the East and West will exhibit sculptures and installations ranging from the absurdist films of artist duo Djurberg and Berg (1978, Sweden) to the tree of life by Kris Lemsalu (1985, Estonia). All the works revolve around the complexity of human nature: La Condition Humaine, humanity with all its limitations, insecurities and self-confidence, beauty or cruelty.

→31.12.22 *From East and West*. Princessehof.

In the exhibition From East and West you travel around the world and through time with ceramics as your guide. Every place and time has its own ceramics, which reflect political, economic and cultural circumstances. Moreover, knowledge and taste travel from East to West, and vice versa. Along the way you will discover unexpected similarities in styles, shapes and techniques from all over the world. From China, the cradle of ceramics, to the Frisian clay.

??? *Korea*. Princessehof.

The Princessehof is preparing a major exhibition on Korea. Nowadays the country is synonymous with brands like Samsung and Kia, and for many young people Korea is inextricably linked to the K-Pop and Kbeauty trends. In the past, Western countries made numerous attempts to gain access to this country, which had remained an enigma for centuries. This exhibition unravels ancient Korean culture and raises a corner of the veil on this country's rich history. Korean ceramics are the starting point of the stories: enchanting celadon made during the Goryeo dynasty (918-1392), pure white porcelain from the Joseon period (1392-1897), and timeless onggi stoneware pots for preparing kimchi are testaments to how ceramics have always played an important role in Korean society.

The Princessehof will exhibit a selection of ceramic masterpieces from the National Museum of Korea (NMK) in Seoul, supplemented by several pieces from the National Museum of Ethnology in Leiden, and the Princessehof's own

collection. The long-term cooperation agreement between the Princessehof and the NMK make these loans possible.

Milsbeek

18.09.21-19.09.21 *Keramisto 2021*. Internationale keramiekmanifestatie. De Mookerplas, Plasmolen, Milsbeek. Website: www.keramisto.nl. As it stands now, *Keramisto* will continue this year! If things change, we will keep you informed on our website.

Nieuw-Buinen

Keramisch Museum Goedewaagen, Glaslaan 29, NL-9521 GG Nieuw-Buinen. Website: www.keramischmuseumgoedewaagen.nl.

Rotterdam

Museum Boijmans Van Beuningen, Museumpark 18-20, NL-3015 Rotterdam CX. Website: www.boijmans.nl. *Museum Boijmans Van Beuningen will be closed for seven years for extensive and radical renovations and modernisation with an expected opening in 2026.*

'Boijmans Next Door' creates new connections and encounters between the Boijmans collection and our neighbours'. It means you will not be cut off from the Museum Boijmans Van Beuningen collection while the museum is closed for renovation. This is a major collaboration between Rotterdam art venues!

Tegelen

Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen, Pottenbakkersmuseum, Kasteellaan 8, NL-5932 AG Tegelen. Website: www.tiendschuur.net.

→19.09.21 *Ceramique Botanique. Bloemen en planten in klei / More Organics. Céramique Botanique 2.0*. Keramiekcentrum.

Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen organises an 'organic ceramic art' exhibition: about nature that offers beauty, surprise and consolation, the last of which we really need in these times. The reassuring sight of nature that carries on in spite of everything. Leaves turning colour and falling, buds that will open up again in spring and spoil us with flowers, petals and fruits in the most wonderful shapes. The beauty of the plant world can be overwhelming and has been an important source of inspiration for artists for many centuries. Let yourself be inspired, touched and comforted by nature caught in ceramics by artists from home and abroad.

Artists of all times and of all possible disciplines catch nature in their work. Paintings, drawings and photographs are the best-known expressions. This exhibition, however, shows that this theme can also be represented sculpturally in a beautiful way.

Danish Malene Hartmann-Rasmussen makes exuberant and highly realistic ceramic flowers and plants with brightly coloured glazes. She then combines the vegetable parts into new surrealistic, fairy-tale sculptures. The Scandinavian stories about trolls and fairies come to life in her work.

Whereas O'Donovan emphasises complexity, Barbro Åberg from Denmark, on the contrary, makes the organic shapes simpler. She sobers the original examples down to beautiful stylised and more robust sponge shapes and corals.

Participating artists: Corrie Bain (GB); Nuala O'Donovan (IE); Johann Fine (FR); Malene Hartmann-Rasmussen (DK); Thérèse Lebrun (BE); Wietske Van Leeuwen (NL); Eliane Monnin (FR); Christine Möhring (DE); Sylvie Piaud (FR); Nausika Raes (BE); Edith Tergau (NL); Claudia Winter (DE). Barbro Åberg (DK).

→15.05.22 *Potverdorie! Ceramic revolution*. Keramiekcentrum. *From idiosyncratic and experimental ceramics to "machine" perfection. With the latest technical gadgets and artistic excesses. These ceramic works of art evoke surprise and amazement and above all the question: "Potverdorie (Hell damn), how do they do that?"*

24.09.21-16.01.22 *Passion*. The suffering story of Christ, but also human suffering and human emotions on a universal level. Keramiekcentrum Tiendschuur. *In 2021 the five-year passion games in Tegelen will be performed again. This exhibition shows passion in the broadest sense of the word. Fascinating ceramic sculptures about spirituality and primal feelings.*

Belgien

Antwerpen

Modern Shapes Gallery, Museumstraat 29, B-2000 Antwerpen. Website: <https://modernshapes.com>.

Bruxelles

Musées royaux d'Art et d'Histoire/Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, 10 Jubelpark, B-1000 Bruxelles. Website: www.kmkg-mrah.be.

Puls Contemporary Ceramics · Annette Sloth, Edelknaapstraat 19 rue du Page (Châtelain) B-1050 Brussels. Website: www.pulsceramics.com. See website for udstillinger.

Terra Nova. Gallery Pierre Marie Giraud, Rue de Praetere 7, B-1050 Bruxelles. Website: www.pierremariegiraud.com.

Gent

Design Museum Jan Breydelstraat 5, B-9000 Gent. Website: <https://www.designmuseumgent.be>.

Raeren

Töpfereimuseum Raeren, Burgstrasse 103, B-4730 Raeren. Website: www.toepfereimuseum.org.

Frankrig

La Borne

Centre céramique contemporaine, 25 Grand' Route, F-18250 La Borne. Website: <http://ceramiquelaborne.org>.
Se website for flere af årets mange udstillinger.

Musée Vassil Ivanoff, Route des Coquillers, La Borne d'en bas, 18250 La Borne. Website: www.musee-ivanoff.fr.

Chantilly

→29.08.21 *La fabrique de l'extravagance*. Meissen and Chantilly Porcelain. Katalog. Musée Condé, Route Pavée, 60500 Chantilly. Website: <https://domainedechantilly.com/fr/accueil/chateau>.

Porcelain was the white gold of the eighteenth century, eagerly sought after by enlightened princes. Two of them, Auguste le Fort, Elector of Saxony and King of Poland, and Louis-Henri de Bourbon, Prince of Conde, Prime Minister of King Louis XV, put their fortune at the service of their passion and founded two prestigious manufactures, in Meissen and Chantilly. For the first time, a major exhibition and its catalog will illuminate the dialogue between these productions that have marked the decorative arts of the Age of Enlightenment.

The foundations of porcelain manufactures in Meissen and Chantilly are based on the princely collections in which they could regularly draw models. Auguste le Fort and Louis-Henri de Bourbon-Conde shared an enthusiasm for Asian porcelain. The factories they founded imitated Japanese kakiemon style production, with great precision, while often adapting to Western forms and uses.

The eighteenth century was actually the attraction of exoticism. The statuary, both in Chantilly and Meissen, testifies to this: the amusing Chinese magots respond to the small animal statues of Chantilly where the monkey is king, echoing the painted decorations of the «antics» of the castle of Chantilly. In Dresden, Auguste le Fort dreamed of pushing the technical limits of porcelain to the end by creating a fragile menagerie, impressive in size and technique.

Le Don du Fel

Galerie du Don, F-12140 Le Fel. Website: www.ledondufel.com.

Nançay

Galerie Capazza, 1 rue des Faubourgs, F-18330 Nançay. Website: www.galerie-capazza.com.

Paris

Les Arts Décoratifs, 107, rue de Rivoli, F-75001 Paris. Website: www.lesartsdecoratifs.fr.

Musée National de Céramique Sèvres, Cité de la céramique, 2 place de la Manufacture, F-92310 Sèvres. Website: www.musee-ceramique-sevres.fr.
Se website for årets udstillinger.

Galerie NeC, 117 Rue Vieille du Temple, F-75003 Paris. Website: <https://galerienec.com>.

Galerie Maria Wettergren, 121 Rue Vieille-du-Temple, F-75003 Paris. Website : <http://www.mariawettergren.com>.

Rouen

Musée de la Céramique Rouen, rue Faucon 1/rue Jeanne d'Arc 94 Rouen. Website: <http://museedelaceramique.fr>.
Rising up between a paved courtyard and a terraced garden beside the Musée des Beaux-Arts, the Hôtel d'Hocqueville contains the largest public collection of Rouen earthenware in France. The building, constructed in the 17th century and largely altered during the following century, now sports a Neoclassical-style interior design, providing an outstanding and intimate setting for visitors to explore the history of European ceramics. The museum contains five thousand pieces, providing a comprehensive overview of Rouen earthenware from the 16th to the late 18th century, and exhibits some of the finest examples. They include Renaissance paving by Masséot Abaquesne, large ceremonial dishes with radiating decoration from the early 18th century, pieces with niello decoration in ochre, and monumental earthenware paintings and sculptures, like the remarkable Celestial and Terrestrial Globes by Pierre II Chapelle (1725) and a series of busts of the Seasons (1730). While Rouen earthenware represents over two-thirds of its treasure, the museum also features some remarkable collections from other earthenware centres like Delft, Nevers and Lille, thus situating its local history in the more general context of European ceramics from 15th century Italian majolica ware to 1930s creations from the Sèvres factory.

The circuit begins on the ground floor with a display of the earliest European earthenware: majolica, produced in Italy between the 15th and 18th centuries. It continues with pieces from the Rouen workshops of the ceramist Masséot Abaquesne (c. 1500-before 1564), glazed terracotta ware from Normandy and pieces by Palissy's followers from the 17th and 18th centuries. On the first and second floors, the rooms devoted to the 18th century - the core of the collection - feature earthenware masterpieces from Rouen: blue monochromes, red and blue radiating decorations, niello decoration in ochre, polychrome earthenware sculptures and paintings, chinoiserie and embellishments in horn. Works by the earthenware centres of the Netherlands, Nevers, Lille and Moustiers are grouped together in a small study. Two rooms are dedicated to porcelain and china. Lastly, the circuit continues beyond the 18th century with a presentation of 19th and 20th century pieces from the Sèvres factory.

Saint Quentin la Poterie

Galerie Terra Viva, 4 Rue de la Fontaine, F-30700 Saint Quentin la Poterie.

Sarreguemines

Musée de la Faïence, 17, rue Poincaré, F-57200 Sarreguemines. Website: www.sarreguemines-museum.eu.

Moulin de la Blies, 125 Avenue de la Blies, F-57200 Sarreguemines. Website: www.sarreguemines-museum.com.

Toucy

Galerie de l' Ancienne Poste, Place de l' Hôtel de Ville,
F-89130 Toucy. Website: <https://galerie-ancienne-poste.com>.

Schweiz

Geneve

Baur Foundation · Museum of Far Eastern Art, 8 rue
Munier-Romilly, CH-1206 Geneve Website:
<https://www.fondation-baur.ch>.

Musée Ariana - Musée suisse de la céramique et du
verre, Avenue de la Paix 10, CH-1202 Geneve.
Website: www.ville-ge.ch/ariana.

→02.10.21 *Carte blanche | Les «rustiques figulines» de
Bernard Palissy et de ses imitateurs*. Musée Ariana.
*Bernard Palissy, who was born in Agen around 1510 and
died in Paris in 1589 or 1590 was a mythical ceramist, as
well as a writer and scholar uncovering nature's secrets.*

*His extraordinary career, some areas of which remain
shrouded in mystery, was full of drama.*

*After an apprenticeship as a glass-painter, Palissy moved to
Saintes, where he married and converted to Protestantism.
Around 1539, after having seen "a cup of turned and
enamelled clay of such beauty that I began to dispute from
then on with my own thoughts", he switched his attention to
ceramics, focusing his research in particular on glazes and
enamels in an attempt to recreate Italian maiolica. His
relentless quest, especially the desire to perfect a white glaze,
reputedly led to him burning wood from his own house:
"Lacking wood, I was forced to burn the palings maintaining
the boundaries of my garden, and once these had been burnt,
I was obliged to burn the tables and flooring of the house".
In parallel with his research, and in order to support his
large family, he worked as a land surveyor, which allowed
him to observe the fauna that inspired the designs for his
ceramics.*

*From 1555 onwards, his platters and dishes were decorated
with cast forms in relief, with these "rustiques figulines"
(rustic wares) then being covered with shiny glazes. As well
as ornamental tableware, he also built a grotto for the
Château of Écouen and for the Tuileries Palace. In his work
The Admirable Discourses, he devoted one chapter to "On
the Art of the Earth", in which he describes his experiences.
Though protected for many years by his close ties with those
in power, he was ultimately imprisoned in the Bastille for
his religious beliefs and ended his days there.*

*Added to the gallery of "great men of the French nation" in
the 19th century, the passionate and misunderstood artist
Bernard Palissy then returned to the spotlight. During a
period when art was taking a fresh look at the great periods
of its history and when the development of the natural
sciences and chemistry was prompting a return to nature,
several French ceramists concentrated in the Schools of*

*Tours and Paris contributed to the Palissy revival, revisiting
the works of their famous predecessor.*

→09.01.22 *Chrysanthemums, Dragons and Samurai.*
Japanese Ceramics at the Musée Ariana. Katalog.
Musée Ariana.

*With more than 780 items, dating from the mid-17th to the
early 20th century, the Musée Ariana has one of the largest
Swiss collections of Japanese ceramics. This ensemble is
remarkable for the great richness of its omnipresent painted
decoration.*

*On show for the first time in its entirety, this outstanding
body of work traces the compelling history of developments
in techniques and styles (blue and white, Imari, Kakiemon,
Nabeshima, Satsuma and Kutani) in the Land of the Rising
Sun. The main production centres represented offer a vast
overview of Japanese ceramics.*

*Marked by both foreign influences and traditions, these
articles for daily or ceremonial use, figurines and large-
scale pieces were mainly designed for the export market.
From their arrival in Europe in the 17th century to the
Universal Exhibitions of the 19th century, these objects have
never ceased to fascinate Westerners.*

*This Genevan public collection had not previously been the
subject of a specific study. Chrysanthemums, Dragons and
Samurai - Japanese ceramics at the Musée Ariana, the
fourth exhibition in the series "L'Ariana sort de ses réserves"
(The Ariana opens up its storerooms), aims to fill this
gap. This project has given us the opportunity to carry out a
major conservation programme and to spotlight recent
acquisitions resulting from generous donations.*

*The exhibition catalogue, produced with the assistance of
renowned experts from Europe and Japan, serves the dual
purpose of academic reference work and art book.*

→09.01.22 *Problem pieces - Robert Dawson and
Richard Slee*. Musée Ariana.

*Robert Dawson and Richard Slee take an eccentric look at
the world. They have long drawn their inspiration from the
history of ceramics and decorative art, without ever resor-
ting to nostalgia or aestheticism. While their respective
practices focus on subverting found objects, their critical
artistic discourse leads them in different directions.*

*Though their ceramic expressions differ considerably - Slee
proposes composite objects with bright and shiny surfaces,
whereas Dawson explores the texture of raw clay on canvas
- both artists constantly question everyday life, challenging
the commonplace and shaking up conventions. They have
long drawn their inspiration from the history of ceramics
and decorative art, without ever resorting to either nostal-
gia or aestheticism. While the two artists share a focus on
subverting found motifs and/or objects, their critical artistic
discourse takes them in contrasting directions, each filled
with humour.*

*The Musée Ariana presents in this show a panoply of
artworks - amongst them a certain number directly inspired*

from the museum's collection, sometimes unsettling, which stir up preconceived ideas and offer an original perspective on the world.

→31.07.22 *Tasses!* Musée Ariana.

An everyday, collectible or historical object, the cup has always reflected evolutions in the stylistic and decorative tastes of its contemporaries.

Produced in all shapes and sizes by many generations of craftsmen and manufacturers, it has also become, over time, a true medium of expression for designers and artists. Whether left bare or decorated with motifs, the cup seduces us by its elegant lines or surprises us by the inexpedient appearance of certain examples. Or when visual pleasures transcend those of our taste buds...

Lionel Latham, gallerist in Geneva for 40 years, takes a personal and expert look at the history of this familiar little recipient - and its trusty saucer! - from the 1900s to the present day. The creations of the Langenthal manufactory in Switzerland and others linked to major national or international exhibitions act as a guiding thread for visitors browsing the 12 showcases in this exhibition, each illustrating a different decade.

Nyon

Musée Historique et des Porcelaines, Château de Nyon, CH-1260 Nyon. Website: www.chateaudenyon.ch. See website for udstillinger.

Solothurn

Kunstforum, Schaalgasse 9, CH-4500 Solothurn. Website: www.kunstforum.cc.

Zürich

Porzellan- und Fayencen. Die Sammlung des Schweizerischen Nationalmuseums, Zunfthaus zur Meisen Zürich, Münsterhof 20, CH-8001 Zürich. Website: <http://www.nationalmuseum.ch>.

Museum Rietberg, Gablerstrasse 15, CH-8002 Zürich. Website: <https://rietberg.ch>.

The collection of Chinese art guides visitors through 7,000 years of Chinese art history, from the Neolithic Period to the 19th century. More than 600 ceramic objects from the world-known Meiyintang Collection, and archaic bronze vessels, Buddhist sculptures made of wood and stone, as well as paintings from the Drenowatz Collection, offer eloquent testimony to the different periods and developments of Chinese civilization.

Italien

Albissola

Casa Museo Asger Jorn, Via D'Annunzio 6-8, 17012 Albissola Marina (SV). Website: <http://www.museodiffusoalbisola.it>.

Faenza

The International Museum of Ceramics in Faenza, Viale Baccarini n. 19, 48018 Faenza. Website: <http://www.micfaenza.org>.

Milano

Officine Saffi, via Aurelio Saffi 7, Milano. Website: www.officinesaffi.com.

Spanien

Barcelona

Ceramique. Museu del Càntir d'Argentona, Plaça de l'Església 9, 08310 Argentona, Barcelona. Website: <http://www.museucantir.org>.

Museo Nacional de Cerámica y Artes Suntuarias "González Martí", Poeta Querol 2, 46002 Valencia. Website: <https://www.mecd.gob.es/mnceramica>.

Terracotta Museu, Sis d'octubre, 99, La Bisbal d'Empordà (Girona). Website: www.terraccottamuseu.cat.

Tyrkiet

Istanbul

Topkapı Palace (Topkapı Sarayı), Cankurtaran, 34122 Fatih/Istanbul. *Paladset, som i dag er omdannet til et museum, består af et parkagtigt område ned til Bosphorusstrædet med en række gårdanlæg og bygninger, bl.a. fornemt udstyrede pavilloner, der vidner om den osmanniske kunsts høje stadi. Et must under et besøg i Istanbul uanset om man interesserer sig for keramik.*

The Ottomans had access to Chinese porcelains from the mid-fifteenth century onward. The collection of 10,700 pieces of Chinese porcelain is among the finest porcelain collections in the world. Porcelains often entered the palace collection as parts of the estates of deceased persons, and were sometimes circulated as gifts amongst members of the royal family or other leading officials. Records indicate that by the 18th century the palace collection had 16,566 pieces of Chinese porcelain, compared to 400 pieces in the 16th century and 3,645 pieces in the 17th century. The Chinese porcelain collection ranges from the late Song Dynasty (960-1279) and the Yuan Dynasty (1280-1368), through the Ming Dynasty (1368-1644) to the Qing Dynasty (1644-1911).

The pieces include celadons as well as blue and white porcelain. The Japanese collection is mainly Imari porcelain, dating from the 17th to the 19th centuries. The collection also includes around 5,000 European pieces. Researchers believe that Ottoman tastes changed over time to favor various types of European porcelain by the 18th century.

USA

Baltimore

The Walters Art Museum, 1 West Mount Vernon Place, Baltimore MD 21201. Website: <https://thewalters.org>.
Explore the Walters' renowned collection of ceramics, from the oldest object in our collection to the newest. See website for udstillingsinformation.

27.02.22-07.08.22 *Majolica Mania*. bogudgivelse. The Walters Art Museum.

Featuring 350 works that highlight the vibrant color of the ceramic's lead-based glazes and stunning inventiveness, Majolica Mania explores themes including the natural world, foods and fashions, class, labor, immigration, and the human cost of majolica's production. Majolica gets its name from the tin-glazed maiolica of the Italian Renaissance and was an answer to the question of what good design should look like in an age of industrial manufacturing.

Majolica was introduced at the Great Exhibition of 1851 and quickly became ubiquitous in Victorian England and America, with works appearing in museum displays and royal palaces as well as in the homes of average citizens. As majolica retailed at a cheaper price than porcelain, it was available to all classes of society and, in Victorian homes, was commonly found in the conservatory or dining room, in the form of tureens and servers, jardinières, teapots, garden seats, plates, and decorative statues.

British potters and craftspeople immigrating to North America contributed their knowledge and skill to the growing American pottery industry, leading to the large-scale production of majolica. Baltimore was a center of majolica production in the U.S. and was home to majolica makers Chesapeake Pottery and Edwin Bennett Pottery.

When the lead glazes needed to achieve majolica's shine and vibrancy were outlawed as poisonous to workers, its production all but ceased. To honor the many in the majolica industry who became ill or died as a result of working with the toxic glazes, Majolica Mania includes a ceramic memorial by contemporary artist Walter McConnell commissioned by the Walters and Bard Graduate Center. The exhibition also includes stories of the workers, with pictures of the factories and towns where majolica was made.

Majolica Mania features works from such major British manufacturers and designers as Minton, Wedgwood, and George Jones, as well as leading American potteries including Griffen, Smith & Hill Company of Pennsylvania. Loans from museums in Great Britain, including the Royal Collection, and Victoria and Albert Museum, as well as works from the Maryland Historical Society and Philadelphia Museum of Art, will be on view along with works from private collections, many of which have never before been publicly displayed.

Californien

Los Angeles County Museum of Art, 5905 Wilshire Blvd, Los Angeles, CA 90036. Website: <http://www.lacma.org>.

Charlotte

Mint Museum Randolph, 2730 Randolph Road, Charlotte NC 28207. Website: www.mintmuseum.org.

Perhaps more than any other art form, decorative arts have the remarkable power to connect with us almost instantaneously. We may not own a seventeenth-century Chinese teapot or a sideboard once owned by a North Carolina plantation owner, but we can view artifacts like those in the museum, and quickly associate them with objects of similar type or function in our own households. Perhaps the museum objects will even remind us of special occasions or daily routines in which our own possessions were utilized and enjoyed.

The Decorative Arts Collection at the Mint numbers over 12,500 objects, and includes fine furniture, silver, and glass. Its greatest strength, however, is in the field of ceramics. The museum has significant holdings in wares from England and continental Europe, as well as notable examples of American art pottery and Asian porcelain. The Mint also boasts the largest public collection of North Carolina ceramics in the country.

→ ?? *Portals to the Past: British Ceramics 1675-1825*. Mint Museum Randolph.

→ ?? *Wares of the World: Asian Influence in Contemporary North Carolina Ceramics*. Mint Museum Randolph.

Michigan

→28.11.21 *Art Nouveau*. Danish Porcelain from an American Collector. Flint Institute of Arts, 1120 East Kearsley Street, Flint, Michigan 48503. Website: <https://flintarts.org>.

Danish porcelain factories at the turn of the 20th century combined artistry and technological innovation at an unprecedented level of excellence. Both Royal Copenhagen and Bing & Grøndahl explored new forms, new techniques, and new artistic influences. Like many artists of the Art Nouveau period, the designers and painters of Danish porcelain reflected an interest in the natural world and cultures from around the globe. This exhibition brings together a wide variety of beautiful, original works from the 1880s through the 1920s. All meticulously researched, many pieces in this exhibition were first unveiled at international expositions and World's Fairs. All pieces are from a private collection assembled through two generations.

New York

Alfred Ceramic Art Museum, Alfred University, New York. Website: <https://ceramicsmuseum.alfred.edu>.

Everson Museum of Art, 401 Harrison Street, Syracuse NY 13202. Website: <https://www.everson.org>.

The Metropolitan Museum of Art [The MET], 1000 Fifth Avenue, New York NY 10028. Website: <https://www.metmuseum.org>.

Jason Jacques Gallery, 29 East 73rd Street, New York, New York 10021. Website: <http://www.jasonjacques.com>. See website for udstillingsinformation.

Joan B Mirviss Ltd., Japanese Fine Art, 39 East 78th Street, Suite 401, New York, NY 10075. Website: <http://www.mirviss.com>.

→29.08.21 *Shapes from Out of Nowhere*. Ceramics from the Collection of Robert A. Ellison Jr. bogudgivelse. The Metropolitan Museum of Art. *Shapes from Out of Nowhere: Ceramics from the Robert A. Ellison Jr. Collection celebrates an extraordinary gift of 125 modern and contemporary ceramics from Robert A. Ellison Jr., made to The Met in honor of the Museum's 150th anniversary. The exhibition will present a selection of over 75 works from this unparalleled collection that charts the evolution of abstraction in clay from the second half of the twentieth century through the present.*

The exhibition highlights the myriad approaches embraced by artists who have challenged the long history of clay and its reliance on the potter's wheel - from slight deviations of traditional vessel forms to deconstructions that reject utility and exploit the boundless experimentation that clay affords. Mid-twentieth-century by artists Axel Salto, Ken Price, Toshiko Takaezu, Katherine Choy, Peter Voulkos, and Wing Ng, are seen alongside contemporary creations by Aneta Regel, Kathy Butterly, Syd Carpenter, and Lynda Benglis - artists who continue to expand the possibilities of the medium. Included in the exhibition are eight striking works by the late nineteenth-century artist George Ohr. These loans from Ellison's private collection attest to Ohr's radical vision and foreshadow the embrace of abstraction and nonrepresentational forms by artists in the 1950s and 60s.

Ellison's extraordinary gift and this exhibition represent over forty years of collecting ceramics, a passion that eventually crystallized into the singular approach of nonrepresentational form in clay. Shapes from Out of Nowhere: Ceramics from the Robert A. Ellison Jr. Collection presents the work of forty-nine artists whose works reject any lingering ideas of medium-based hierarchies and celebrates artistic expression.

→30.01.22 *Mutual Affection* The Victoria Schonfeld Collection. Everson Museum of Art. *Victoria Schonfeld (1950-2019) was a prominent New York lawyer, collector, and philanthropist whose discerning eye was matched only by the fierceness of devotion to her family and friends. From the time she began collecting ceramics in the 1990s, Schonfeld developed lasting friendships with the artists who caught her eye. Schonfeld was particularly devoted to championing female artists, including Betty Woodman, Alison Britton, and Carol McNicoll, as well as younger artists like Lauren Mabry and Rain Harris. Her taste encompassed everything from classical beauty to*

pointedly political works, all linked by her boundless curiosity.

Long before her untimely death, Schonfeld began donating works by artists she admired to museums across the United States, including the Everson Museum of Art. It is with the deepest gratitude that the Everson accepts key works from the Schonfeld collection that will endure as a tribute to her generosity and lasting network of friendships. Mutual Affection marks the debut of the Victoria Schonfeld Collection at the Everson, fleshed out by additional works loaned by her family. Each object in this exhibition stands on its own merit, but also represents a node in Schonfeld's vast network of reciprocal relationships.

23.09.21-29.12.21 *Path of the Tea Bowl*. A Transnational Icon. Alfred Ceramic Art Museum. *Within Japanese ceramics discourse today, the idiom of the tea bowl holds a profound significance as a locus of modern tea ceremony aesthetics and ideology. Outside of Japan, the term "chawan" (tea bowl) is part of the English lexicon of studio pottery. What is a tea bowl, and how did it become a contemporary transnational icon? This exhibition and its catalogue will trace the millennium-long history of the tea bowl in East Asia and North America, focusing on methods of production, use, and appreciation. It features Chinese, Korean, Japanese, and North American objects from the collections of Carol and Jeffrey Horvitz, the Johnson Museum of Cornell University, the University of Michigan Museum of Art, the Art Complex Museum Duxbury, Marlin Miller, Linda Sikora, and the Alfred Ceramic Art Museum.*

12.10.21.-??10.22 *Gifts from the Fire*. American Ceramics, 1880-1950. bogudgivelse. The Metropolitan Museum of Art. *Between the early 1880s and the early 1950s, pioneering American artists drew upon the rich traditions and recent innovations of European and Asian ceramics to develop new designs, decorations, and techniques.*

Pennsylvania

Palmer Museum of Art, The Pennsylvania State University, Curtin Road, University Park PA 16802. Website: <https://palmermuseum.psu.edu>. See website for udstillingsinformation.

The Palmer's collection of ceramics is varied and impressive, encompassing both ancient and contemporary styles and both western and non-western traditions.

Ancient Peruvian Ceramics. *As part of its impressive ceramics collection, the Palmer Museum of Art houses an extensive array of Peruvian pottery ranging from the early centuries B.C.E. up to the sixteenth century. The museum owns examples from all cultural areas of Peru, including the Inca, who achieved a level of political, social, and economic organization that greatly impressed Spanish explorers upon their arrival in the region. As with many ancient civilizations, Peruvian societies left no written records, making ceramics - which often depict mythical gods, heroic figures, and complex rituals, often revolving around the dead - vital to our understanding of their structure.*

Asian ceramics. Ceramics are the strength of the museum's collection of Asian art. Ranging in date from the third century B.C.E. to the nineteenth century, the collection includes representative pots, dishes, and sculpture made in China, Japan, Korea, and Cambodia. Also included in the Asian ceramic collection are cooking vessels, vases, and other utilitarian wares, as well as sculpture of Daoist immortals, all made for domestic use. Of exceptional historical interest are animal and figural sculptures excavated from tombs constructed in China during the Tang period (618-907).

Contemporary ceramics. The Palmer Museum houses an important collection of contemporary ceramics, which ranges from traditional vessels created by St. Ives potter Bernard Leach, Mashiko artist Shoji Hamada, and a host of Japanese mingei ceramists, to the more avantgarde creations by British pot makers Dame Lucy Rie and Hans Coper, and Danish ceramists Inger Thing, Alev Siesbye, and Richard Manz.

Pomona

American Museum of Ceramic Art, AMOCA, 340 S. 339 North Garey Avenue, Pomona CA 91767. Website: www.amoca.org. Se website for udstillinger.

Canada

Toronto

Gardiner Museum, 111 Queen's Park, Toronto, Ontario, Canada M5S 2C7. Website: www.gardinermuseum.on.ca. Se website for yderligere udstillingsinformation.

14.10.21-09.01.22 *Renaissance Venice: Life and Luxury at the Crossroads*. Gardiner Museum.

Renaissance Venice was a multicultural metropolis where migration and mobility shaped the daily lives of its inhabitants. Its position at the crossroads of trade routes linking Europe to the Islamic World brought a continuous flow of commodities like pigments, spices, and luxury objects. In the homes of Venetians, these imported goods complemented locally-made products like maiolica, or tin-glazed earthenware.

Renaissance Venice: Life and Luxury at the Crossroads recreates a sensory world of objects, foregrounding visual conversations across cultures as well as artisan trades as they took shape through the manipulation of materials, form, colour, and ornament.

Featuring works ranging from Chinese porcelain and Islamic metalware to Venetian textiles and glass, this exhibition explores how objects connected cultures and geographies during the Renaissance. It questions the role of objects and images in stimulating significant forms of encounter, and more specifically, the role of ceramics in encapsulating cultural exchanges and intersections.

This dynamic web of relationships forms the backdrop for the story of Venice's maiolica industry as it developed throughout the 1500s. Key to its success was the influx of migrant artisans from other parts of the Italian peninsula, privileged access to materials, and vibrant market demand. At the forefront are the

lived experiences of people across the social spectrum, from the makers of objects to the wealthy elites. Visitors are invited to step into the workshop of the potter-entrepreneur and engage in a counter-narrative that seeks to recover the experiences of Renaissance women from different walks of life.

A global city in constant movement, Renaissance Venice parallels our own lives in many ways. Works by contemporary artists Lindsay Montgomery, Dorie Millerson, and Nadia Myre expand upon the connections between the present and the legacies of the past. Each brings a feminist critique that focuses, respectively, on story-telling traditions, domestic labour and exploitation, and Venice's symbolic connection to the Americas and Indigenous Peoples through printed publications.

Renaissance Venice: Life and Luxury at the Crossroads features over 110 objects including ceramic, glass, metalware, printed books, lace, velvets, carpets, painting, and prints. Participating lenders include the Victoria and Albert Museum, the Metropolitan Museum of Art, The Detroit Institute of Arts, The Corning Museum of Glass, The Royal Ontario Museum, the Aga Khan Museum, the Art Gallery of Ontario, and the Bata Shoe Museum. The exhibition is accompanied by catalogue published by Hirmer Art Publishers.

Besøg på kunstindustrimuseet i Hamborg *ved Barbro Haar og Gunnar Jakobsen*

Museum für Kunst & Gewerbe Hamburg (MK&G), Steintorplatz, D-20099 Hamburg, Website: www.mkg-hamburg.de.

Made in China! Porzellan: 2. oktober 2020 - 20. marts 2022

Made in China-mærket findes i dag overalt. Det er ikke t-shirts eller smartphones som udstillingen på Museum für Kunst & Gewerbe i Hamborg handler om, men eksportsuccessen porcelæn. Det hvide guld med dets 3000 årige historie tryllebandt kejsere, konger og fyrster samt mere velbjeget borgere, der havde råd til at erhverve porcelænet. Den dag i dag opnår datidens porcelæn stadig svimlende summer, mens det nutidige industrialiserede porcelæn fås for næsten ingen penge.

På udstillingen belyses det kinesiske porcelæns fascinerende materiale, kvalitet, dets tekniske og kunstneriske udvikling ved hjælp af 180 stykker kinesisk porcelæn, som er omhyggeligt udvalgt fra museets fremragende porcelænsamling. Made in China-udstillingen viser således udsøgt porcelæn fra Ming- (1388-1644) og Qingtiden (1644-1911), lige fra det fornemme kejserlige porcelæn til eksportporcelænet.

Ved hjælp af udmærkede, oplysende plancher (på tysk og engelsk) bliver den besøgende guidet gennem det kinesiske porcelæns historie.

En hel del af de udstillede objekter hidrører fra to spændende samlinger. Samlingen af familien Reemtsma, hvor tobaksfabrikant Philipp F. Reemtsma var passioneret samler og samlingen af ægteparret Ingeborg og Harold Hartog, hvor det var forretningsmanden Harold Hartog, der arbejdede for Unilever, som var samleren. De to samlinger blev skænket til kunstindustrimuseet i henholdsvis 1996 og 2008 og udgør en væsentlig del af dets kinesiske porcelænssamling. Interessant er det at se, hvor forskellige de to samlinger er, og dermed fint supplerer museets samling af kinesisk porcelæn.

Reemtsma-samlingen består af i alt 300 objekter, hvoraf nogle vises på udstillingen, og hvor det hurtigt går op for den besøgende, at Philipp F. Reemtsma var særlig interesseret i det monokrome porcelæn. Der vises eksempler helt tilbage fra Honghzi-tiden (1488-1505). Monokromt porcelæn anses for at være blandt de største tekniske bedrifter inden for porcelænsfabrikationens historie, da det var yderst vanskeligt at opnå en ensartet farve, eftersom det var meget kompliceret at styre farvepigmenterne under brændingen. Monokrome objekter blev ved det kejserlige hof anvendt til offergaver. Kun få objekter blev godkendt til formålet, hvorfor denne strenge kvalitets-sikring gjorde, at disse objekter er så sjældne.

Hartog-samlingen, som består af 90 fornemme objekter, hvor samlingen overvejende består af det sjældne kejserlige blåhvide porcelæn fra det 15. århundrede såvel som det farverige familie rose og familie verte porcelæn fra Kangxi-tiden (1662-1722) og Yongzheng-tiden (1723-35). På udstillingen vises nogle udsøgte objekter fra denne samling.

Desværre ledsages denne flotte og spændende udstilling ikke af et katalog, men forhåbentlig følges udstillingen op af et bestandskatalog omfattende hele den kinesiske samling, hvad flere museer efterhånden har formået.

Schönheit der Form. Die Designerin Christa Petroff-Bohne: 9. juli - 24. oktober 2021

30 år efter Tysklands genforening er der stadig huller i historieskrivningen om designudviklingen i øst og vest. Kunstindustrimuseet i Hamborg tager derfor i denne udstilling fat i industridesignerens Christa Petroff-Bohnes værk. Hun er en af de væsentligste tyske designere fra efterkrigstiden. Med sit design bidrog hun til, at der i DDR's hverdagskultur blev indført en tidssvarende formgivning.

Hun er født i 1934 i Colditz i Sachsen. Sit gennembrud som designer fik hun med sit firkantede morgenmadsservice af stentøj "Christa" i 1956. Christa Petroff-Bohne samarbejdede med forskellige virksomheder i DDR, bl.a.

med Staatliche Porzellanmanufaktur Meißen. I 1988 blev hun af den vestlige "imperialistiske" virksomhed Rosenthal i Selb bedt om at lave et teservice. At dette smukke teservice blev forkastet, skyldtes ikke øst-vest politikken, men ledelsesproblemer hos Rosenthal. Servicet vises på udstillingen. Her skal også fremhæves de meget stringente vaser, som hun på opfordring fik produceret i VEB Keramische Werke Haldensleben (DDR), og som med deres enkle udtryk viser, at Christa Petroff-Bohne var i sit design inspireret af Bauhaus' funktionelle design. På udstillingen vises i alt 300 af Christa Petroff-Bohnes design.

Spændende var det at se en udstilling om en designer, der var fuldkommen ukendt for os to danskere.

Vi har tidligere besøgt MK&G for at se museets dengang nye Hartog-fløj med museets kostbare samling af fajance og porcelæn, luksuriøst præsenteret i specialdesignede montrer, finansieret af selvsamme mæcen Harold Hartog. Det var en stor oplevelse. Desværre fik denne "permanente" udstilling kun lov til at stå fra 2006 til 2008, hvor den blev fjernet efter et direktørskifte og det meget store lokale i stedet indrettet som aktivitetssal for børn!

Nu findes noget af porcelænet spredt over hele museet. Man finder, hvis man går i afdelingen for musikinstrumenter, en del montrer med europæisk porcelæn anbragt lidt tilfældigt spredt i rummet. Et andet rum med porcelæn fandt vi ved et tilfælde i historisme-afdelingen. Ikke nogen særlig vellykket løsning, mildest talt.

Vil man læse mere om Hartog, så findes historien på: https://second.wiki/wiki/harold_a_hartog, og om museet: https://de.wikipedia.org/wiki/Museum_f%C3%BCr_Kunst_und_Gewerbe_Hamburg.

Når man besøger MK&G, bør man ikke glemme at besøge museets fine Jugendstil-afdeling, hvor man også finder porcelæn fra Bing & Grøndahl og Den kongelige Porcelainsfabrik.

www.facebook.com/keramikvensvenner

Keramikkens Venner har en Facebook-gruppe, som alle medlemmer, der ønsker det, kan få adgang til, hvis man anmoder om det, som er Facebook-bruger.

Keramikkens Venners Facebook-gruppe er i princippet åben for alle, idet andre, som har interesse for foreningens virke, også kan blive medlem af gruppen.

Keramikkens Venners Facebook-gruppe har aktuelt 1459 medlemmer.

Bøger, kataloger og artikler om dansk keramik 2021

ved Gunnar Jakobsen

Bordet er dækket med dansk design. Af Susse Fischer. Turbine [Website: <https://turbine.dk>], Aarhus 2021. 351 s. ill. litt. register. ib. 350 kr. [Ole Jensen, Erik Magnusen, Grethe Meyer, Ursula Munch-Petersen, Jens Quistgaard].

Brendekilde - liv og værk. Af Anne Christiansen. Gad, København 2021. 424 s. ill. litt. noter. ib. 399,95 kr. *

Poul Bækhøj. Rum - Form - Rytme. Nedslag i værker og samlinger. Kunstetagerne, Hobro 2021. [16 s incl omslag]. ill. litt.

Som nymfer de drager. Af Trine Jørck. Bo Bedre. 1/2021, s 98-99. ill. [Esben Kaldahl].

Mønster med mening. Interview med Karen Kjældgård-Larsen ved Louise Witt. Ældre Sagen. [Medlemsblad]. April 2021, s 74-79. ill. [Karen Kjældgård-Larsen og stellet "Blå Mega Rifle"].

Dansen mellem ler og fingerspidser. Af Trine Jørck. Bo Bedre. 1/2021, s 86-89. ill. [Eric Landon/Tortus].

Eilif Møller - mit dekorative univers. Skønvirke Danmark 1900-30. Af Peter Aagaard. Findahls Forlag [Website: <https://www.findahlsforlag.dk>]. 2021. 346 s. ill. noter. ib. 349 kr.

Mie Mørkeberg · Kryptomania. Trapholt, Kolding 2021. ill. 99 kr. *

Det våde ler fanger underbevidsthedens mørke fortællinger. Af Trine Jørck. Bo Bedre. 1/2021, s 100-103. ill. [Mie Mørkeberg].

52 vaser · 52 buketter. Af Anne Rolsted. AR-Bog [Website: <http://www.anne-rolsted.dk>], Regstrup 2021. [248 s]. ill. ib. 349,95 kr. [Anne Rolsted].

Dansk keramik nestor. Af Trine Jørck. Bo Bedre. 1/2021, s 90-93. ill. [Snorre Stephensen].

Bend, Bubble and Shine. At Hostler Burrows New York & Los Angeles. Ed. by Copenhagen Ceramics. Copenhagen Ceramics, København 2021. 56 s. ill. (s 2-3 Preface. By Juliet Burrows, s 5-7 The Copenhagen Ceramics Story, s 8-14 Touching from a Distance. By Garth Johnson. [Karen Bennicke, Martin Bodilsen Kaldahl, Turi Heisselberg Pedersen, Steen Ipsen, Gitte

Jungersen, Morten Løbner Espersen, Marianne Nielsen, Pernille Pontoppidan Pedersen og Bente Skjøttgaard].

To af hver. Fokus på nordjysk kunst og kunsthåndværk. Kunstetagerne, Hobro 2021. 24 s incl omslag, se specielt s 6-7 (Askel Krog) og s 8-9 (Dorte Visby). ill.

Biennalen for Kunsthåndværk & Design 2021 · Takeaway. Museum Kolding og Danske Kunsthåndværkere & Designere. Kolding og København 2021. 160 s. ill.

Hans-Henrik Dyhrs samling. Red. og tekst af Christina Rauh Oxbøll og Pia Wirnfeldt. Clay Keramikmuseum Danmark, Middelfart 2021. 17 s. ill. hf. (s 1 [Forord]. Af Pia Wirnfeldt, s 3-4 og 7 Nyerhvervelser fra Hans-Henrik Dyhrs samling og s 9-15 Keramikkerne bag de 64 værker til Clay). [Beate Andersen, Eva Brandt, Fulby (Hans og Birgitte Börjeson), Lisbeth Voigt Durand, Lis Ehrenreich, Gurli Elbækgaard, Gerd Hiort Petersen, Hans Hjorth, Julie Høm, Tonna-Elisabeth Kjærsgaard, Susan Lange, Morten Løbner Espersen, Richard Manz, Lisbeth Munch-Petersen, Hans Munck Andersen, Patrick Nordström, Ann-Charlotte Ohlsson, Jane Reumert, Inger Rokkjær, Anne og Peter Stougaard, Charlotte Thorup og Barbro Åberg samt Svend Bayer, William (Bill) Farrell og Ruthanne Tudball].

Keramik i hver en krog. Af Mathilde Rude. Antik & Auktion. 24. årg. 3/2021, s 6-15. ill. [Keramik og samler Henrik Følsgaard].

Skulle der være titler, som mangler, så send venligst en mail herom til Keramikens Venners sekretær.

Bøger 2021-2022 om dansk keramik

Danske stel. Fra blå blomst til grove glasurer. Af Lars Hedebo Olsen. Strandberg Publishing [Website: <https://strandbergpublishing.dk>], København. 28.08.21. 240 s. ill. litt. noter. ib. 349,95 kr.

100 års dansk keramik. Af Carsten Bagge Laustsen. Turbine [Website: <https://turbine.dk>], Aarhus/København. 30.09.21. 256 s. ill. ib. 399,95 kr.

Keramikens sprog. Af Peder Rasmussen. Strandberg Publishing [Website: <https://strandbergpublishing.dk>], København. 20.10.21. ill. litt. ib.

Potter, krukker og fade - lokalt fremstillet lertøj i Danmark og Hertugdømmerne 1600-1850. Illustreret med eksempler fra Ehlers Samlingen. Red. af Lennart

S. Madsen, Bodil Møller Knudsen og Frauke Witte. Ehlers Samlingen [Website: <https://historiehaderslev.dk/ehlerssamlingen>], Haderslev. efteråret 2021. 350 s. ill. litt. noter. ib.

Niels Hansen Jacobsen. Red. af Teresa Nielsen med bidrag af Teresa Nielsen og Malene Wagner m.fl. Vejen Kunstmuseum [Website: www.vejenkunstmuseum.dk], Vejen 2021/22. ill. litt. noter. ib.

Royal Copenhagen and Bing & Grøndahl Porcelain, Stoneware and Faience - Forging a Legacy. By Elliot T. Ryser. ACC Art Publishing [Website: <https://www.accartbooks.com/uk>], Woodbridge. 2 bd. forår 2022.

Dansk Keramisk Bibliografi · Supplement. Af Gunnar Jakobsen. Forlaget Vandkunsten [Website: <http://www.forlagetvandkunsten.dk>], København. 2022. 400 s. ib.

Saxbo. Red. af Anders Uhrskov med bidrag af bl.a. Gerd Bloxham Zettersten, Mirjam Gelfer-Jørgensen, Kevin Henry, Jette Hoffmeyer, Gunnar Jakobsen, Anders Uhrskov og Elsebeth Welander-Berggren m.fl. Gyldendal. København 2022. 350 s. ill. litt. noter. ib.

Spor i Keramikken & Keramiske Profiler 1880-2012. Af Ane Maria og Animi Holst-Schmidt. [Website: www.keramik-i.dk].

Nye udenlandske bøger 2020-2022 – et udvalg

Ceramic, Art and Civilisation. By Paul Greenhalg. Bloomsbury Visual Arts [Website: www.bloomsbury.com/uk], London 2021. 512 s. ill. litt. noter. ib. 30 £.

Nina Malterud. Av/by Jorunn Veiteberg, Glen Adamson & Ann Britt Ylvisaker. Hatje Cantz Verlag [<https://www.hatjecantz.de>], Stuttgart. 03.06.22. 144 s. ill. litt. ib. norsk og engelsk tekst. 40 €.

Vitamin C · Clay + Ceramic. In contemporary art. Phaidon Press [Website: <https://www.phaidon.com>], London 2021. 304. s. ill. hf. 39,95 £.

Shapes from Out of Nowhere. Towards Abstraction in Clay 1890-2018. Ceramics from the Collection of Robert A. Ellison Jr. By Adrienne Spinozzi, Glen Adamson and Robert A. Ellison. August Editions [Website: <http://august-editions.com>], New York 2021. 272 s. ill. litt. noter. ib. 69,95 \$.

More than Bricks! Tradition und Zukunft Der Architekturkeramik. Band 131. Porzellanikon [Website: www.porzellanikon.org], Selb 2021. ill. litt. hf. 39,90 €.

Contemporary British Ceramics. By Ashley Thorpe. Crowood Press [Website: <https://www.crowood.com>], Ramsbury. 27.09.21. 208 s. ill. litt. ib.

The Yorkshire Tea Ceremony. W. A. Ismay and his Collection of British Studio Pottery. By Helen Walsh. Paul Holberton Publishing [Website: <https://www.paulholberton.com>], London. 15.10.21. 144 s. ill. litt. hf. 25 £.

The Radical Potter. Josiah Wedgwood and the making of Britain. By Tristram Hunt. Allen Lane [Website: <https://www.penguin.co.uk/company/publishers/penguin-press/allen-lane.html>], London. 02.09.21. 352 s. ill. litt. ib. 30 £.

Beyond East & West. Memoirs, Portraits and Essays. By Bernhard Leach. Annotated edition. Unicorn [Website: <http://www.unicornpublishing.org>], London. 01.11.21. 368 s. ill. ib. 25 £.

Bernard Leach : Discovered Archives. Ed. by Simon Olding. Crafts Study Centre [Website: <https://www.csc.uca.ac.uk>], Farnham 2021. 220 s. ill. litt. noter. hf. 25 £.

Karen LaMonte. By L. Lippard. Rizzoli International Publications [Website: <https://www.rizzoliusa.com>]. New York 2020. 256 s. ill. ib. 57,50 £.

Urban Potters. Makers in the City. By Katie Treggiden. Ludion [Website: <https://ludion.be>], Bruxelles 09.09.21. 232 s. ill. hf. 20 £.

Porcelain of the Third Reich. Supreme Ceramics and Porcelain Lost to War. By Michael Walsh. 2021. 163 s. ill. Bilingual edition. hf. 20,95 £.

German Ceramic 1960-1990. By Henrik Aarøe and Kevin James Graham. Verlag Ludwig [Website: <https://www.verlag-ludwig.de>], Kiel 2021. 128 s. ill. 32,90 €.

Doris Bank. Table Art in Stoneware and Porcelain. Table Art in Steinzeug und Porzellan. By/von Ute Kathrin Beck. Arnoldsche Art Publishers [Website: www.arnoldsche.com], Stuttgart 2021. 112 s. ill. litt. engelsk og tysk tekst. ib. 28 €.

heidi kippenberg. Von Andreas Sternweiler, Walter Lokau und Timo te Duits. Arnoldsche Art Publishers [Website: www.arnoldsche.com], Stuttgart. 10.09.2021. 96 s. ill. litt. 28 €.

Figures of the Enlightenment. A Catalogue of Eighteenth-century Meissen from a Private Collection. By Philip Kelleway. Unicorn [Website: <http://www.unicornpublishing.org>], London. 07.10.21. 144 s. ill. litt. noter. ib. 30 £.

- La fabrique de l'extravagance.* Porcelaines de Meissen et de Chantilly/Meissen and Chantilly. Ed. by Mathieu Deldicque. Monelle Hayot [Website: <https://www.editions-monelle-hayot.com>], Saint-Remy-en-l'Eau 2020. 264 s. ill. litt. noter. fransk udgave og engelsk udgave. hf. 39 €.
- Everyday Rococo.* Madame de Pompadour and Sèvres Porcelain. By Rosalind Savill. Unicorn [Website: <http://www.unicornpublishing.org>], London. 28.10.21. 704 s. ill. litt. noter. ib. 200 £.
- Emma und Henry Budge.* Oder wie Hamburg einmal ein Porzellan-Palais entging. Von Karen Michels. Mäzene für Wissenschaft · Neue Folge 3. Wallstein Verlag [Website: <https://www.wallstein-verlag.de>], Göttingen 2020. 160 s. ill. litt. noter. ib. 19,90 €.
- Erwin Wurm.* Dissolution. Von Christoph Thun-Hohenstein/Rainald Franz & Bärbel Vischers. Arnoldsche Art Publishers [Website: www.arnoldsche.com], Stuttgart 2021. 64 s. ill. litt. engelsk og tysk tekst. ib. 28 €.
- Flora, Fauna, Fabelwesen.* Malerei auf Keramik: Grita Götze, Heidi Manthey, Sonngard Marcks. Red. von Claudia Kanowski. Staatlichen Museen zu Berlin [Website: <https://www.smb.museum>], Berlin. 66 s. ill. hf. 10 €.
- Global Luxury in Renaissance Venice.* By Karin Tsoumis. Hirmer Verlag [Website: <https://www.hirmer-verlag.de>], München. 28.10.21. 200 s. ill. litt. noter. ib. 45 €.
- Unearthed. 20th Century Ceramic Art from Portugal.* By Pedro Moura Carvalho. Arnoldsche Art Publishers [Website: www.arnoldsche.com], Stuttgart. oktober 2021. 304 s. ill. litt. ib. tillige portugisisk udgave. 64 €.
- Maiolica in Italy and Beyond.* Ed. by J.V.G. Mallett and Elisa Paola Sani. Ashmolean Museum [Website: <https://www.ashmolean.org>], Oxford 2021. 20.09.21. 232 s. ill. litt. ib. 40 £.
- Chinese Imperial Reign Marks.* By Christer Löfgren. 2nd ed. Booxencounters [Website: <https://booxencounters.com>], Stockholm 2020. 2 bd. indb i kassette. 336 s. ill. litt. noter. mærker. 90 £.
- Chinese Imperial Reign Marks.* Analyse and Statistics. By Christer Löfgren. Booxencounters [Website: <https://boox.cargo.site>], Stockholm 2021. 288 s. ill. litt. noter. mærker. ib. 50 £.
- The Circulation of Elite Longquan Celadon Ceramics from China to Japan.* An Interdisciplinary and Cross-Cultural Study. By Meili Yang. Sussex Academic Press [Website: <http://www.sussex-academic.com>]. 2021. 240 s. ill. litt. noter. ib/hf. 80/50 £.
- China Without Dragons.* Rare Pieces from Oriental Ceramic Society. By Regina Krahl. CA Book Publishing [Website: <https://www.accartbooks.com/uk>], Woodbridge 2020. 360 s. ill. litt. noter. engelsk og kinesisk tekst. ib. 95 £.
- An Archaeological Study of Yuan Blue and White Porcelains Unearthed at Luomaqiao Kiln Site.* By Yanjun Weng. Unicorn [Website: <http://www.unicornpublishing.org>], London. 01.09.21. 160 s. ill. litt. noter. ib. 30 £.
- Leaping the Dragon Gate.* The Sir Michael Butler Collection of 17th-Century Chinese Porcelain. By Teresa Canape and Katharine Butler. Ad Ilissum [Website: <https://www.paulholberton.com/adilissum>], London. 30.11.21. 488 s. ill. litt. noter. engelsk og kinesisk tekst. ib. 155 £.
- Pewabic Pottery.* The American Arts and Crafts Movement Expressed in Clay. By Thomas W. Brunk and Martin Eidelberg. Michigan State University Press [Website: <https://msupress.org>]. 2021. 496 s. ill. litt. noter. ib. 55.95 \$.
- Gifts from the Fire.* American Ceramics 1880-1950. By Alice Cooney Frelinghuysen and Martin Eidelberg. Yale University Press [Website: <https://www.yalebooks.co.uk>], London. 12.10.21. 272 s. ill. litt. noter. ib. 50 £.
- Playying with Things.* Engaging the Moche Sex Pots. By Mary Weismantel. Latin American Studies. University of Texas Press [Website: <https://utpress.utexas.edu>], Austin. 17.08.21. 288 s. ill. litt. noter. 29.95 \$.
- Form and Surface.* African Ceramics from the William M. Itter Collection. By Diane Pelrine. Scala Arts & Heritage Publishers Ltd [Website: <https://scalapublishers.com>], London 2021. 192 s. ill. litt. noter. ib. 36 £.
- Griot Potters of the Folona.* The History of an African Ceramic Tradition. By Barbara E. Frank. (African Expressive Cultures). Indiana University Press [Website: <https://iupress.org>], Bloomington. 02.02.22. 408 s. ill. litt. noter. ib/hf. 80/35 USD.
- The Ceramic Process.* A manual and source of inspiration for ceramic art and design. By European Ceramic Work Centre [EKWC]. Herbert Press [Website: <https://www.bloomsbury.com>], London 2021. 320 s. ill. litt. ib. 50 £.

Eilif Møller - mit dekorative univers. Skønvirke Danmark 1900-30. Af Peter Aagaard. Findahls Forlag [Website: <https://www.findahlsforlag.dk>]. 2021. 346 s. ill. noter. ib. 349 kr.

Litteratur om skønvirkeperiodens kunst og kunsthåndværk er omfattende ikke mindst på det keramiske område, både når det gælder beskrivelser af enkelte kunstneres keramik som f.eks. Thorvald Bindesbølls og J.F. Willumsens eller værksteder og grupper som Kählers Værksted eller Skovgaardkredsens keramik. Et lidt overset emne har hidtil været keramikfremstillingen fra det keramiske kunstbrænderi Møller & Bøgely, som kun eksisterede i tre år fra 1917 til 1920, hvor værkstedet brændte. I udtryksform, valg af farver, glasurer og ornamentik var produktionen tydeligt inspireret af netop Kählers og Bindesbølls stil.

Peter Aagaard, der er en fjern efterkommer af den ene ejer af værkstedet, Eilif Møller (1885-1931), har med denne bog sat sig for at bringe nyt materiale frem om sin forfader, der både var uddannet stukkatør og modellør og havde et alsidigt virke foruden det keramiske. Han var med til at udsmykke adskillige bygninger rundt om i Danmark med stukarbejder, relieffer og malede elementer og leverede dekorationsudkast til produktion af bl.a. kaminer, lampefødder, møbler samt hele interiørdekorationer til cafeer, biografer og private hjem i bl.a. Kolding, Roskilde og Helsingør.

Eilif Møller er, når det gælder interiørdekorationer, ornamentik på møbler og andet inventar stærkt østasiatisk inspireret. Hans markante stil får man et godt indtryk af gennem en lang række farverige skitser. Det er netop disse skitser, i alt mere end 350, samt keramik, lamper o.a., som Peter Aagaard har arvet, og som har givet anledning til bogen.

Bogen er i høj grad en billedbog, hvor helsidesillustrationer af Eilif Møllers ornamentik og dekorationsudkast veksler med fotografier af helheder og nærbilleder af Møller & Bøgelys keramik. Det giver bogen selv et skitseagtigt præg, der følges op i kortere ledsagende tekster, der indeholder afsnit om periodens kunst som sådan ret forenklet skitseret, og afsnit med biografiske oplysninger om Eilif Møllers uddannelse på teknisk skole, hans tidlige dekorative arbejder udført i samarbejde med kendte arkitekter som Carl Brummer og Viggo Norn, hans virke i Møller & Bøgely og tiden efter, hvor han uden stort held prøvede at etablere større keramikvirksomheder i både München og Wien. Periodens konjunkturer var dog ikke gunstige, og efter få år vendte han tilbage til Danmark, hvor de dekorative

arbejder blev hans største indtægtskilde. Historien om Eilif Møller rummer således interessante aspekter om et alsidigt virke.

En svaghed i bogen er, at forfatteren har valgt at give teksten en dagbogsagtig karakter, i abrupte afsnit, hvor han følger sporet af Eilif Møller i forskellige sammenhænge, men for ofte blot antyder nogle spor og lader kildemateriale og f.eks. korrespondance ligge. Her kunne være gravet dybere, og især flere oplysninger om Eilif Møllers udenlandske keramikeventyr ville have været givende. Det er ligeledes en skam, at bogen skæmmes af mange gentagelser, stavfejl og upræcise, sommetider manglende billedtekster, samt et manglende noteapparat og indeks. Her ville en gennemgribende redaktion have gjort godt.

Alt i alt ligger bogens kvalitet således primært i det interessante billedmateriale, der nu velvilligt er fremlagt for et større publikum. Sammenholdt med tekstens mere sporadiske antydninger kan bogen således danne udgangspunkt for en fremtidig dybtgående behandling af Eilif Møllers eget og Møller & Bøgelys virke.

Ulla Houkjær

Designforsker, mag. art. og cand. mag.

52 vaser · 52 buketter. Af Anne Rolsted. AR-Bog [Website: <http://www.anne-rolsted.dk>], Regstrup 2021. [248 s]. ill. ib. 349,95 kr.

Dette er en flot bog om natur og keramik, der straks fanger ens opmærksomhed, og som man har vanskeligt ved at lægge fra sig. Keramikeren Anne Rolsted præsenterer sine 52 vaser i denne smukke bog med ugens buket, en vase for hver af årets uger, afbildet i helsides format. Derudover vises et væld af vidunderlige fotos af den vestsjællandske natur med fine nærbilleder af lige præcis de grene, rakler, knopper, blomster, bær og frugter, der den uge viser sig i grøftekanten, skovkanten, på engen eller langs åen. Alt sammen fotograferet på smukkeste vis af fotografen Morten Mejlhede Rolsted. Hver uge ledsages af en naturbeskrivelse, hvor Anne Rolsted indlevende formidler sin indsigt og begejstring for naturen.

Anne Rolsted (f. 1960), er keramisk formgiver fra Kunsthåndværkerskolen i Kolding og Skolen for Brugskunst i København med afgang 1983. Hendes keramik har altid været tæt forankret i naturen. Også her i disse 52 vaser er hun i tæt dialog med den natur, den vestsjællandske, som hun er omgivet af. Hun har sat sig for at matche vaser og buketter, der skal afspej-

le årets gang og synliggøre årstidernes skiften. Vaserne, der alle er rakubrændte, varierer i form med korpus fra rund til oval, alle med hals. Det er dog den enkelte vases tekstur, enkle mønstre ofte trykt ind i leret, og glasur, der er det markante. Keramikeren har eksempelvis til sin første vase i uge 1 valgt hængepilen som inspirationskilde. Her er det en høj, slank vase, hvorpå hun har trykt hængepilens knopper og glaseret den. I uge 40 er det kastanjen, hvis kuglerunde form er gengivet i vasens korpus med kastanjens smukke grønne farve og pigge.

Bogen er en øjenåbner for alle, der elsker naturen og leret, og som ikke kan få nok af begge dele. Alt i alt en meget vellykket og smuk bog.

De 52 vaser er i øvrigt udstillet i Stalden på Lerchenborg Slot frem til den 12. september 2021.

De 52 vaser er i øvrigt udstillet i Stalden på Lerchenborg Slot frem til den 12. september 2021 som led i Lundbye Kunstfestival 2021 i og omkring Kalundborg [Website: <https://lundbyekunstfestival.dk>].

Barbro Haar

Bordet er dækket med dansk design. Grethe Meyer · Jens Quistgaard · Ursula Munch[-]Petersen · Erik Magnussen · Ole Jensen. Af Susse Fischer. Turbine [Website: <https://turbine.dk>], Aarhus 2021. 351 s. ill. litt. register. person- og producentoversigt. ib. 350 kr.

Forfatteren, arkitekt Susse Fischer, skriver bl.a. i forordet: *Bordet er dækket med dansk design er en biografi over fem af vor tids største danske designere og kunsthåndværkere: Grethe Meyer, Jens Harald Quistgaard, Ursula Munch[-]Petersen, Erik Magnussen og Ole Jensen. De har det til fælles, at de alle har formgivet smukke og tidløse brugsting til bordet. Ting, mange af os bruger eller har brugt i vores hverdag uden måske at kende designerne bag eller vide, hvordan tingene er blevet skabt. En del af disse produkter har opnået ikonisk status og er udstillet på nogle af de vigtigste museer i verden. Det er samlingsobjekter, og de sælges på auktioner for høje priser. Heldigvis er en del af tingene igen sat i produktion i en rigtig fin kvalitet til glæde for kommende generationer. Det er nogle af de værker, jeg fortæller om. Jeg har for hver af designerne udvalgt de produkter, som jeg synes, beskriver dem bedst. Ting, der har været og er i produktion, men jeg viser også ting, der aldrig kom længere end til prototypestadiet. Mit ønske med bogen er, at føre læseren ind i designerne verden og i genstandenes væsen og tilblivelse.*

...
For mig er det ganske naturligt, at design og mad hænger sammen. Derfor er en del af min bog, der jo primært er en biografi, også en kogebog. Jeg har komponeret et måltid til hver af designerne. Det er nogle af deres livretter, der på denne måde skildrer en side af deres personlighed.

...

Jeg har haft det store privilegium at have kendt Grethe Meyer, Jens Quistgaard og Erik Magnussen. De har været mine venner og kollegaer en stor del af mit voksne liv. Jeg har fulgt med i tilblivelsen af mange af deres produkter og historierne bag og har et nært kendskab til både deres design og deres personlighed. Ursula Munch[-]Petersen og Ole Jensen er mine kollegaer. Jeg er en stor beundrer af deres design og kunstneriske formåen og bruger deres stel i min hverdag. Det er en del af den historie, jeg gerne vil videregive i Bordet er dækket med dansk design.

At jeg har givet forfatteren ordet til indledning skyldes, at forordet sætter rammen for bogen og udtrykker, hvad man vil kunne forvente af bogen.

Jeg synes, at de fem designere er et rigtig fint valg, selv om man godt kan pege på andre, der også har arbejdet med design til bordet i større eller mindre omfang som fx Arje Griegst, der har designet såvel porcelænsstellet Konkylie som glas og bestik samt Gertrud Vasegaard med stellite Gemina og Gemma. Design, der i dag alle er klassikere og efterspurgt af samlere.

Bogens styrke er, at det er en meget personlig bog, hvor forfatteren har kendt/kender de fem udvalgte designere, men det er ikke biografier i egentlig forstand, da teksterne om de fem koncentrerer sig om deres design til bordet. Man får fine og letlæste beskrivelser af designerne, deres idéer, dele af deres virke og arbejdsprocesser samt en beskrivelse af nogle af deres produkter, herunder tilblivelsen af disse, ledsaget af mange smukke fotos af deres design, men hvor man dog ind imellem godt kunne savne nogle detailfotos til understøttelse af beskrivelserne i teksten.

Selv om fotoene er fine og meget æstetiske, så mangler der detailfotos af de af forfatteren beskrevne detaljer, så man ved selvsyn kan se designerne gennemtænkte løsninger, således også den ”hankeløse” tepotte fra 1969 af Erik Magnussen. Her må man ty til Henrik Sten Møllers bog ”Shortcuts” fra 2007 om ”Erik Magnussens design” for at se fotos af udformningen af den hankeløse tepotte. Der er i Susse Fischers bog ofret tre sider med fotos af tepotten, uden at vi visuelt får præsenteret hankeløsningen, som hun ellers på udmærket vis beskriver i teksten. Denne manglende fotografiske understøttelse af teksten er ærgerlig.

Spændende er det, at bogen fortæller om og viser nogle af de prototyper, som aldrig kom i produktion, men også hvad der er gået ud af produktion hos den oprindelige producent, og om designet er overtaget af en ny producent.

Et af de stel, der aldrig er kommet i produktion, er Ursula Munch-Petersens fine jubilæumsstel fra 2000, som der godt kunne være vist mere af i bogen, og tilsvarende kunne man også have vist hendes service til SAS Business Class fra sidst i 1990'erne, som er en lidt ændret og mindre udgave af enkelte dele af Ursula-stellet, men meget smukt og en nydelse at anvende sammen med bestik af Bo Bonfils og glas af Gunnar Cyrén.

Forfatteren skriver i forordet, at "heldigvis er en del af tingene igen sat i produktion i en rigtig fin kvalitet ..." Om det i alle tilfælde er heldigt med en relancering, er dog tvivlsomt, og det er forfatteren selv inde på. Således gik Ursula Munch-Petersens stel "Ursula" ud af produktion hos Royal Copenhagen i 2003. I 2014 blev stellet relanceret af Kähler Design efter aftale med Ursula Munch-Petersen, men desværre, som forfatteren skriver, "i en mere klodset og tung udgave end det oprindelige stel", hvilket både Ursula Munch-Petersen og forbrugerne var kede af. Først med Rosendahl Design Groups overtagelse af Kähler Design i 2018 kom der gang i at få Ursula-stellet ført tilbage til den oprindelige kvalitet, hvilket er sket til Ursula Munch-Petersens fulde tilfredshed i 2020.

Om relanceringen af Grethe Meyers "Hvidpot" skriver forfatteren, at Coop relancerede stellet i 2004, men "desværre i en tungere og mere klodset udførelse end det originale stel fra Royal Copenhagen". Her mener Susse Fischer vel Den kongelige Porcelainsfabrik, idet stellet allerede blev udviklet i 1972.

Jeg synes, at det er noget søgt at bringe madopskrifter til en tænkt middag for designeren efter artiklen om denne, hvilket gør, at bogen bliver en underlig blanding af designhistorie og "køgebog".

Noteres må det, at forfatteren ikke har det godt med bindestreger i navne, således mangler der allerede på bogens titelblad bindestreg i Ursula Munch-Petersen, som fortsættes inde i bogen, hvor vi både finder Lisbeth Munch-Petersen og Leif Lautrup-Larsen uden bindestreg. Det støder også mit øje, at forfatteren ikke anvender korrekt stavemåde for virksomheder og designere, således skriver forfatteren Den Kongelige Porcelænsfabrik og ikke Den kongelige Porcelainsfabrik, fra 1987 Royal Copenhagen. Rosendahl Design Group bliver til Rosendahl Design Group. Rikke Jakobsen [Studio] bliver til Rikke Jacobsen.

Bogen har et "Register" og en "Person- og producentoversigt", som må være udarbejdet af to forskellige personer, idet fx "Munch-Petersen, Ursula", som man normalt ville have anført hende i et register, er alfabetiseret under fornavnet "Ursula Munch Petersen" i selve registeret, mens i Person- og producent-

oversigten alfabetiseret under "Petersen Ursula Munch, keramiker, 1937-". I registeret finder man bl.a. også både "Ovnbagt pighvar", "Mayonnaise", hvor sidstnævnte henviser til opskriften på mayonnaise til "Friskkogte fjordrejer med hjemmerørt mayonnaise"; mens "Hellerup" og "Møn" er medtaget fordi Bernadotteskolen ligger i Hellerup og Ursula Munch-Petersen har sommerbolig på Møn, som nævnes i teksten. Her finder vi også "SAS, Scandinavian Airlines, grundlagt 1946". Der er henvisninger til Erik Magnussens "Tepotten" fra 1969, men ikke en eneste henvisning til hans øvrige eller andres tekander, som der er vist adskillige af i bogen. Det virker ikke særlig gennemtænkt, og der er i hvert fald ikke tænkt syn-derlig meget over anvendeligheden af de informationer, som man får i register og oversigt.

Ærgerligt er den manglende kvalitetssikring af bogen, der, som jeg tidligere har nævnt, absolut er spændende læsning, selv om jeg vil karakterisere den som en coffee table bog.

Gunnar Jakobsen

Hertha Hillfon. Essäer och intervjuer. Av Petter Ek-lund & Love Jönsson. Redaktör Love Jönsson. Översättning William Jewson. Form Amanda Berglund & Erik Kirtley. Rian Designmuseum [Website: www.rian.design.se], Falkenberg 2021. engelsk parallelltext. rikt illustrerad i färg och s/v. 184 s. ib. 199 SEK.

Hertha Hillfon skulle i år fyllt hundra år. Hon var en av Sveriges främsta keramiska konstnärer under förra seklet, en banbrytare med en ny attack på det keramiska materialet, en nyskapare och inspiratör. Det har Rian Designmuseum i samarbete med Föreningen Hertha Hillfons Vänner manifesterat med en stor minnesutställning och en praktfull bok, där hennes konstnärskap presenteras på ett mångfacetterat sätt.

Hertha Hillfons (1921-2013) konstnärligs verksamhet är välkänd och hon behöver egentligen ingen presentation. Man förknippar henne med kraftfulla skulpturer och reliefer i stengods och lergods men också med nära ting och företeelser i vår vardag. Hon sågs som en skapare av en ny form av keramik, mer fri och expansiv med naturinspirerade former, monumental ansikten och ömsinta skildringar av barn. Hennes skulpturer och käril i lergods visades för en större publik första gången 1958 på Form i Stockholm. Med en enkel och tydligt redovisad teknik byggde hon upp egenartade, spretigt infallsrika skulpturer. Senare blev Hertha Hillfons skulpturer mer expressiva, mer känslomässiga där enkla vardagsföremål som en skjorta, en jacka, en vante eller en säng avbildades enkelt och monumentalt där människan själv var ett negativt avtryck.

Boken ger en allsidig belysning av hennes keramiska liv grundat på författarnas djupa kunskaper om modern svensk keramik. De båda författarna ger, med olika utgångspunkter, i de inledande och avslutande texterna tankeväckande analyser både av hennes liv med leran och hur leran fås att tala. Samtal och intervjuer med sex keramikere och konstnärer - Brita Melander-Jungermann, Calle Forsberg, Freja Hillfon Liungman, Harriet Ljung, Peter Wolfbrandt och Cajsa Tartsay - förstärker bilden av Hertha Hillfon som person och hennes starka konstnärliga profil.

Den rikt illustrerade boken har tillkommit i ett samarbete mellan Hertha Hillfons Vänner och Rian Designmuseum i Falkenberg. Den har en svensk och engelsk parallelltext och är egentligen den första större publikationen som har möjlighet att nå en internationell publik. Boken är formgiven på ett anslående sätt av Amanda Berglund och Erik Kirtley som det anstår ett designmuseum.

Bengt Nyström

Pots, Prints and Politics: Ceramics with an Agenda from 14th to the 20th Century. Ed. by Patricia Ferguson. British Museum [Website: <https://www.britishmuseum.org>], London 2021. 167 s. ill. litt. noter. index. hf. 40 £.

I 2018 blev der på British Museum afholdt et fagligt seminar, hvis hovedtema var at afdække, hvorledes grafik som træsnit, kobberstik og litografier igennem tiden er blevet brugt som forlæg for malede eller trykte motiver på keramik. Her tænkes ikke på det rent dekorative, men på figurtemaer i en kulturhistorisk kontekst, hvor det påvises, hvorledes politiske, sociale, nationale og kulturelle synspunkter, der kom til udtryk i grafikken, kunne få yderligere udbredelse via keramikken. Resultatet af seminaret er fastholdt i denne velillustrerede publikation, hvor temaet behandles i 15 yderst forskellige artikler, der viser emnets utrolige mangfoldighed med nedslag i perioder fra 1400-tallet til nutiden og med stor geografisk spredning over flere verdensdele. Med så forskellige artikler er det vanskeligt at vægte alle lige, hvorfor nogle vil få en mere grundig omtale her.

Rent geografisk bevæger vi os mellem Østasien og Europa, periodemæssigt fra kinesisk Song og Ming periode til italiensk renaissance og videre med et tyngdepunkt på europæisk 1700- og 1800-tal med rokokko og oplysningstid og videre til nyere tids Japan og Kina.

Bogen indledes med tre artikler, der omhandler kinesisk keramik. Luk Yu-ping påviser, hvorledes kinesiske herskere i Song- og Mingperioden genanvendte

ældgamle dyremotiver, især kendt fra bronzekar fra Shangdynastiet og senere videreførelset i træsnitgengivelser, på rituelle porcelænsgenstande, for at give herskernes styre en aura af ældgammel autoritet. Med samme formål hentedes figurscener fra gamle teaterstykker af heroisk indhold og maledes på blå/hvidt porcelæn.

Teatersammenhængen uddybes i den følgende artikel, hvor Elaine Buck undersøger et motiv på en vindunk med grøn celadonglasur, udført ca. 1320-68. Motivet er hentet fra et stykke i *zaju* genren, en slags kinesisk syngespil, der især behandlede religiøse emner med moraliserende overtoner med påmindelse om at respektere grænsen mellem det menneskelige og det guddommelige. Stykkerne var meget populære og udkom med træsnitillustrationer, hvor forlægget til dunken kan findes.

Wenyuan Xins artikel handler til gengæld om en motivinspiration, der flyder imellem træsnit, elfenbensfigurer og porcelænsfigurer i blanc de chine i det 16. og 17. århundredes Kina. I litteraturen har illustrerede beskrivelser af helgeners og guders liv stor udbredelse, og disse populære skildringer smittede af på figurfremstillingen både i elfenben og porcelæn, hvor guden Wencheng, litteraternes guddom, og Guandi, militærets skytshelgen, fremdrages som eksempler.

Med de følgende to artikler springer vi til Europa, til renæssancens Italien, hvor Dora Thornton og Elisa Paola Sani undersøger majolika med beslægtet tematik. Thornton studerer udvalgte eksempler på figurscener malet på fortællende stykker majolika, i *istoriato*-genren, af Francesco Xanto Avelli og hans kollega Giulio da Urbino, der begge arbejdede i Urbino området. Figurscenerne viser ret usædvanligt en helt aktuel historisk begivenhed, nemlig Karl V's indtog og hærgen i Rom i 1527 med motivdetaljer lånt fra grafik med helt andre temaer, bl.a. erotiske, fra Rafaelskolen. Motiverne kan udlægges forskelligt og er blevet det igennem tiden, og Thornton funderer over, hvorfor en italiensk overklasse på dette tidspunkt bestilte motiver af en sådan art, og hvordan denne mærkeligt indforståede symbolik skal fortolkes.

Elisa Paola Sani behandler italiensk majolika med slagscener i en lidt bredere forstand fra samme periode, udført af en kreds af malere fra Urbino og Castel Durante. Disse slagscener omfatter dels berømte slag fra antikken, der kunne fungere som en slags fyrstespejl for renæssancens italienske herskere, men også en aktuel slagscene igen relateret til Karl V, slaget ved Mühlberg i 1547. Interessante forlæg, ny viden om malerne og intensionen bag motiverne fremdrages.

Alessandro Biancalana leverer bogens længste artikel og et fornyende stykke grundforskning, der omhandler den italienske porcelænsfabrik, Doccia, grundlagt 1737 af Carlo Ginori. Fabrikken tidlige historie gennemgås i detaljer, alle væsentlige medarbejdere opregnes og minutiøst gøres der rede for, hvilke grafiske forlæg man havde til rådighed på fabrikken ud fra grundige kildeundersøgelser af materiale fra fabrikken selv og bibliotekskataloger.

Italiensk, tysk og fransk grafik fungerede som forlæg for primært blå dekorationer, hvor den foretrukne tematik var landskaber, genrescener, våbenskjolde og legende putti. Ikke alene er det imponerende, hvilken geografisk bredde, der var i de grafiske forlæg, endnu mere opsigtsvækkende er det, at Biancalana kan påvise, at Doccia var den første europæiske fabrik, der forestod at anvende trykte dekorationer, dels i en skabelonteknik dels som kobberstukne motiver, allerede i perioden 1748-53.

I en anden artikel springer vi til Frankrig, hvor Claire Blakey og Rachel King gør rede for problemerne med at skelne originale keramiske værker af den eksperimenterende kunstner Bernard Palissy (ca. 1510-1589) fra værker udført i hans nære samtid af anonyme keramikere og ikke mindst efterligninger udført i det 19. århundrede, hvor Palissys keramik blev et eftertragtet samlingsobjekt. Ud fra analyser af glasurer, formater og studiet af grafiske forlæg bringer de diskussionen om, hvad der er Palissy, og hvad der ikke er, et langt stykke videre.

Fransk tematik, men i en engelsk kontekst, behandles af Caroline McCaffrey-Howarth, der analyser et engelsk ølkrus ca. 1793-95, med trykt motiv af kong Ludvig XVI, der tager tårevædet afsked med sin familie inden sin henrettelse. Det undersøges, hvorfor et motiv fra den franske revolution vandt indpas på folkelig engelsk keramik, og hvad de grafiske forlæg til scenen var.

Catrin Jones fortæller den pudsige historie om, hvorledes en natpote, udført omkring 1740 på Meissenfabrikken med motiver efter Watteau, med ny montering i 1800-tallet forvandles til en luksuriøs blomsterkrukke i et viktoriansk hjem. Patricia F. Ferguson undersøger våbenmærker, motivforlæg og anekdoter omkring et berømt engelsk spisestel, udført i Kanton til en engelsk admiral, George Anson, ca. 1745-47, og afdækker, hvem der bestilte stellet, præcist hvornår og i hvilken anledning, det blev til. Helen Glaister nærstuderer flere store kinesiske porcelænsfigurer produceret ca. 1740, der forestiller mænd og kvinder i europæiske og tyrkiske dragter. Hun påviser sammenhængen med stikserier, der var udbredt i Nederlandene, Frankrig og Tyskland 50 til 60 år tidligere. Det kan

ikke med sikkerhed påvises, hvem der bestilte dem; om det var rige kinesere, der gerne ville have figurer af ”ekstotiske fremmede folkeslag” i deres samling eller omvendt, om det var europæere, der ville fastholde tidligere dragttraditioner i figurerne. Sheila O’Connell skriver om en bestemt porcelænsmaler, Jefferyes Hamett O’Neale, der i årene 1750 til 1801 dels var aktiv som porcelænsmaler for fabrikkerne Chelsea og Worcester, dels udførte grafiske forlæg til andre malere. Som porcelænsmaler var hans emnekreds bl.a. Æsops fabler, kineserier m.v., som grafiker en kort tid politisk satire og derefter bidrag til samleværker med alle typer dekorationer.

En mere nutidig sammenhæng fremdrages af Ronald W. Fuchs II og Patricia F. Ferguson i deres artikel om en speciel gruppe porcelæn udført på den engelske fabrik Minton i årene 1829-45 med trykte motiver, der forestiller en sort slave. Motivet, der er hentet i propagandagrafik, plæderer for slavernes frigivelse og forekommer både på testel, dessertstel og trykte tekstiler, der blev solgt i England og Amerika bl.a. til kvindelige selskaber, der arbejdede for at afskaffe slaveriet.

Japan er i fokus i Mary Redferns interessante bidrag, hvor emnet ikke er de keramiske objekter selv, men gengivelserne af dem i en bestemt kategori af japanske træsnit, *kyōka sarimono*. Det var træsnit produceret i meget begrænsede oplag til en lukket kreds af litterære selskaber. Træsnittene illustrerede bestemte digte, og hvert motivelement i de stillebenlignende helheder rummede mange raffinerede symboler, der kun kunne aflæses af de få, der kendte koderne i samspillet mellem tekst og billede.

Bogens sidste bidrag af Mary Ginsberg skiller sig ud fra helheden ved i grunden ikke at handle så meget om keramik, men snarere om propagandakunst og de symboler, der blev anvendt i Kina under Maos styre 1949-76 og årtierne derefter. Anledningen til teksten er, at British Museum i 2013 modtog en stor donation af revolutionær kinesisk kunst. Fra den har Ginsberg udvalgt et par markante motiver, nogle af dem forbundet med personer, som folkehelten Lei Feng (1940-1962) og forfatteren Lu Xun (1881-1936), der har haft stor symbolsk betydning i Maoperioden og derefter, og prøver at udlægge nogle pejlemærker for fortolkning af den type propagandakunst.

Ud fra personlige præferencer vil læseren opleve, at nogle artikler interesserer mere end andre, men det generelle billede af bogen er, at læseren her får et detaljeret indblik i, at keramiske objekter kan rumme så mange ekstra dimensioner udover de åbenbare æstetiske kvaliteter. Bogen viser, at den ”fortællende” keramik kan ses som en tidsmarkør, der gennem mange århundreder har rummet mere eller mindre

skjulte budskaber, der for den, der nu graver dybere i historiske og kulturelle sammenhænge, åbner for et væld af ekstra forståelsesdimensioner.

Ulla Houkjær

Designforsker, mag. art. og cand. mag.

Schwäne in Weiß und Gold. Geschichte einer Familie. Von Christine von Brühl. Aufbau Verlag [Website: <https://www.aufbau-verlag.de>], Berlin 2021. 350 s. ill. litt. ib. 24 €.

I porcelænshistorien findes flere eksempler på sagnomspundne bordservicer, som er blevet berømte for deres kostbarhed, kunstneriske originalitet og den tekniske ekspertise, det har krævet at fremstille dem. I Danmark er Flora Danica stillet et sådant eksempel, i Tyskland er en parallel Meissenfabrikkens legendariske Svaneservice. Udseendemæssigt ligner de ikke hinanden. Hvor det i Flora Danica servicet er de naturtro gengivelser af vilde blomster som beundres, er det i Svaneservicet dets skulpturelle form, som er det nye. Svaneservicet blev bestilt i 1737 af Heinrich Graf von Brühl (1700-1763), direktør for Meissenfabrikken og statsminister hos kurfyrste August den Stærke (II) af Sachsen, tidens mest passionerede porcelænssamler og grundlægger af fabrikken i 1710.

Heinrich von Brühl bestilte sit pragtservice med ca. 3000 forskellige dele, der omfattede alt fra brugsrettede dele som tallerkener, fade, kopper og serveringsdele til pragtfulde opsatser, figurer og som højdepunktet to meterhøje bordopsatser. Stellet var formgivet af fabrikkens førende skulptør, Johann Joachim Kändler (1706-1775).

De enkelte dele havde en reliefpræget grund af stråler, der udgik af objekternes midte som bølger eller som riller i en muslingeskal og midt på overfladen var et sceneri i relief med to svaner, der flyder på bølger blandt siv og vandplanter. Disse former kunne suppleres af snegle og skaldyrsformer, fisk, og i de store genstande, nymfer, amoriner og Galateafigurer, alle temaer, der relaterede til vand. Formerne var bemalet med guldkanter, små strøblomster og grevens våbenskjold.

Forfatteren har sat sig for at følge stallets og sin families skæbne igennem alle generationer fra 1700-tallet og frem til i dag. I den fortælling bliver stallet ikke i sig selv bogens hovedemne, men en katalysator for historien om familiens og dermed også stallets skæbne. Dette er således først og fremmest en dramatisk og fængslende familiekronike.

Vi følger Heinrich Graf von Brühls avancement fra page til kammerjunker og statsminister, hans flugt til

Polen sammen med kurfyrsten under syvårskrigen i 1756, hvor Sachsen besættes af preusserne, og Dresden delvis plyndres, deres tilbagekomst og begges død i 1763. Efter Brühls død fratager rivaler familien grevens palæer i Dresden, hans malerisamling sælges til Katharina den Store af Rusland, men man formår at redde Svaneservicet og gemme det på familiens landgods Pforten.

Brühls fem børn forsøger at arbejde sig op igen, og mærkeligt nok gør både de og flere af deres børn karriere i Preussen ved hoffet, i militæret eller i statsadministrationen. Opholdsstederne er nu flyttet nordpå, Dresden er ikke tilgængeligt for familien, men Pfortengodset og servicet bevares foreløbig intakt som en privat hemmelighed, brugt ved særlige familiebegivenheder.

I slutningen af 1800-tallet begynder fagfolk at interessere sig for historien og stallet. Man henvender sig til familien med ønsket om at udstille dele af det på museet i Dresden. 1899 udstilles 30 dele, i 1907 og 1920 kommer ca. 30 dele til, og de deponeres som langtidslån i Dresden.

Meget detaljeret beskrives de enkelte familiemedlemmers karrierer, familieforhold, interesser, deres bopæle på forskellige godser med f.eks. store haveanlæg, deres rejser, forbindelser med andre slægter etc. Familien synes at have klaret sig nogenlunde igennem 1. Verdenskrig, men med det nazistiske styres magtovertagelse ændres forudsætningerne igen. Familiens medlemmer vil ikke melde sig ind i partiet, de ældre chikaneres og de yngste sendes i krigstjeneste. Ved slutningen af 2. Verdenskrig starter et nyt ragnarok. Russerne besætter stamgodset og plyndrer det delvist, Svaneservicet går delvist tabt eller spredes af uransagelige kanaler til private i området. Nu ligger Pforten bag jerntæppet i Polen og Sachsen i DDR, familiens ejendomme konfiskeres. Mange familiemedlemmer flygter til Vesttyskland og må på ny arbejde sig op, men de ved ikke mere, hvad der er sket med deres besiddelser eller Svaneservicet.

I 1950'erne begynder dele af stallet at dukke op i kunsthandelen eller på auktioner i bl.a. Argentina, USA, Schweiz, i Wien og London. Familien forsøger forgæves at få nogle af delene tilbage, men da de ikke ved, hvordan de er blevet fjernet og af hvem, lykkes det ikke.

De dele af stallet, som var udlånt til Dresdens museer, troede man først var gået tabt under byens bombardement, men det viser sig, at de er bevaret. I den sene DDR tid og efter Tysklands genforening 1989 reetableres museerne, og familien får nu adgang til at se de bevarede dele. Nu kan de også besøge godset i Polen, men bygningen er en ruin og inventaret helt væk.

Meissenfabrikken har utroligt nok overlevet alle krige og forandringer og producerer fortsat porcelæn, nu som en institution under fristaten Sachsen. Ganske mirakuløst er fabrikkens modelarkiv fra grundlæggelsen til idag bevaret, det blev reddet af de russiske soldater. På baggrund af arkivmaterialet producerer man nu igen dele af Svaneservicet. En kulmination blev, da man ud fra arkivmateriale og fotografier besluttede at fremstille en rekonstruktion af stallets hovedstykke, den store bordopsats. Det tog syv år at genskabe den, krævede mere end 300 forme, og i 2020 kunne opsatsen udstilles på museet i Dresden. Inden da, i år 2000, havde man afholdt en særudstilling om stallet, hvor det lykkedes at finde frem til i alt 120 af de oprindelige ca. 3000 dele.

Som det fremgår af ovenstående, er bogen skrevet så dramatisk og spændende som en roman, familiens historie er det centrale, mens porcelænet bruges som katalysator for fortællingen. Bogen er også i romanformat, næsten uden illustrationer. Hvis man vil se mere af stallet og læse videre i en keramikhistorisk ramme, er udstillingskataloget fra Dresden "Schwanenservice · Meissener Porzellan für Heinrich Graf von Brühl" redigeret af Ulrich Pietsch fra år 2000 stadig anbefalelsesværdig.

Bogen er fængslende og giver stof til eftertanke i beskrivelsen af, hvor omskiftelige menneskers levevilkår er, og hvor skrøbelig og sårbar kunst og kulturskæbne er under skiftende politiske vilkår og krige.

Ulla Houkjær

Designforsker, mag. art. og cand. mag.

Chrysanthes, Dragons et Samourais. La céramique japonaise du Musée Ariana/***Chrysanthemums, Dragons and Samurai.*** Japanese ceramics at the Musée Ariana/Ed. par/by Ana Quintero Pérez et Stanislas Anthonioz. Éditions Georg [Website: <https://www.georg.ch>], Genève, 2020. 468 s. ill. litt. noter. kort. ib. parallel fransk og engelsk tekst. 50 CHF.

Denne fantastisk smukke og informative videnskabeligt baserede katalogudgivelse *Chrysanthemums, Dragons and Samurai · Japanese ceramics at the Musée Ariana* ledsager udstillingen med samme titel men med undertitlen "The Ariana selects from its storerooms IV" af museets omfattende samling af japansk keramik fra midten af 1600-tallet frem til begyndelsen af 1900-tallet, der kan ses på museet i Genève/Schweiz frem til 9. januar 2022. Bogen er som tilsvarende publikationer opbygget med indledende artikler efterfulgt af en omfattende katalogdel.

Museets direktør Isabelle Naef Galuba redegør i forordet for, hvorledes den japanske keramik kom til Europa, hvilket var en følge af Ming-dynastiets fald i 1640'erne og dermed det midlertidige ophør af produktionen af porcelæn i Jengdezhen og dermed også eksporten af kinesisk porcelæn til Europa, hvorefter handelshusene vendte sig mod Japan, hvor porcelænet blev den første japanske kunstart, som man i Europa stiftede bekendtskab med i sidste fjerdedel af 1600-tallet, hvorefter kineserne igen overtog størstedelen af handelen med porcelæn til det europæiske marked.

Først i midten af 1800-tallet opstod der gennem få vestlige rejsende, samlere og handlende fornyet interesse for japansk kunst og kunsthåndværk, såsom porcelæn og tryk mv, men også især takket være Japans deltagelse i de store Verdensudstillinger fra 1867 og fremefter. Mange kunstnere samlede også på og hentede inspiration fra japansk kunst og kunsthåndværk, og japonismen var hermed kommet til verden.

Datidens store europæiske samlere af asiatisk kunst og kunsthåndværk fra især Kina og Japan, schweizerne Gustave Revilliod (1817-1890) [Website: www.ville-ge.ch/ariana] og Alfred Baur (1865-1951) [Website: <https://www.fondation-baur.ch>] samt de to franske samlere Henri Cernuschi (1821-1896) [Website: <https://www.cernuschi.paris.fr>] og Émile Guimet (1836-1918) [Website: <http://www.guimet.fr>], grundlagde, med hver deres omfattende samlinger, spændende museer, som stadig eksisterer og som absolut er værd at besøge.

Flere andre schweiziske museer har omfattende samlinger af japansk keramik, men den mest omfattende og fornemste samling både med hensyn til antal, kvalitet og alder er Musée Arianas samling konkluderes det i artiklen "The collection of Japanese ceramics in the Musée Ariana, as compared with those in other Swiss Museums" forfattet af professor Hans Bjarne Thomsen, Zürich Universitet.

De schweiziske museers samlinger af japansk keramik stammer fra tre bølger, hvor den første er fra perioden med det midlertidige kinesiske eksportstop, og som er af en meget høj kvalitet og bl.a. indeholder en hel del Kakiemon porcelæn og Satsuma porcelæn, men også Imari porcelæn fra 1700-tallet. Mens den anden bølge stammer fra samlere og andres køb i Japan, men hvor kvaliteten ikke altid er helt den samme som porcelænet fra Japan, som blev eksporteret til Europa under det kinesiske eksportstop, men der blev dog også produceret porcelæn af kvalitet i denne periode. Den sidste og ofte af ringe kvalitet er porcelæn købt af turister i det 20. århundrede.

Musée Arianas samling af japansk keramik, hvor de tidligste er fra 1655-60, mens de yngste er fra slut 1980-erne, stammer ikke alene fra museet selv, idet forskellige andre museers samlinger i 1934 indgik i Musée Arianas samling, hvor museet blev omdannet til at være Schweiz' specialmuseum for keramik og glas, og museet omfatter derfor nu alene keramik og glas. Museet har gennem årene derudover modtaget væsentlige enkeltstykker og samlinger som donationer fra private samlere.

Museets samling af keramik og glas består i dag af i alt 27.000 objekter. Her findes især keramik og glas fra Schweiz, men også det øvrige Europa, Mellemosten og Østasien er velrepræsenteret fra det sidste årtusinde, men også fremragende eksempler på keramik fra det 20. århundrede fra hele kloden er at finde i samlingen. Af samlingens knap 800 stykker japansk keramik har museets grundlægger, Gustave Revilliod, selv samlet mindst 228. Her får vi også oplyst, at den kinesiske samling omfatter mere end 2.670 stykker kramik. Kun samlingen af koreansk keramik er mere beskeden.

Ana Quintero Pérez skriver i artiklen "History of a Collection · Japanese Ceramics at the Musée Ariana" om samlingens tilblivelse lige fra Gustave Revilliod frem til de seneste donationer og tilkøb, men også om hvad man savner i samlingen.

De øvrige artikler omhandler "Japanese Porcelain from Arita", "Monumental Japan · Large-Format Ceramics and World's Fairs", "Samurai and Porcelain · On a 19th century Japanese Tea Service", "Satsuma from the Musée Ariana", "The Anthropomorphic Figurines in the Musée Ariana · A Snapshot of Japanese Society in the Late 19th Century" og "A Behind-the-Scenes Look at the Conservation of the Japanese Collection · The art of illusion from every angle". Alle spændende og læseværdige artikler, som der desværre ikke er plads til at komme nærmere ind på her.

I katalogdelen på knap 300 sider beskrives de 213 udvalgte genstande indgående med henvisninger til anden litteratur, hvor lignende objekter er beskrevet, ledsaget af talrige fotografier af høj kvalitet såvel helsides som detailfotos, der yder de gengivne genstande fuld retfærdighed, samtidigt med at de understøtter teksten.

Katalogdelen er tematisk opbygget startende med to afsnit om Arita/Hizen porcelæn fra henholdsvis 1600-1700-tallet og fra 1800-tallet, Kutani fra 1800- og 1900-tallet, Satsuma 1860-1930, figurer fra 1870-1890 samt andre produktionscentre 1800- og 1900-tallet.

Gunnar Jakobsen

*bøger og kataloger sælges/byttes til anden
keramisk litteratur*

Litteratur om danske keramikere, fx Thorvald Bindesbøll, Gutte Eriksen, Jean René Gauguin, Svend Hammershøi, Niels Hansen Jacobsen, Karl Hansen Reistrup, Jørgen Haugen Sørensen, Inge-Lise Koefoed, Knud Kyhn, Jais Nielsen, Erik Nyholm, Patrick Nordström, Axel Salto, Nils Thorsson, Gertrud Vasegaard, Bjørn Wiinblad og J.F. Willumsen samt mange mange flere, nulevende som afdøde, også flere af de næsten glemte, herunder mange småtryk. Derudover litteratur om Alumina, Bing & Grøndahl, Dahl-Jensens Porcelænsfabrik, Hjorths Fabrik, P. Ipsens Enke, Den kongelige Porcelænsfabrik, Knabstrup Lervarefabrik, Kählers Værksted og Saxbo m.fl. Bøger og kataloger lige fra begyndelsen af 1900-tallet frem til i dag.

Kontakt Gunnar Jakobsen, tlf: 61 72 05 30 eller email: gj.ccta@post.tele.dk. Rekvirer eventuelt en liste over litteraturen.

Medlemsarrangementer i Keramikvens Venner

- Generelt:** Bestyrelsen må som for alle andre arrangementer i den kommende tid fortsat tage forbehold for påbud og indskrænkninger fra sundhedsmyndighederne.
- Hvor tilmelding er nødvendig, sker dem via tilmeldings-/betalingssystemet Place2Book eller undtagelsesvist på telefon til sekretæren Carsten Groth 41 57 88 18. Betaling med Dankort eller MobilePay.
- Arrangement:** *Besøg på udstillingen "Linje - Rum - Tekstur. Formgivningens Poetik med Lotte Westphael, Tora Urup og Carl Emil Jacobsen*
- Dato, tid og sted: Søndag den 29. august kl. 11.00-12.30 i Officinet, Bredgade 66, 1260 København.
Arrangementsnr.: Nr. 2021-1.
Yderligere oplysninger: Der er udsendt invitation til dette arrangement per email til medlemmer, der har oplyst emailadresse.
- Arrangement:** *Værkstedbesøg hos keramikværkstedet Mudshape med Turi Heisselberg Pedersen og Lone Skov Madsen*
- Dato og tid: Lørdag den 4. september 2021, kl. 13.00.
Deltagertal: Arrangementet, der har været publiceret på "Nyhedsmail - juli 2021", er fuldt tegnet.
Arrangementsnr.: Nr. 2021-2.
- Arrangement:** *Keramikvens Venners generalforsamling 2021*
- Dagsorden ifølge vedtægterne, se www.keramikvens-venner.dk.
Dato og tid: Mandag den 6. september 2021, kl. 19.30.
Mødested: Busses Skole, Mosebuen 1, 2820 Gentofte.
Foredrag: Efter generalforsamlingen vil der være et foredrag af keramikker Mette Augustinus Poulsen [Website: <http://www.mette-augustinus-poulsen.dk>].
Traktement: I forbindelse med generalforsamlingen vil der være et lettere traktement.
Kommentar: Som følge af Covid-19 nedlukningen så bestyrelsen sig nødsaget til at udskyde den rettidigt indvarslede generalforsamling, som det nu ser ud til at være mulig at afholde.
- Arrangement:** *Besøg hos keramikere Karen Bennicke og Peder Rasmussen i Bregentved*
- Dato og tid: Lørdag den 16. oktober 2021, kl. 13.00.
Mødested: Vi mødes hos Karen Bennicke og Peder Rasmussen, Koldinghus Allé 4 Bregentved, 4690 Haslev og går derfra til udstillingsrummet, der ligger i Store Lade 200 meter væk på Bregentved Gods.
Arrangør/spørgsmål: Peter Nedergaard, tlf. 51 42 30 93.
Deltagertal: Maksimum 18 deltagere efter først til mølle-princippet. Medlemmer har fortrinsret.
Pris: 60 kr. pr. person.
Arrangementsnr.: 2021-3.
Tilmelding og betaling: Senest den 5. oktober 2021 via linket: <https://place2book.com/da/sw2/sales/kdpbm3uzyf>.
Transport: Anfør venligst i mailen ved tilmeldingen, om du har ekstra pladser i bilen eller om du søger kørelejlighed.
- Arrangement:** *Besøg hos keramiksamlerne Aliza og Shalom Stern i Virum*
- Aliza og Shalom Stern har siden 1970'erne skabt en eksklusiv samling af værkstedsarbejder i stentøj og porcelæn fra Danmark og Japan samt japansk/ koreansk inspireret keramik fra England og USA. Med dette besøg i deres smukke hjem og have får man en enestående chance for at se træbrændte unikaværker af nogle af Japans bedste keramikere sidestillet med den fineste danske keramiske kunst, heriblandt arbejder af Gertrud Vasegaard.
- Dato og tid: Lørdag den 20. november 2021, kl. 14.00-16.30.
Mødested: Den præcise adresse vil først blive fremsendt til deltagerne umiddelbart efter, at fristen for tilmelding er udløbet.

Medlemsarrangementer i Keramikvens Venner (fortsat)

OBS:	Vær opmærksom på, at alle deltagere skal medbringe hjemmesko samt at det ikke er tilladt at røre genstandene.
Deltagertal:	Maksimum 15 deltagere. Kun for medlemmer af Keramikvens Venner, der ikke tidligere har besøgt <i>Aliza og Shalom Stern</i> . Ved overtegning foretages lodtrækning om pladserne umiddelbart efter tilmeldingsfristens udløb. Medlemmer, som har deltaget sidste år, kan ved ledige pladser tilmelde sig efter 1. november 2021.
Pris:	60 kr. pr. person.
Arrangementsnr.:	2021-4.
Tilmelding og betaling:	Senest mandag den 1. november 2021 via linket: https://place2book.com/da/sw2/sales/p8zibiu8f9 .
Arrangør/spørgsmål:	Jens Bukh, tlf. 22 62 28 13.
Yderligere oplysninger:	<i>keramiske noter 50/2019</i> og på Instagram @stern.shalom, hvor der kan ses udvalgte værker fra samlingen. For uddybende oplysninger om japansk keramik se denne guide ved Robert Yellin: http://www.e-yakimono.net/guide .
Keramiksalg:	Under dette besøg vil Aliza og Shalom Stern udbyde en række værker til salg - heriblandt sake-flasker og -kopper, tekopper samt et par teskåle og vaser - af følgende japanske keramikere: Matsuzaki Ken, Shimaoka Tatsuzo, Yamada Kazu, Kaneta Masanao, Kakurezaki Ryuichi, Ryoji Koie m.fl.
Arrangement:	<i>Keramikvens Venners generalforsamling 2022</i> Dagsorden ifølge vedtægterne, se www.keramikvens-venner.dk .
Dato og tid:	Mandag den 14. marts 2022, kl 19.30.
Mødested:	Vil fremgå af www.keramikvens-venner.dk samt nyhedsmail senest 14 dage før generalforsamlingen.
Foredrag:	Efter generalforsamlingen vil der være et foredrag af Peter Nedergaard om Patrick Nordström.
Traktement:	I forbindelse med generalforsamlingen vil der være et lettere traktement.

www.keramikvens-venner.dk

På www.keramikvens-venner.dk finder du Keramikvens Venners vedtægter, oplysninger om foreningens bestyrelse samt ikke mindst oplysninger om kommende arrangementer, generalforsamling, generalforsamlings-

referater mv samt links på internettet til forskellige udstillingssteder i Danmark samt andre nyttige links. De hidtil udkomne numre af *keramiske noter* samt de seneste nyhedsbreve er også at finde på www.keramikvens-venner.dk.

Bestyrelse:

Jens Drachmann Bukh, formand
Gunnar Jakobsen, næstformand
Carsten Groth, sekretær
Helle Bovbjerg, kasserer
Peter Nedergaard
Barbro Haar, suppleant
Jørn Sparre, suppleant

Formand:

Jens Drachmann Bukh
Tlf 22 62 28 13
formand@keramikvens-venner.dk

Sekretær:

Carsten Groth
Tlf 41 57 88 18
sekretaer@keramikvens-venner.dk

Kasserer:

Helle Bovbjerg
Tlf 20 12 70 93
kasserer@keramikvens-venner.dk
Bank: Danske Bank reg nr 1551
kontonr 9 46 17 87

Tilmelding til arrangementer:

Tlf 40 53 44 55
kontakt@keramikvens-venner.dk

www.keramikvens-venner.dk

www.facebook.com/keramikvensvenner

"keramiske noter" udgives af "Keramikvens Venner" siden 1995 og udkommer to gange årligt, henholdsvis ultimo marts og primo september.

ISSN 1603-0664

Redaktør af "keramiske noter 53/2021" er Gunnar Jakobsen med tak til de, der har leveret anmeldelser til dette nummer samt til Barbro Haar for gode kommentarer.

Redaktionen afsluttet 22/08/21.

© keramiske noter
